

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

N A C R T

P R I J E D L O G

**ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2009.

Sadržaj

I Ustavna osnova donošenja Zakona

II Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom te posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

III Ocjena i izvori potrebnih sredstava za provođenje Zakona

IV Razlozi za donošenje Zakona po hitnom postupku

V Tekst konačnog prijedloga Zakona o zračnom prometu

VI Obrazloženje

I USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o zračnom prometu sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske.

II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM O ZRAČNOM PROMETU TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zračni promet u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o zračnom prometu («Narodne novine» broj 132/98, 178/04 i 46/07), Zakonom o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu («Narodne novine» broj 132/98 i 63/08), Zakonom o zračnim lukama («Narodne novine» broj 19/98), Zakonom o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe («Narodne novine» broj 19/98) i podzakonskim propisima te međunarodnim ugovorima kojih je Republike Hrvatska članica.

Zakon o zračnom prometu, kao temeljni zakon koji uređuje pitanja zračnog prometa sadrži odredbe o uređenju zračnog prometa u zračnom prostoru Republike Hrvatske i nadležnostima u tom prostoru, uvjetima za sigurno odvijanje zračnog prometa, zračnom prijevozu i drugim djelatnostima u zračnom prometu, upisu u Hrvatski registar civilnih zrakoplova, državnoj pripadnosti i registracijskim oznakama zrakoplova, uvjetima za sigurnu uporabu zrakoplova i zrakoplovnih uređaja, aerodroma, uvjetima kojima mora udovoljavati zrakoplovno kao i drugo stručno osoblje, pružanju usluga u zračnoj plovidbi, istraživanju ugrožavanja sigurnosti zrakoplova i nesreća zrakoplova, potrazi i spašavanju zrakoplova, zaštiti zračnog prometa, mjerama zaštite okoliša i zaštite stanovništva od buke zrakoplova, inspekcijskom nadzoru, nadležnostima Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Agencije za civilno zrakoplovstvo i drugih tijela, ovlastima za donošenje propisa, načinu usklađivanja sa međunarodnim propisima te o prekršajima u zračnom prometu.

Nadalje, Republika Hrvatska je od 9. svibnja 1992., na temelju pristupa (akcesije), stranka Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, odnosno članica Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) koja je osnovana istom Konvencijom u svrhu razvijanja načela, tehnologije te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa.

Republika Hrvatska je i članica Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (European Civil Aviation Conference – ECAC) i Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe (European Organization for the Safety of Air Navigation – EUROCONTROL).

Uz to Uprava zračnog prometa u sastavu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture je od 16. ožujka 2004. punopravni član europske organizacije Zajedničkih zrakoplovnih vlasti (Joint Aviation Authority – JAA).

Nadalje, u svibnju 2008. ratificiran je Sporazum o Zajedničkom europskom zračnom prostoru (ECAA Sporazum). Cilj Sporazuma je potpuna harmonizacija hrvatskog nacionalnog zakonodavstva u području zračnog prometa sa zakonodavstvom Europske Unije. Ovim Sporazumom Republika Hrvatska se obvezala implementirati u svoje zakonodavstvo uredbe i direktive koje su obuhvaćene tim Sporazumom, sukladno fazama definiranim u Sporazumu.

Ratifikacijom ECAA Sporazuma i gašenjem Zajedničkih zrakoplovnih vlasti (Joint Aviation Authority – JAA) Republika Hrvatska je stekla status promatrača u Europskoj Agenciji za sigurnost zračnog prometa (EASA) kao krovnom tijelu Europske unije nadležnom za sigurnost zračnog prometa, a time i određene obveze.

Ove međunarodne organizacije svojim propisima kao što su rezolucije, standardi, ESSAR-i i Joint Aviation Requirements (JARs), utvrđuju zrakoplovne standarde koje su zrakoplovne vlasti Republike Hrvatske dužne implementirati u svoj pravni sustav.

Preuzimanje europske regulative jedan je od uvjeta pridruživanja u EU. Nakon otvaranja pregovaračkog poglavlja 14 - Prometna politika, izrađeni su strateški dokumenti (screening lista, Non-paper, pregovaračka stajališta) u kojima se Republika Hrvatska, preko nadležnih tijela, obvezala poduzeti određene akcije koje će pokazati stupanj prilagođenosti i spremnosti Republike Hrvatske da postane članica EU. Tako je preuzeta obveza usklađenja sa uredbama i direktivama koje su sadržane u Dodatku I ECAA Sporazuma i koje predstavljaju pravnu stečevinu s područja civilnog zrakoplovstva.

Prema tome, nužno je kontinuirano usklađivanje postojećih propisa s rješenjima, normama i preporukama predviđenim u međunarodnim sporazumima kojima je Republika Hrvatska pristupila. Izrada novog Zakona o zračnom prometu potaknuta je zbog usklađivanja sa međunarodno preuzetim obvezama i praksom te zbog pisanih nalaza predstavnika međunarodnih organizacija koji su obavljali audit (nadzor) ispunjavanja preuzetih obveza, prvenstveno iz ECAA Sporazuma te provedenih korektivnih mjera zrakoplovnih vlasti Republike Hrvatske na unapređenju zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj. Tako je preporučeno da je kroz odredbe Zakona potrebno omogućiti što brže i učinkovitije ispunjavanje obveza koje proizlaze iz Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (ICAO Konvencija), ECAA Sporazuma i procesa pridruživanja EU.

Stoga, Zakon o zračnom prometu najvećim dijelom je usmjeren na usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom stečevinom u području zračnog prometa. Zakon će omogućiti usklađivanje sa EU propisima budući da je koncipiran kao vrlo općeniti zakon koji sadrži načelne odredbe o svim bitnim aspektima civilnog zrakoplovstva. Tako se Zakonom o zračnom prometu uređuju opća pravila odvijanja zračnog prometa, pristup tržištu, korištenje hrvatskog zračnog prostora, uvjeti za obavljanje prijevoza, potrebne dozvole i svjedodžbe, uvjeti za sigurnu uporabu zrakoplova i aerodroma, usluge u zračnoj plovidbi, istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda, izvješćivanje o događajima koji ugrožavaju sigurnost, zaštitu zračnog prometa, inspekcijski nadzor sigurnosti zračnog prometa te prekršaji u zračnom prometu. Svi daljnji elementi ovih cjelina detaljno će se urediti provedbenim propisima donesenima u skladu sa ovim Zakonom te u skladu sa odgovarajućim EU propisima. Ti podzakonski propisi u sebi će sadržavati hrvatski prijevod odgovarajućeg EU propisa koji se tim podzakonskim propisom implementira. Ukoliko u pojedinom slučaju neku materiju iz EU uredbe bude potrebno dodatnim člancima razraditi, to će biti učinjeno na način da ti članci ne budu u suprotnosti sa tom uredbom, već da samo razrade ono što je uredba ostavila državi da sama uredi. Ovo rješenje je Europska komisija nekoliko puta naglasila kao prihvatljivo s obzirom na obvezu Republike Hrvatske da primjenjuje EU uredbe i direktive, ali u svjetlu okolnosti da uredbe i direktive nisu direktno primjenjive u Republici Hrvatskoj već se na neki način moraju učiniti dijelom nacionalnog zakonodavstva. Ovo rješenje da se materija ne razrađuje detaljno kroz odredbe Zakona je također potrebno i ocijenjeno kao prihvatljivo zbog čestih izmjena EU propisa, što bi za sobom povlačilo potrebu za čestim izmjenama Zakona, što u konačnici ne bi pridonosilo potrebi redovite usklađenosti sa EU propisima.

Nadalje, Zakon o zračnom prometu, između ostalog, usmjeren je na jasnije propisivanje kompetencija Agencije za civilno zrakoplovstvo koja će u okviru propisanih nadležnosti provoditi upravne, inspeksijske i druge poslove koji se odnose na civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj. Time bi se osigurao ICAO standard za uspostavu i upravljanje sustavom sigurnosti zračnog prometa (Standard je propisan u ICAO Oversight Manual; Doc 974-AN/959). Osim toga, Zakon predviđa i osnivanje, Uredbom Vlade Republika Hrvatske, Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda kao pravne osobe s javnim ovlastima. Time bi se, slijedom odgovarajućih EU propisa, osigurala organizacijska, funkcionalna i financijska neovisnost tijela za istraživanje, a na čemu međunarodni auditori inzistiraju.

Bitno je na kraju napomenuti da se donošenjem novog Zakona o zračnom prometu omogućava kontinuirano usklađivanje i provođenje standarda predviđenih u međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku te primjena pravne stečevine EU. Prijedlogom novog Zakona o zračnom prometu, gospodarski i pravni odnosi sudionika u zračnom prometu uređeni su na temelju tržišnog i svijetu otvorenog gospodarstva, slobodne tržišne utakmice i izjednačavanju prava i obveza svih sudionika.

III OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga Zakona zahtijeva osiguranje sredstava u državnom proračunu koja su potrebna za financiranje rada Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda. Kako se ovim Zakonom predviđa donošenje Uredbe Vlade Republike Hrvatske kojom će se osnovati Agencija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda, sredstva za osnivanje Agencije osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2009. godinu u okviru programa i aktivnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture dok će se sredstva za financiranje Agencije u budućem razdoblju i dalje planirati i osiguravati na programima i aktivnostima državnog proračuna. Provođenje ostalih odredaba ovoga Zakona ne zahtijeva osiguranje posebnih sredstava u državnom proračunu.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04, 39/08 i 86/08) predlaže se donošenje Zakona o zračnom prometu po hitnom postupku budući da se isti Zakon donosi radi usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU.

V TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU

DIO PRVI

TEMELJNE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na sve aktivnosti u civilnom zrakoplovstvu koje se izvode na teritoriju i u zračnom prostoru Republike Hrvatske.

(2) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se i izvan teritorija i zračnog prostora Republike Hrvatske na zrakoplove registrirane u Republici Hrvatskoj.

(3) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, njegove se odredbe primjenjuju na sve zrakoplove koji koriste hrvatski zračni prostor, uključujući inozemne zrakoplove, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(4) Hrvatski zračni prostor je prostor iznad kopna i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.

(5) Aktivnosti u civilnom zrakoplovstvu koje se izvode na teritoriju i u zračnom prostoru Republike Hrvatske izvode se u skladu sa odredbama ovog Zakona, Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944. (u daljnjem tekstu: Čikaška Konvencija), mnogostranog sporazuma o uspostavi europskog zajedničkog zračnog prostora (u daljnjem tekstu: ECAA Sporazum) i drugih međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(6) U zračnom prometu može se upotrebljavati zrakoplov koji udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim propisima Europske unije (u daljnjem tekstu: odgovarajućim EU propisima).

(7) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se i na vojne aerodrome i državne zrakoplove ako je to izričito propisano ovim Zakonom.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1) *aerodrom (aerodrome)*: određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelomično za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova,

2) *avion (aeroplane)*: zrakoplov teži od zraka, pokretan motorom, koji uzgon u letu dobiva poglavito zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uvjetima leta ostaju nepokretne,

3) *balon (balloon)*: zrakoplov lakši od zraka, bez motora,

4) *blok zračnog prostora (Airspace Block)*: zračni prostor utvrđenih dimenzija, u prostoru i vremenu, unutar kojega se pružaju usluge u zračnoj plovidbi,

- 5) *certifikacija (certification)*: svaki oblik priznavanja sukladnosti proizvoda, dijela ili uređaja, organizacije ili osobe s primjenjivim zahtjevima, te izdavanje odgovarajućeg certifikata kojim se potvrđuje takva sukladnost,
- 6) *civilni zračni promet (civil air traffic)*: sav zračni promet osim vojnog zračnog prometa,
- 7) *dio ili uređaj (part or appliance)*: svaki instrument, oprema, mehanizam, dio, sprava, pribor ili dodatak, uključujući komunikacijsku opremu, koji se koristi ili je namijenjen za korištenje pri operiranju ili kontroliranju zrakoplova u letu i instaliran je u, ili pričvršćen na zrakoplov. Uključuju i dijelove strukture zrakoplova, motora ili propelera,
- 8) *događaj koji ugrožava sigurnost*: znači operativni prekid, nedostatak, greška ili koja druga izvanredna okolnost koja utječe ili je mogla utjecati sigurnost leta, a nije rezultiralo nesrećom ili ozbiljnom nezgodom;
- 9) *državni zrakoplovi (state aircraft)*: zrakoplovi koji se koriste u vojne, carinske ili policijske svrhe,
- 10) *ECAA Sporazum (ECAA Agreement)*: mnogostrani Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše jugoslavenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunjske, Republike Srbije i Misije privremene Uprave Ujedinjenih naroda na Kosovu o uspostavi Europskog zajedničkog zračnog prostora,
- 11) *ECAA zračni prijevoznik (ECAA air carrier)*: zračni prijevoznik koji posjeduje važeću Operativnu licencu izdanu u skladu s ECAA Sporazumom,
- 12) *Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (EASA)*: agencija Europske unije osnovana s ciljem razvijanja zajedničkih standarda sigurnosti, te osiguranja njihove jedinstvene primjene u Europi,
- 13) *Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL)*: međunarodna organizacija kontrole zračne plovidbe osnovana s primarnom zadaćom za otklanjanje prepreka za razvoj paneuropskog sustava upravljanja zračnom plovidbom bez granica,
- 14) *fleksibilna uporaba zračnog prostora (flexible use of the airspace)*: koncept upravljanja zračnim prostorom koji se primjenjuje u području Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (ECAC) kako je navedeno u «Priručniku za upravljanje zračnim prostorom za primjenu koncepta fleksibilne uporabe zračnog prostora» koji je izdao EUROCONTROL,
- 15) *helikopter (helicopter)*: zrakoplov teži od zraka koji se u zraku održava poglavito zbog reakcija zraka na jedan ili više pogonjenih rotora na približno vertikalnim osima,
- 16) *hrvatski vojni zrakoplovi (Croatian military aircraft)*: zrakoplovi upisani u vojni registar Republike Hrvatske,
- 17) *interoperabilnost (interoperability)*: niz funkcionalnih, tehničkih i operativnih karakteristika sustava i sastavnih elemenata Europske mreže upravljanja zračnim prometom (EATMN), kao i njihovih operativnih postupaka, u cilju osiguranja sigurnog, neprekinutog i učinkovitog rada. Interoperabilnost se postiže usuglašavanjem sustava i sastavnih elemenata sa osnovnim zahtjevima (*essential requirements*),
- 18) *jedrilica (glider)*: zrakoplov teži od zraka, bez motora, koji uzgon u letu dobiva poglavito zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uvjetima leta ostaju nepokretne,
- 19) *jedinica za upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management Cell - AMC)*: jedinica odgovorna za dnevno upravljanje zračnim prostorom pod nadležnošću Republike Hrvatske,

20) *kabinska posada (cabin crew)*: članovi posade zrakoplova koji obavljaju poslove što im ih, u interesu sigurnosti putnika, odredi operator ili zapovjednik zrakoplova, ali nisu članovi letačke posade,

21) *kabotaža (cabotage)*: pravo da inozemni zračni prijevoznik države stranke Čikaške Konvencije, obavlja prijevoz putnika, tereta i/ili pošte u zračnom prijevozu bez zaustavljanja između aerodroma unutar teritorija Republike Hrvatske,

22) *kapacitet (capacity)*: broj sjedala ili korisna nosivost dostupni javnosti u linijskom zračnom prijevozu u određenom razdoblju,

23) *komercijalna operacija (commercial operation)*: bilo koja operacija zrakoplova u zamjenu za naplatu ili drugu vrstu naknade, koji je dostupna javnosti, ili koja se, ako nije dostupna javnosti, obavlja u skladu s ugovorom između zračnog prijevoznika i korisnika usluge, pri čemu korisnik usluge nema nikakvu kontrolu nad zračnim prijevoznikom,

24) *komponenta (component)*: motor, propeler, dio ili uređaj

25) *kontinuirana plovidbenost zrakoplova ili zrakoplovne komponente (continuing airworthiness of aircraft or aircraft component)*: svi postupci koji osiguravaju da u svakom trenutku njihovog operativnog vijeka zrakoplov ili zrakoplovna komponenta udovoljava važećim zahtjevima za plovidbenost i da je sposoban za sigurnu zračnu plovidbu,

26) *kontinuirani nadzor (continuing oversight)*: aktivnosti koje se provode radi utvrđivanja da su uvjeti na temelju kojih je izdana svjedodžba ispunjeni u bilo kojem trenutku njezinog roka važenja, kao i poduzimanje bilo kakvih zaštitnih mjera,

27) *kontrolirani aerodrom (controlled aerodrome)*: aerodrom na kojem se obavlja kontrola zračnog prometa za aerodromski promet,

28) *korisnik zračnog prostora (Airspace User)*: operatori zrakoplova koji lete u općem ili operativnom zračnom prometu,

29) *let (flight)*: odlazak sa određenog aerodroma prema određenom aerodromu destinacije,

30) *letačka posada (flight crew)*: članovi posade zrakoplova koji posjeduju odgovarajuću dozvolu za upravljanje zrakoplovom tijekom vremena letačke dužnosti,

31) *letjelište (airfield)*: aerodrom koji se u načelu upotrebljava za letenje jedrilica i motornih jedrilica koje ne uzlijeću samostalno, a čija se uporaba može proširiti i za letenje drugih vrsta zrakoplova koji se upotrebljavaju u nekomercijalnim operacijama zrakoplova,

32) *linijski zračni prijevoz (scheduled air service)*: serije letova koje imaju slijedeće karakteristike:

a) na svakom letu sjedala i/ili kapacitet za prijevoz tereta i/ili pošte su dostupni javnosti za individualnu nabavu (bilo izravno od zračnog prijevoznika ili od njegovih ovlaštenih zastupnika);

b) obavlja se za prometovanje između istih dvaju ili više zračnih luka, bilo:

- prema objavljenom redu letenja; ili

- letovima koji su toliko redovni ili česti tako da predstavljaju prepoznatljivo sistematične serije;

33) *lokalni let (local flight)*: let koji ne uključuje prijevoz putnika, tereta i/ili pošte između različitih aerodroma ili drugih točaka određenih za slijetanje,

34) *manevarska površina (manoeuvring area)*: dio aerodroma na zemlji ili vodi (osim stajanke), određen za uzlijetanje, slijetanje ili vožnju zrakoplova,

35) *međunarodni aerodrom (international aerodrome)*: aerodrom utvrđen kao dolazni ili odlazni aerodrom u međunarodnom zračnom prometu na kojem se provode postupci kontrole kretanja, granične kontrole i sl.,

36) *međunarodni standard (international standard)*: svaka specifikacija fizičkih osobina, konfiguracije, materijala, sposobnosti ili osobina, osoblja ili postupaka, čija je istolika primjena prihvaćena kao neophodna za sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa, a kojima države članice moraju udovoljiti, sukladno odredbama Čikaške Konvencije,

37) *međunarodni zračni promet (international air traffic)*: promet koji se obavlja u zračnom prostoru iznad teritorija dviju ili više država,

38) *Mreža upravljanja europskim zračnim prometom (European air traffic management network – EATMN)*: skup sustava navedenih u Dodatku I Uredbe (EZ) br. 552/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. godine o interoperabilnosti mreže upravljanja europskim zračnim prometom (Uredba o interoperabilnosti) koja omogućava pružanje usluga u zračnoj plovidbi u Zajednici, uključujući povezivanja na granicama s trećim državama,

39) *Nacionalno nadzorno tijelo (National Supervisory Authority - NSA)*: neovisno tijelo određeno poglavito za obavljanje poslova certificiranja i kontinuiranog nadzora pružatelja usluga u zračnoj plovidbi te drugih zadaća u skladu sa odgovarajućim EU propisima,

40) *nadležna kontrola zračnog prometa (Air Traffic Control Unit)*: oblasni centar kontrole zračnog prometa, prilazna kontrola zračnog prometa ili aerodromska kontrola zračnog prometa;

41) *nekomercijalne operacije*: sve nekomercijalne operacije u civilnom zrakoplovstvu koje nisu usluge u linijskom i povremenom zračnom prijevozu uz naplatu ili drugu vrstu naknade,

42) *nesreća*: događaj koji ugrožava sigurnost povezan s operacijom zrakoplova koji se odvija od trenutka kada se neka osoba ukrca u zrakoplov s namjerom leta do trenutka kada se sve takve osobe iskrcaju, pri čemu je:

1. osoba smrtno ili ozbiljno ozlijeđena kao posljedica:

- toga što se nalazila u zrakoplovu, ili

- direktnog kontakta s bilo kojim dijelom zrakoplova, uključujući dijelove koji su se odvojili od zrakoplova, ili

- direktnog izlaganja mlaznom udaru,

osim kada su ozljede nastale zbog prirodnih uzroka, samoozljeđivanjem ili su ih nanijele druge osobe, ili kada su ozljede nanesene slijepim putnicima koji se skrivaju izvan područja koje je putnicima i posadi uobičajeno na raspolaganju;

ili

2. zrakoplov oštećen ili mu je oštećena struktura tako da:

- negativno utječe na strukturalnu snagu, rad ili karakteristike leta zrakoplova, i

- obično bi bili potrebni veći popravci ili zamjena oštećene komponente, osim za oštećenja ili prestanak rada motora, kada je šteta ograničena na motor, njegov poklopac ili dodatke; ili za štetu ograničenu na propelere, vrhove krila, antene, gume, kočnice, oklope, mala udubljenja ili rupe na površini zrakoplova;

3. zrakoplov nestao ili je potpuno nedostupan;

43) *ograničenja u zračnom prostoru (Airspace Restriction)*: utvrđeni volumen zračnog prostora unutar kojeg se, ovisno o slučaju, u određenom vremenu mogu odvijati aktivnosti opasne za letenje zrakoplova (*opasno područje – Danger Area*); ili takav zračni prostor koji je smješten iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda Republike Hrvatske unutar kojeg je letenje zrakoplova ograničeno u skladu s unaprijed utvrđenim uvjetima (*uvjetno zabranjeno područje – Restricted Area*); ili zračni prostor smješten iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda Republike Hrvatske unutar kojeg je letenje zrakoplova zabranjeno (*zabranjeno područje – Prohibited Area*);

44) *opći zračni promet (General Air Traffic - GAT)*: svi letovi civilnih zrakoplova, kao i letovi državnih zrakoplova koji se obavljaju sukladno postupcima ICAO-a;

45) *Operativna licenca (Operating Licence)*: odobrenje koje je poduzetniku izdalo nadležno tijelo, za obavljanje usluga zračnog prijevoza kako je navedeno u Operativnoj licenci,

46) *operativna površina (operative area)*: dio aerodroma na zemlji ili vodi, određen za uzlijetanje, slijetanje ili vožnju zrakoplova, koji se sastoji od manevarske površine i stajanke,

47) *operativne usluge u zračnom prometu (Air Traffic Services - ATS)*: različite usluge uspostavljene u svrhu prosljeđivanja letnih informacija, uzbunjivanja, savjetodavne usluge u zračnom prometu, usluge kontrole zračnog prometa (aerodromske, prilazne i oblasne kontrole);

48) *operativni podaci (Operational Data)*: informacije o svim fazama leta potrebne za donošenje operativnih odluka od strane pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora, operatora aerodroma i drugih zainteresiranih subjekata;

49) *operativni zračni promet (Operational Air Traffic - OAT)*: svi letovi civilnih zrakoplova, kao i letovi državnih zrakoplova, koji se obavljaju sukladno posebno utvrđenim postupcima koji odstupaju od pravila i postupaka za opći zračni promet (GAT),

50) *operator aerodroma (aerodrome operator)*: poduzetnik koji upravlja aerodromom,

51) *operator zrakoplova (aircraft operator)*: poduzetnik koji operira ili namjerava operirati zrakoplovom,

52) *Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO)*: specijalizirana ustanova Ujedinjenih naroda, osnovana Konvencijom o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944. godine u Chicagu, u svrhu razvijanja načela, tehnologije, te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa,

53) *ozbiljna nezgoda*: događaj koji ugrožava sigurnost, a koji uključuje okolnosti koje ukazuju da se nesreća zamalo dogodila,

54) *plan leta (flight plan)*: skup određenih informacija o namjeravanom letu ili dijelu leta zrakoplova, koje se podnose nadležnoj kontroli zračnog prometa,

55) *područja s ograničenjem letenja (restricted flight areas)*: opasna, uvjetno zabranjena ili druga područja, osim zabranjenih područja, koja su utvrđena u svrhu sigurnog odvijanja zračnog prometa,

56) *područje letnih informacija (flight information region)*: zračni prostor određenih dimenzija u kojem se pružaju usluge letnih informacija i obavlja uzbunjivanje,

57) *poduzetnik (undertaking)*: svaka fizička osoba ili pravna osoba, bilo da ostvaruje profit ili ne, ili svako službeno tijelo bilo da ima pravnu sposobnost ili ne

58) *poslovni plan (business plan)*: detaljan opis namjeravanih komercijalnih djelatnosti zračnog prijevoznika za određeno razdoblje, posebice u odnosu na očekivani razvoj tržišta i planirana ulaganja, uključujući financijske i gospodarske učinke tih djelatnosti,

59) *povremeni zračni prijevoz (non-scheduled air service)*: prijevoz putnika, tereta i/ili pošte koji nije linijski, uključujući neredoviti čarter prijevoz, taksi prijevoz, panoramske letove i sl.,

60) *pravo prometovanja (traffic right)*: pravo pružanja usluga zračnog prijevoza između dvije zračne luke,

61) *preporučena praksa (recommended practice)*: svaka specifikacija fizičkih osobina, konfiguracije, materijala, sposobnosti ili osobina, osoblja ili postupaka, čija je istolika primjena prihvaćena kao poželjna za sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa, a kojima države stranke trebaju nastojati udovoljiti, sukladno odredbama Čikaške Konvencije,

62) *procjena sigurnosti inozemnih zrakoplova (Safety Assessment of Foreign Aircraft - SAFA)*: program za inspekciju inozemnih zrakoplova na stajanci,

63) *program sigurnosti (safety programme)*: povezan skup propisa i aktivnosti s ciljem unaprjeđivanja sigurnosti.

64) *proizvod (product)*: zrakoplov, motor ili propeler

65) *pružatelj usluga u zračnoj plovidbi (Air Navigation Service Provider)*: svaki javni ili privatni subjekt koji pruža usluge u zračnoj plovidbi,

66) *radovi iz zraka (aerial work)*: komercijalna uporaba zrakoplova u svrhe koje nisu prijevoz putnika, tereta i/ili pošte (radovi u poljoprivredi, šumarstvu ili građevinarstvu, protupožarnoj zaštiti, protugradnoj obrani, potrazi i spašavanju, promidžbi, nadzoru i patroliranju, provjeri radionavigacijskih uređaja, snimanju iz zraka i sl.),

67) *red letenja (flight schedule)*: utvrđeno vrijeme uzlijetanja i slijetanja zrakoplova u linijskom zračnom prijevozu,

68) *rezervacija zračnog prostora (Airspace Reservation)*: utvrđeni volumen zračnog prostora koji je privremeno rezerviran za ekskluzivnu ili specifičnu uporabu od strane različitih korisnika,

69) *savjetodavne usluge u zračnom prometu (Air Traffic Advisory Services)*: usluge koje se pružaju u zračnom prostoru sa savjetodavnom uslugom u svrhu najvećeg mogućeg osiguranja razdvajanja zrakoplova koji lete prema IFR planu leta,

70) *složeni zrakoplov na motorni pogon (complex motor-powered aircraft)*:

(a) avion:

- s certificiranom najvišom dopuštenom masom pri uzlijetanju većom od 5 700 kg, ili
- certificiran za konfiguraciju najvećeg dopuštenog broja putničkih sjedala, koji je veći od devetnaest, ili
- certificiran za let s najmanjom dopuštenom posadom, koja se sastoji od najmanje dva pilota, ili
- opremljen jednim ili više turbomlaznih motora ili više elisnomlaznih motora, ili

(b) helikopter certificiran:

- za najvišu dopuštenu masu pri uzlijetanju veću od 3 175 kg, ili
- za konfiguraciju najvećeg dopuštenog broja putničkih sjedala, koji je veći od devet, ili
- za let s najmanjom dopuštenom posadom koja se sastoji od najmanje dva pilota, ili

(c) zrakoplov s nagibnim rotorom;

71) *sportski zrakoplov (sports aircraft)*: zrakoplov s posadom, teži od zraka, sa ili bez motora (padobran, mikrolaki avion, parajedrilica, ovjesna jedrilica i sl.)

72) *stajanka (apron)*: određeno područje na aerodromu namijenjeno za smještaj zrakoplova radi ukrcaja i iskrcaja putnika, ukrcaja i iskrcaja tereta ili pošte, opskrbe goriva te za parkiranje i održavanje zrakoplova,

73) *staza (runway)*: utvrđena pravokutna površina na zemlji, vodi ili objektu, namijenjena za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova,

74) *staza za vožnju (taxyway)*: određena površina na aerodromu namijenjena za vožnju zrakoplova,

75) *struktura zračnog prostora (Airspace Structure)*: specificiran volumen zračnog prostora dizajniran tako da osigura sigurne i optimalne operacije zrakoplova,

76) *stvarna kontrola (effective control)*: odnos uspostavljen pravima, ugovorima ili bilo kakvim drugim sredstvima, koja posebno ili zajednički, uvažavajući relevantne činjenice ili zakone, daju mogućnost za provođenje izravnog ili neizravnog utjecaja na poduzetnika, posebno putem:

(a) prava upotrebe cjelokupne imovine ili dijela imovine poduzetnika;

(b) prava ili ugovora koji osiguravaju odlučan utjecaj na sastav, glasovanje ili odluke tijela poduzetnika ili na neki drugi način osiguravaju odlučujući utjecaj na vođenje poslovanja poduzetnika;

77) *Svjedodžba zračnog prijevoznika (Air Operator Certificate - AOC)*: svjedodžba izdana poduzetniku kojom se potvrđuje da operator ima profesionalnu sposobnost i organizaciju koja omogućuje sigurno izvođenje operacija navedenih u svjedodžbi,

78) *tehnički sustavi zračne plovidbe (Air Navigation Technical Systems)*: skup sastavnih elemenata na zrakoplovu i na zemlji, kao i satelitskih uređaja koji pružaju podršku u provođenju usluga u zračnoj plovidbi tijekom svih faza leta,

- 79) *upravljanje protokom zračnog prometa (Air Traffic Flow Management - ATFM)*: funkcija uspostavljena u svrhu podrške odvijanja sigurnog, redovitog i ubrzanog protoka zračnog prometa uz maksimalno korištenje kapaciteta kontrole zračnog prometa i uz opseg prometa sukladan kapacitetima koje su objavili određeni pružatelji usluga kontrole zračnog prometa,
- 80) *upravljanje zračnim prometom (Air Traffic Management - ATM)*: skup funkcija u zrakoplovu i na zemlji (operativne usluge u zračnom prometu, upravljanje zračnim prostorom i upravljanje protokom zračnog prometa) potrebnih radi osiguranja sigurnog i učinkovitog kretanja zrakoplova tijekom svih faza operacija zrakoplova,
- 81) *upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management)*: funkcija planiranja čiji je primarni cilj maksimiziranje uporabe raspoloživoga zračnog prostora putem dinamične raspodjele vremena korištenja i, povremeno, raspodjelom zračnog prostora između različitih kategorija korisnika zračnog prostora temeljem kratkoročnih potreba,
- 82) *usluga zračnog prijevoza (air service)*: let ili niz letova kojima se prevoze putnici, teret i/ili pošta uz naplatu i/ili drugu vrstu naknade,
- 83) *usluge letnih informacija (Flight Information Services - FIS)*: usluge uspostavljene u svrhu pružanja savjeta i informacija potrebnih za sigurno, redovito i učinkovito obavljanje letova,
- 84) *usluge uzbuñivanja (Alerting Services - ALRS)*: usluge uspostavljene u svrhu izvješćivanja nadležnih subjekata o zrakoplovu kojemu je potrebna pomoć potrage i spašavanja te po potrebi pružanja pomoći tim subjektima tijekom potrage i spašavanja zrakoplova,
- 85) *vojni zračni promet (military air traffic)*: zračni promet u kojem sudjeluju hrvatski i/ili inozemni vojni zrakoplovi ,
- 86) *vrijeme leta (block time)*: vrijeme od trenutka kada se zrakoplov pomakne sa svojeg parkirnog položaja u svrhu polijetanja do trenutka potpunog zaustavljanja zrakoplova na određenom parkirnom položaju i gašenja svih motora,
- 87) *zapovjednik zrakoplova (pilot-in-command)*: osoba s pravom konačne odluke, odgovorna za upravljanje i opsluživanje zrakoplova tijekom vremena leta i na tlu,
- 88) *zaštitni pregled (security check)*: skup mjera i postupaka kojima se sprečava unošenje oružja, eksplozivnih naprava i drugih opasnih predmeta i tvari u štićeno područje, a kojima bi se mogla izvršiti djela nezakonitog ometanja zračnog prometa, te neovlašteni pristup osoba i vozila u štićeno područje,
- 89) *zračna luka (airport)*: aerodrom posebno prilagođen za usluge u zračnom prijevozu,
- 90) *zračni brod (airship)*: zrakoplov lakši od zraka pokretan motorom,
- 91) *zračni prijevoz (air transport)*: prijevoz putnika, tereta i/ili pošte zrakoplovom iz jednog mjesta u drugo,
- 92) *zračni prijevoznik (air carrier)*: poduzetnik koji posjeduje valjanu Operativnu licencu ili jednakovrijedan dokument,
- 93) *zračni promet (air traffic)*: letenje zrakoplova i kretanje zrakoplova po operativnim površinama aerodroma,
- 94) *zrakoplov (aircraft)*: svaka naprava koja se održava u atmosferi zbog reakcije zraka, osim reakcije zraka u odnosu na zemljinu površinu,

95) *zrakoplovna prepreka (aeronautical obstacle)*: stalni ili pokretni objekt ili njegov dio, smješten na području namijenjenom za kretanje zrakoplova po tlu ili objekt koji zadire u površine namijenjene za zaštitu zrakoplova u letu,

DIO DRUGI

NADLEŽNA TIJELA

Tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo

Članak 3.

(1) Tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo prema ovom Zakonu su:

- a) ministarstvo nadležno za civilni zračni promet (u daljem tekstu: Ministarstvo)
- b) Agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljem tekstu: Agencija)
- c) Agencija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda (u daljem tekstu: Agencija za istraživanje).

(2) Unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva nadležna za civilno zrakoplovstvo, u međunarodnim odnosima nastupa, kao *Directorate general for civil aviation (DGCA)*, u okviru nadležnosti koje joj prenese ministar nadležan za civilni zračni promet (u daljnjem tekstu: ministar), koji je odgovoran za zakonito izvršavanje tih ovlasti.

Nadležnost Ministarstva

Članak 4.

(1) Ministarstvo je nadležno za sljedeće aktivnosti u području civilnog zrakoplovstva:

1. cjelokupnu politiku civilnog zrakoplovstva Republike Hrvatske,
2. za utvrđivanje nacionalne strategije razvoja civilnog zrakoplovstva,
3. predstavljanje Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama s područja civilnog zrakoplovstva te u organizacijama u okviru ECAA Sporazuma,
4. pripremanje i provedba pregovora i potpisivanje dvostranih i mnogostranih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva,
5. osiguravanje pravilne primjene međunarodnih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva koje je sklopila Republika Hrvatska,
6. pitanja vezana za uspostavljanje i pružanje usluga linijskog zračnog prijevoza koja proizlaze iz dvostranih i mnogostranih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva,
7. donošenje podzakonskih propisa koji proizlaze iz ovog Zakona i međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
8. predlaganje nacrta zakona s područja civilnog zrakoplovstva,
9. provođenje upravnog nadzora nad Agencijom i Agencijom za istraživanje,
10. donošenje strateških odluka s područja zračne plovidbe, osim pitanja sigurnosti,

11. vođenje postupaka o koncesijskim ugovorima za aerodrome u skladu sa propisima kojima se uređuje pitanje koncesija i s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
12. odlučivanje o statusu zračnih luka i prema potrebi određivanje neovisnog koordinatora slotova,
13. rješavanje po žalbama na upravne akte Agencije,
14. vođenje prekršajnih postupaka,
15. druge aktivnosti propisane ovim Zakonom.

Nadležnost Agencije

Članak 5.

(1) Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima sa sjedištem u Zagrebu. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama ovog Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske (u daljem tekstu: Vlada).

(2) Agencija na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene ovim Zakonom, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju ovog Zakona i Statutom Agencije.

(3) Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske kojoj, najkasnije do 30. ožujka svake kalendarske godine podnosi godišnje izvješće o svom radu.

(4) Agencija do 30. rujna svake kalendarske godine podnosi Vladi godišnji program rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu na odobrenje.

(5) Pravni položaj zaposlenika Agencije, uvjeti za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosima, koja nisu uređena ovim Zakonom, uređuju se Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije u skladu s općim propisima o radu.

(6) Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost zračnog prometa, a osobito certificiranje, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija te obavljanje drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom.

(7) Agencija je osobito nadležna za:

1. izrađivanje i primjenu Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu,
2. certificiranje i izdavanje licenci zračnim prijevoznicima,
3. certificiranje zrakoplova uključujući potrebne inspekcijske preglede tehničkog i operativnog stanja zrakoplova,
4. vođenje registra civilnih zrakoplova Republike Hrvatske i drugih registara u civilnom zrakoplovstvu,
5. izdavanje licenci i odobrenja civilnom zrakoplovnom osoblju,
6. certificiranje civilnih aerodroma,
7. prikupljanje i distribuiranje podataka o civilnom zrakoplovnom osoblju i zrakoplovima,

8. prikupljanje, analiziranje i distribuiranje statističkih podataka, izvješća, dokumenata i drugih podataka o zrakoplovnoj tehnologiji, operacijama zrakoplova, aerodromima i zrakoplovnom osoblju u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje aktivnosti propisanih ovim Zakonom,
9. nadzor nad tehničkim i operativnim stanjem i ekonomskoj sposobnosti subjekata u civilnom zrakoplovstvu Republike Hrvatske i organizacija za osposobljavanje,
10. nadzor u području zaštite zračnog prometa,
11. pitanja zaštite okoliša u svezi sa zračnim prometom,
12. nadzor i inspekcija sigurnosti zračnog prometa kako je propisano ovim Zakonom,
13. drugi poslovi propisani ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

(8) Ako Agencija utvrdi da se ovlaštenja u dozvoli, svjedodžbi ili odobrenju provode protivno propisanim primjenjivim zahtjevima, uvjetima i ograničenjima, ili izvan opsega operativnih specifikacija, Agencija može oduzeti dozvolu, svjedodžbu ili odobrenje ili je može privremeno oduzeti i odrediti korektivnu akciju ili daljnju provjeru. Agencija može, kao alternativnu mjeru, odrediti dodatna ograničenja u operativnim specifikacijama i korektivnu akciju, ako je to dovoljno po pitanju sigurnosti.

(9) Agencija, kada djeluje kao Nacionalno nadzorno tijelo, obavlja poslove koji su propisani odgovarajućim EU propisima. Ti poslovi se odnose na certificiranje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, obavljanje kontinuiranog nadzora nad pružanjem usluga u zračnoj plovidbi radi osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zajedničkim zahtjevima, kao i druge poslove s tim u svezi, u skladu s propisima donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.

(10) Republika Hrvatska će obavijestiti Europsku komisiju o nazivu i adresi svojeg Nacionalnog nadzornog tijela kao i o promjenama s tim u vezi, te o poduzetim mjerama da se osigura udovoljavanje uvjetima koji proizlaze iz stavka 9. ovog članka.

(11) Agencija, u sklopu svojih aktivnosti, u bliskoj suradnji s Ministarstvom, sudjeluje u međunarodnim aktivnostima uključujući i procese pregovaranja kod zaključivanja međunarodnih ugovora, sastancima u Organizaciji međunarodnoga civilnog zrakoplovstva (ICAO) i drugim međunarodnim organizacijama i institucijama s područja zračnog prometa, sudjeluje u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina, te surađuje s inozemnim tijelima nadležnim za civilni zračni promet.

(12) Agencija priprema nacрте prijedloga podzakonskih propisa iz svoje nadležnosti koje donosi ministar na temelju ovog Zakona.

(13) U okviru nadležnosti propisanih ovim Zakonom Agencija može izdavati sigurnosne direktive radi provedbe ovog Zakona uzimajući u obzir međunarodne ugovore koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(14) Agencija, kada postupa i rješava u upravnim stvarima, primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku.

(15) Protiv upravnih akata Agencije dopuštena je žalba Ministarstvu.

(16) Agencija je obvezna zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja potrebnog za primjereno i efikasno izvršavanje obveza propisanih ovim Zakonom.

Statut Agencije

Članak 6.

(1) Statutom i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije.

(2) Statutom Agencije uređuju se: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

(3) Statut Agencije uz prethodnu suglasnost Vlade donosi Vijeće Agencije.

Tijela Agencije

Članak 7.

Tijela Agencije su Vijeće Agencije i direktor.

Vijeće Agencije

Članak 8.

(1) Vijeće Agencije sastoji se od pet članova. Članove Vijeća Agencije na prijedlog ministra imenuje Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine, s tim da mogu biti ponovno imenovani. Predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća Agencije imenuje Vlada iz reda članova Vijeća Agencije. Članovi Vijeća Agencije ne smiju biti zaposlenici Agencije.

(2) Članovi Vijeća Agencije ne mogu biti osobe koje su u radnom odnosu ili obavljaju druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovog Zakona, niti mogu biti vlasnici ili suvlasnici ili članovi njihovih uprava.

(3) Članom Vijeća Agencije može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji ima visoku stručnu spremu iz područja prometnih, tehničkih, pravnih ili ekonomskih znanosti i najmanje pet godina radnog iskustva u području zračnog prometa te aktivno i operativno znanje engleskog jezika, i dostojan je biti članom Vijeća Agencije.

(4) Vlada može na prijedlog ministra razriješiti predsjednika, zamjenika predsjednika i ostale članove Vijeća Agencije i prije isteka vremena na koje su imenovani.

(5) Vijeće Agencije donosi odluke u poslovima iz stavka 6. ovog članka običnom većinom glasova svih članova Vijeća Agencije.

(6) Vijeće Agencije obavlja sljedeće poslove:

- donosi Statut Agencije i druge opće akte,
- donosi godišnji program rada i razvoja Agencije te nadzire njegovo izvršavanje,
- donosi financijski plan i završni račun Agencije,
- raspisuje natječaj za izbor direktora te imenuje i razrješava direktora uz suglasnost Vlade,
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim ovim Zakonom i Statutom Agencije, kao i o ostalim pitanjima koja se odnose na upravljanje Agencijom.

(7) Vijeće Agencije nema izvršne ni regulatorne ovlasti, kao ni ovlast za nametanje mjera na koje je ovlaštena Agencija ovim Zakonom.

(8) Vijeće Agencije sastaje se povremeno, u skladu sa Statutom Agencije.

(9) Članovi Vijeća Agencije imaju pravo na mjesečnu naknadu za svoj rad, koja se isplaćuje iz sredstava Agencije, u skladu sa Statutom Agencije.

Direktor Agencije

Članak 9.

(1) Voditelj poslovanja Agencije je direktor koji organizira rad i poslovanje Agencije, predstavlja i zastupa Agenciju te obavlja druge poslove utvrđene Statutom Agencije. Direktora imenuje Vijeće Agencije na temelju natječaja uz suglasnost Vlade, na vrijeme od pet godina, s tim da može biti ponovno imenovan. Vijeće Agencije imenuje i zamjenika direktora na vrijeme od pet godina, koji zamjenjuje direktora u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, a obavlja i druge poslove utvrđene Statutom Agencije.

(2) Na direktora i zamjenika direktora odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 8. stavka 2. i 3. ovog Zakona.

(3) Direktor za svoj rad odgovara Vijeću Agencije i ministru.

(4) Ovlasti direktora i zamjenika direktora te uvjeti koje moraju ispunjavati utvrđuju se Statutom Agencije.

(5) Iznimno od stavka 4. ovog članka, kada direktor smatra da hitnost situacije zahtijeva trenutačnu akciju u cilju sigurnosti zračnog prometa, direktor će u okviru svojih ovlasti, na temelju prigovora ili po vlastitoj inicijativi, bez odgađanja poduzeti potrebne i opravdane mjere koje odgovaraju hitnosti situacije nužne u interesu sigurnosti zračnog prometa, pod uvjetom da odmah nakon toga pokrene postupak u svezi s okolnošću koja je dala povoda takvoj mjeri.

Poslovanje Agencije

Članak 10.

(1) Sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije osiguravaju se:

- iz prihoda od djelatnosti Agencije,
- iz dijela naknada iz članka 96. stavka 12. ovog Zakona, za poslove iz nadležnosti Nacionalnoga nadzornog tijela, a koje naknade se utvrđuju u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
- iz naknade koju plaćaju zračni prijevoznici po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu,
- iz naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku,
- iz ostalih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Ako, u slučaju više sile, Agencija ne bude u mogućnosti ostvarivati sredstva iz stavka 1. ovog članka, sredstva za obavljanje djelatnosti Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(3) Agencija je ovlaštena u skladu s tržišnim uvjetima izrađivati vlastiti sustav plaća radi stjecanja odgovarajućeg stručnog osoblja.

(4) Agencija je neprofitna pravna osoba. Ako Agencija u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit može koristiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, u skladu s ovim Zakonom i Statutom Agencije.

(5) Agencija odgovara za obveze cijelom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Agencije. Gubici Agencije u prvom se redu podmiruju iz imovine Agencije, a tek onda iz proračuna Republike Hrvatske.

(6) Agencija ne može, bez suglasnosti Vlade, steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu ili drugu imovinu ako vrijednost te imovine prelazi iznos utvrđen Statutom Agencije.

(7) Naknada iz stavka 1. podstavka 1., 3. i 4. ovog članka utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Odgovarajuća primjena drugih propisa

Članak 11.

Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, na Agenciju se primjenjuju odredbe Zakona o ustanovama.

Agencija za istraživanje

Članak 12

(1) Agenciju za istraživanje, kao pravnu osobu s javnim ovlastima, Vlada osniva Uredbom kojom će biti uređeno sjedište, djelatnost, tijela, sredstva koja su potrebna za osnivanje i početak rada i način njihovog pribavljanja ili osiguravanja, način raspolaganja s dobiti, pokrivanje gubitaka, ograničenja glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine te druga pitanja značajna za rad Agencije za istraživanje. Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom i Uredbom Vlade, na Agenciju za istraživanje se primjenjuju odredbe Zakona o ustanovama.

(2) Agencija na temelju javne ovlasti obavlja poslove istraživanja nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s odredbama ovog Zakona i propisima donesenim na temelju ovog Zakona te u skladu sa Statutom Agencije.

(3) Agencija za istraživanje je funkcionalno i organizacijski neovisna od svih tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo i od svih pravnih i fizičkih osoba s kojima bi mogla doći u sukob interesa.

(4) Direktor Agencije za istraživanje ne može biti osoba koja je u radnom odnosu ili obavlja druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovog Zakona, niti može biti vlasnik ili suvlasnik ili član njihovih uprava. Direktorom Agencije za istraživanje može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji ima višu ili visoku stručnu spremu iz područja prometnih, tehničkih, pravnih ili ekonomskih znanosti i najmanje pet godina radnog iskustva u području istraživanja nesreća te aktivno i operativno znanje engleskog jezika, i dostojan je biti Direktorom Agencije za istraživanje.

(5) Ovlasti Direktora Agencije za istraživanje te uvjeti koje mora ispunjavati utvrđuju se Statutom Agencije.

(6) U Agenciji za istraživanje biti će zaposlen barem jedan istražitelj koji ispunjava uvjete da može obavljati dužnost glavnog istražitelja u slučaju nesreće ili ozbiljne nezgode.

(7) Agencija za istraživanje može surađivati s drugim državama u provođenju istraživanja.

(8) Istraživanje nesreće ili ozbiljne nezgode Vlada može povjeriti drugoj državi na prijedlog Agencije za istraživanje i u skladu s međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku.

(9) Prilikom provođenja istraživanja, Agencija za istraživanje primjenjivat će postupke utvrđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

DIO TREĆI

ZRAČNI PROMET

Glava 1.

Opće odredbe

Zrakoplovi i pravila letenja

Članak 13.

(1) U zračnom prometu zrakoplovi se upotrebljavaju u skladu s tipom, kategorijom i namjenom.

(2) Uvjeti i način, pravila i postupci letenja zrakoplova, uključujući i operativne usluge u zračnom prometu, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima

(3) Odredbe propisa iz stavka 2. ovog članka odgovarajuće se primjenjuju i na državne zrakoplove.

Slijetanje i uzlijetanje zrakoplova u međunarodnom zračnom prometu

Članak 14.

(1) Slijetanje ili uzlijetanje zrakoplova u međunarodnom zračnom prometu dopušteno je samo na međunarodnim aerodromima, odnosno s njih, a iznimno i drugih aerodroma koji nisu određeni za međunarodni zračni promet, ako operator aerodroma osigura, na drugi način i na vlastiti trošak, provedbu propisa o prelasku državne granice.

(2) Međunarodne aerodrome iz stavka 1. ovog članka utvrđuje Vlada.

Odobrenje za letenje inozemnih zrakoplove u hrvatskom zračnom prostoru

Članak 15.

(1) Inozemni zrakoplovi smiju letjeti u hrvatskom zračnom prostoru samo na temelju odobrenja, osim ako međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku nije drukčije utvrđeno.

(2) Zrakoplovi koji se nalaze na listi Europske unije zračnih prijevoznika koji imaju zabranu letenja unutar područja Europske unije, ne smiju operirati u hrvatskom zračnom prostoru.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdaje:

1. za inozemne državne zrakoplove, ministarstvo nadležno za vanjske poslove, uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane i Agencije,
2. za inozemne civilne zrakoplove, Agencija,
3. za inozemne civilne zrakoplove kojima se ne obavljaju letovi na temelju dvostranih i mnogostranih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, Agencija uz prethodno mišljenje Ministarstva.

(4) Odobrenje iz stavka 1. ovog članka može biti:

1. odobrenje za ulazak (let),
2. odobrenje za obavljanje usluga linijskog ili povremenog zračnog prijevoza.

(5) Nije potrebno odobrenje za letove koji se obavljaju u skladu s ECAA Sporazumom, ali zračni prijevoznici moraju poslati Agenciji obavijest o namjeravanom letu.

(6) Uvjeti i način izdavanja odobrenja utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućeg EU propisa.

(7) Lista zračnih prijevoznika iz stavka 2. ovog članka, koji imaju zabranu letenja unutar teritorija i zračnog prostora Republike Hrvatske redovito se objavljuje u obliku naredbi o zrakoplovnoj sigurnosti (*Air Safety Order*) koje izdaje Agencija.

Inozemni vojni zrakoplovi

Članak 16.

(1) Na inozemni vojni zrakoplov, koji dobije odobrenje iz članka 15. ovog Zakona, primjenjuju se posebni propisi iz članka 17. ovog Zakona.

(2) Na inozemni vojni zrakoplov koji se ne upotrebljava u vojne svrhe, a ima odobrenje iz članka 15. ovog Zakona, primjenjuju se odredbe ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona koji se odnose na civilne zrakoplove.

Letenje državnih zrakoplova

Članak 17.

(1) U zračnom prostoru Republike Hrvatske, državni zrakoplovi mogu letjeti prema pravilima letenja za opći ili operativni zračni promet.

(2) Pravila i procedure letenja zrakoplova iz stavka 1. ovog članka koji lete prema pravilima letenja za operativni zračni promet utvrđuju se posebnim propisom kojeg donosi ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra.

Zabranjena područja i područja s ograničenjem letenja

Članak 18.

(1) Privremene rezervacije zračnog prostora i/ili privremena ili stalna ograničenja u zračnom prostoru, a radi sigurnosti zračne plovidbe i sprječavanja štetnih utjecaja zračne plovidbe na osobe ili stvari te potrage i spašavanja, kao i u slučaju velikih prirodnih

nepogoda, utvrđuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane, na prijedlog Povjerenstva iz članka 95. stavak 3. ovog Zakona.

(2) Privremene rezervacije zračnog prostora i/ili privremena ili stalna ograničenja u zračnom prostoru radi interesa obrane države, utvrđuje ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra, a na prijedlog Povjerenstva iz članka 95. stavak 3. ovog Zakona.

(3) Kroz područja iz stavka 1. i 2. ovog članka smije se letjeti pod uvjetima i na način koje, na prijedlog Povjerenstva iz članka 95. stavak 3. ovog Zakona, određuju ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane, odnosno u drugom slučaju ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra.

(4) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi će na pisani zahtjev nadležnih tijela državne uprave ili Agencije, u određenom dijelu zračnog prostora ili na određenom aerodromu, privremeno zabraniti ili ograničiti letenje ako to zahtijevaju interesi obrane ili nacionalne sigurnosti, odnosno sigurnost leta određenog zrakoplova ili skupine zrakoplova, kao i u slučaju velikih prirodnih nepogoda, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, ili odmah ako to zahtijevaju iznimne okolnosti, te to objaviti na način uobičajen u zračnom prometu.

(5) Područja iz stavka 1. i 2. ovog članka i uvjete i način letenja iz stavka 3. ovog članka, na temelju dobivenih obavijesti, objavljuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi na način uobičajen u zračnom prometu. Aktiviranje i deaktiviranje područja iz stavka 1. ovog članka obavlja Jedinica iz članka 95. stavak 4. ovog Zakona u skladu s načelima fleksibilne uporabe zračnog prostora.

Izvanaerodromsko slijetanje i uzlijetanje

Članak 19.

(1) Za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova upotrebljavaju se aerodromi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, zrakoplov smije sletjeti i uzletjeti izvan aerodroma samo uz odobrenje Agencije uzimajući u obzir sigurnost operacija.

(3) Odobrenje iz stavka 2. ovog članka nije potrebno za zrakoplove:

1. čije se mjesto slijetanja zbog njihovih osobina ne može unaprijed odrediti,
2. koji slijeću u slučaju nužde,
3. koji pružaju hitnu medicinsku pomoć,
4. koji sudjeluju u operacijama potrage i spašavanja,
5. koji sudjeluju u gašenju požara,
6. kod letova za posebno djelovanje,
7. u drugim slučajevima ako su utvrđeni propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(4) Za ponovno uzlijetanje zrakoplova iz stavka 3. točke 2. ovog članka, te jedrilica, potrebno je odobrenje Agencije.

(5) Izvanaerodromsko slijetanje i uzlijetanje helikoptera uređuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Letovi za posebno djelovanje

Članak 20.

(1) Letovi hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske i letovi zrakoplova policijskih postrojbi koji djeluju u redarstveno-sigurnosne svrhe, smatraju se letovima za posebno djelovanje. Vođenje hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske u nadležnosti je ministra nadležnog za poslove obrane.

(2) Letovi hrvatskih vojnih zrakoplova iz stavka 1. obavljaju se u skladu s posebnim propisom, a imaju prednost pred ostalim letovima, osim ako se radi o letovima kod kojih je pilot zrakoplova objavio stanje nužde, kod kojih je stanje nužde očigledno, te kojima prijete nezakonito ometanje ili su predmet takvog ometanja.

Zrakoplovne priredbe

Članak 21.

(1) Javna natjecanja ili izložbe na kojima sudjeluju zrakoplovi (zrakoplovne priredbe) mogu se održavati samo uz odobrenje Agencije uzimajući u obzir sigurnost priredbe, u skladu s uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Javna natjecanja ili izložbe na kojima sudjeluju vojni i civilni zrakoplovi mogu se održavati samo uz odobrenje Agencije i ministarstva nadležnog za poslove obrane.

Glava 2.

Komercijalni zračni prijevoz i druge operacije

Odjeljak 1.

Uvjeti za obavljanje operacija

Licence, svjedodžbe i odobrenja

Članak 22.

(1) Komercijalni zračni prijevoz može obavljati poduzetnik koji posjeduje važeću Operativnu licencu i Svjedodžbu zračnog prijevoznika u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona te u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Druge komercijalne operacije (uključujući radove iz zraka) može obavljati poduzetnik koji posjeduje važeću svjedodžbu ili odobrenje u skladu s odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Operativna licenca

Članak 23.

(1) Poduzetniku će Agencija izdati Operativnu licencu pod uvjetom da:

- a) mu je glavno mjesto poslovanja u Republici Hrvatskoj;
- b) posjeduje važeću Svjedodžbu zračnog prijevoznika koju izdaje Agencija;
- c) ima jedan ili više zrakoplova na raspolaganju kroz vlasništvo ili kroz ugovor o zakupu zrakoplova bez posade (dry lease);

d) mu je glavna djelatnost obavljanje usluga zračnog prijevoza, samostalno ili u kombinaciji s nekom drugom komercijalnom operacijom zrakoplova, ili popravkom i održavanjem zrakoplova;

e) organizacijska struktura kompanije omogućava Agenciji primjenu propisanih odredaba;

f) Republika Hrvatska i/ili, kako je primjenjivo prema ECAA Sporazumu, državljani stranaka ECAA Sporazuma posjeduju više od 50% poduzetnika i vrše stvarnu kontrolu nad njim, izravno ili neizravno kroz jedan ili više posrednih poduzeća;

g) udovoljava propisanim financijskim uvjetima;

h) udovoljava primjenjivim zahtjevima osiguranja;

i) udovoljava propisanim pravilima o dobrom ugledu.

(2) Operativna licenca će biti važeća sve dok zračni prijevoznik udovoljava propisanim zahtjevima.

(3) Dodatni uvjeti potrebni za izdavanje Operativne licence utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(4) Operativna licenca se ne izdaje za zračni prijevoz putnika, tereta i/ili pošte koji se obavlja zrakoplovima bez motornog pogona i/ili mikrolakim zrakoplovima, te za lokalne letove kada se zračni prijevoz ne obavlja između različitih aerodroma.

(5) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje i održavanje Operativne licence plaća se propisana naknada.

Svjedodžba zračnog prijevoznika

Članak 24.

(1) Operatori u komercijalnim operacijama moraju dokazati svoju sposobnost i način na koji će ispuniti svoje obveze povezane s pravima koja im pripadaju.

(2) Sposobnost i način iz stavka 1. ovog članka potvrđuju se izdavanjem Svjedodžbe zračnog prijevoznika.

(3) U Svjedodžbi zračnog prijevoznika utvrđuju se prava odobrena operatoru i opseg operacija koje može obavljati.

(4) Uvjeti za izdavanje, održavanje, izmjene, ograničavanje, privremeno oduzimanje i povlačenje Svjedodžbe zračnog prijevoznika, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(5) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje i održavanje Svjedodžbe zračnog prijevoznika, plaća se propisana naknada.

Operatori u nekomercijalnim operacijama

Članak 25.

(1) Operatori u nekomercijalnim operacijama složenim zrakoplovom na motorni pogon moraju dokazati svoju sposobnost i način na koji će ispunjavati svoje obveze povezane s operiranjem tim zrakoplovom.

(2) Uvjeti i postupci za davanje izjave operatora te za nadzor operatora i uvjeta pod kojima će izjava biti zamijenjena dokazom o sposobnosti i način na koji će ispunjavati obveze povezane s pravima operatora potvrđenima izdavanjem svjedodžbe, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Za nadzor operatora i izdavanje svjedodžbe, plaća se propisana naknada.

(4) Druge nekomercijalne operacije može obavljati operator ako udovoljava propisanim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova, ako osoblje posjeduje odgovarajuće dozvole i ako udovoljava propisanim zahtjevima za obavljanje tih aktivnosti u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Nedopušteno oglašavanje i nuđenje usluga

Članak 26.

Komercijalni zračni prijevoz i druge komercijalne operacije iz članka 22. ovog Zakona smije oglašavati i obavljati samo poduzetnik registriran za obavljanje tih djelatnosti i kojem je Agencija izdala Operativnu licencu ili drugu odgovarajuću svjedodžbu ili odobrenje.

Glava 3

Linijski zračni prijevoz

Međunarodni linijski zračni prijevoz i kabotaža

Članak 27.

(1) Međunarodni linijski zračni prijevoz može obavljati hrvatski zračni prijevoznik koji, osim uvjetima iz članka 23. i 24. ovog Zakona, udovoljava i uvjetima predviđenima međunarodnim ugovorima, te drugim međunarodnim aktima kojima se uređuje sigurno i uredno obavljanje međunarodnog linijskog zračnog prijevoza.

(2) Inozemni zračni prijevoznik može obavljati međunarodni linijski zračni prijevoz s Republikom Hrvatskom u skladu s:

- a) ECAA Sporazumom,
- b) odredbama međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, ili
- c) uvjetima iz odobrenja za obavljanje prijevoza.

(3) Inozemni zračni prijevoznik može obavljati zračni prijevoz između mjesta unutar Republike Hrvatske (kabotaža) u skladu s ECAA Sporazumom.

(4) Ministarstvo može odobriti inozemnom zračnom prijevozniku zračni prijevoz između mjesta unutar Republike Hrvatske (kabotaža), u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Uspostavljanje linijskog zračnog prijevoza

Članak 28.

Hrvatski zračni prijevoznik odlučuje o uspostavljanju linijskog zračnog prijevoza unutar Republike Hrvatske, a u međunarodnom zračnom prometu linijski zračni prijevoz uspostavlja se u skladu s odgovarajućim dvostranim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku, ECAA Sporazumom i odgovarajućim EU propisima.

Red letenja

Članak 29.

(1) Za letove koji se ne izvode u skladu s ECAA Sporazumom, red letenja utvrđuje se posebno za ljetno, a posebno za zimsko prometno razdoblje.

(2) Zračni prijevoznici koji operiraju sukladno stavku 1. ovog članka kao i drugi zračni prijevoznici koji odluče objavljivati red letenja moraju objaviti red letenja najkasnije petnaest dana prije stupanja na snagu reda letenja za određeno prometno razdoblje, a izmjene u redu letenja, u načelu najkasnije deset dana prije dana stupanja na snagu tih izmjena. Iznimno, rok za objavu izmjene u redu letenja može biti i kraći, o čemu je zračni prijevoznik obavezan neodložno dati obavijest.

Obveza obavljanja javne usluge

Članak 30.

(1) U slučajevima gdje zračni prijevoznik nema poslovnog interesa za obavljanje usluga zračnog prijevoza na određenoj liniji, i ako se takva linija smatra vitalnom za gospodarski i socijalni razvoj određene regije, Vlada može nametnuti obvezu obavljanja javne usluge na toj liniji (*Public Service Obligation – PSO*).

(2) Uvjeti i način za obavljanje javne usluge iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisom.

DIO ČETVRTI

AERODROMI

Odjeljak 1.

Uvjeti za uporabu aerodroma

Podjela aerodroma

Članak 31.

(1) Aerodromi mogu biti vojni ili civilni.

(2) Vojni aerodrom je aerodrom čije je upravljanje u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove obrane. Svi ostali aerodromi su civilni aerodromi.

(3) Civilni aerodromi mogu biti kontrolirani ili nekontrolirani aerodromi. Nekontroliranim se aerodromom smatra i kontrolirani aerodrom izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnoga prometa.

Razred, skupina i kategorija aerodroma

Članak 32.

(1) Aerodromi se, prema fizičkim osobinama i opremljenosti glavne staze i staze za vožnju te stupnja spasilačko-vatrogasne zaštite, razvrstavaju u razrede, skupine i kategorije, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Razred i skupina aerodroma određuje se prema duljini i širini glavne staze i širini staze za vožnju, te prema duljini, širini ili dubini vodene površine određene za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova. Duljina i širina staze i širina staze za vožnju određuje se prema dimenzijama zrakoplova, te prema drugim tehničkim uvjetima za sigurno operiranje svih ili samo određenih tipova zrakoplova.

(3) Kategorija aerodroma određuje se prema stupnju opremljenosti glavne staze, uređajima i sredstvima za prilaženje, opremljenosti staza za vožnju, te prema drugim uređajima i sredstvima koji služe za sigurno operiranje zrakoplova, kao i prema stupnju spasilačko-vatrogasne zaštite.

Uporaba vojnog aerodroma za civilni zračni promet

Članak 33.

(1) Vojni aerodrom, ili dio vojnog aerodroma koji udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom, može se upotrebljavati za odvijanje civilnog zračnog prometa, uz uvjete i na način koji se utvrđuju ugovorom između ministarstva nadležnog za poslove obrane i operatora civilnog aerodroma.

(2) Ugovorom iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se staze i staze za vožnju, stajanke, uređaji i drugi dijelovi vojnog aerodroma koji se mogu upotrebljavati za potrebe civilnog zračnog prometa, način uporabe i uvjeti održavanja vojnog aerodroma ili njegovih pojedinih dijelova, uređaja ili sredstava, te međusobna prava i obveze ugovornih strana.

(3) Za uporabu vojnog aerodroma ili dijela vojnog aerodroma za pojedinačne civilne letove, ministarstvo nadležno za poslove obrane izdaje odobrenje operatoru zrakoplova.

Uporaba civilnog aerodroma za vojni zračni promet

Članak 34.

(1) Civilni aerodrom, ili dio civilnog aerodroma, može se upotrebljavati za odvijanje vojnoga zračnog prometa, uz uvjete i na način koji se utvrđuju ugovorom između operatora civilnog aerodroma i ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(2) Na sklapanje ugovora iz stavka 1. ovog članka odgovarajuće se primjenjuje odredba članka 33. stavka 2. ovog Zakona.

Uporaba aerodroma

Članak 35.

(1) Zrakoplov najveće dopuštene uzletne mase veće od 20 000 kilograma, za obavljanje usluga zračnog prijevoza smije za slijetanje i uzlijetanje upotrebljavati samo kontrolirani aerodrom za koji su utvrđeni postupci za instrumentalno prilaženje.

(2) Osim aerodroma s kojih se mogu obavljati usluge zračnog prijevoza, zrakoplov kojim se obavlja taksiprijevoz ili lokalni letovi može za slijetanje i uzlijetanje upotrebljavati i aerodrome za nekomercijalne operacije zrakoplova i letjelišta, uz uvjete utvrđene u odobrenju za uporabu aerodroma.

Obveze operatora aerodroma

Članak 36.

Operator aerodroma obavezan je omogućiti nesmetanu uporabu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme prema njihovoj namjeni i kapacitetu, u skladu s odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i odgovarajućih EU propisa.

Nacionalno povjerenstvo za olakšice

Članak 37.

(1) U cilju pojednostavljivanja postupaka i dokumentacije vezano za kretanje zrakoplova, posade, putnika i njihove prtljage, tereta, pošte i zrakoplovnih zaliha, Vlada osniva Nacionalno povjerenstvo za olakšice.

(2) Za članove Nacionalnog povjerenstva za olakšice imenuju se predstavnici ministarstava nadležnih za poslove civilnog zračnog prometa, unutarnjih poslova, financija (carine), turizma, vanjskih poslova, zdravstva, Agencije, operatora aerodroma i zračnih prijevoznika. Članovi Nacionalnog povjerenstva za olakšice imaju pravo na propisanu naknadu.

(3) Na prijedlog Nacionalnog povjerenstva za olakšice, Vlada donosi Nacionalni program za olakšice.

(4) Agencija nadzire razvoj Nacionalnog programa za olakšice i prema potrebi predlaže Nacionalnom povjerenstvu za olakšice njegove izmjene i dopune.

Ograničenja kapaciteta

Članak 38.

Usuglašavanje redova letenja, dodjeljivanje vremenskih slotova i promjena statusa zračne luke u reguliranu ili koordiniranu provodi se pod uvjetima i na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Aerodromske usluge

Članak 39.

(1) Na svakom aerodromu mora biti osigurana spasilačko-vatrogasna zaštita i pružanje hitne pomoći, u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona i drugim propisima. Na aerodromima za usluge zračnog prijevoza moraju biti osigurani i prihvat i otprema zrakoplova, putnika i prtljage.

(2) Obavljanje poslova prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i prtljage, tereta i pošte te pružanje drugih zemaljskih usluga može biti povjereno drugim poduzetnicima, u skladu s uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Osiguravanje spasilačko-vatrogasne zaštite te pružanja hitne pomoći je obveza operatora aerodroma zajedno sa drugim nadležnim tijelima i subjektima.

(4) Poslovi iz stavka 1. ovog članka obavljaju se u vremenu otvorenosti aerodroma na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(5) Osoblje koje obavlja poslove spasilačko-vatrogasne zaštite i poslove prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i prtljage iz stavka 1. ovog članka mora biti stručno osposobljeno i udovoljavati drugim uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Pružanje zemaljskih usluga

Članak 40.

(1) Pružanje zemaljskih usluga na zračnim lukama obavlja se u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Ministarstvo može odobriti izuzeća koja se utvrđuju propisom iz stavka 1. ovog članka.

(3) Kada država koja nije članica Europske unije niti stranka ECAA Sporazuma ne odobri hrvatskim zračnim prijevoznicima i operatorima uzajaman tretman u pružanju zemaljskih usluga, Ministarstvo može potpuno ili djelomično obustaviti izvršavanje obveza koje proizlaze iz stavka 1. ovog članka u pogledu pružatelja zemaljskih usluga i korisnika zračnih luka iz te države.

Vrijeme otvorenosti aerodroma

Članak 41.

(1) Vrijeme u kojem aerodrom, ovisno o prometu, mora biti otvoren za zračni promet (u daljnjem tekstu: vrijeme otvorenosti) utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

(2) Zrakoplov može sletjeti i uzletjeti i izvan vremena otvorenosti aerodroma, samo uz suglasnost operatora aerodroma. Ova suglasnost nije potrebna za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova iz članak 19. stavka 3. ovog Zakona.

Aerodromske naknade

Članak 42.

(1) Za pruženu uslugu u zračnom prometu, operator zračne luke ima pravo na naknadu utvrđenu na nediskriminirajućoj osnovi. Visinu cijene za pojedinu uslugu utvrđuje operator zračne luke na temelju stvarnih troškova. Visinu aerodromskih naknada i, kada je to prikladno, razinu kvalitete pružene usluge, utvrđuje operator zračne luke nakon konzultacija s korisnicima zračne luke, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.

(2) Sljedeće kategorije su izuzete od plaćanja aerodromskih naknada:

a) zrakoplovi uključeni u operacije potrage i spašavanja,

- b) zrakoplovi koji se koriste za humanitarnu pomoć u slučaju prirodnih nepogoda ili stanja nužde,
- c) zrakoplovi u nevolji,
- d) državni zrakoplovi koji pružaju hitnu medicinsku pomoć,
- e) državni zrakoplovi koji obavljaju letove za protupožarnu zaštitu,
- f) državni zrakoplovi koji obavljaju letove za posebna djelovanja.

(3) Ministarstvo odobrava cjenik aerodromskih naknada i njegove izmjene, prije njihovog stupanja na snagu.

(4) O visini i razlozima naknada za pojedine usluge, operator zračne luke obavezan je najkasnije 60 dana prije planirane primjene novih ili povećanih cijena, izvijestiti sve korisnike zračne luke koji su korisnici njegovih usluga.

(5) Operatori zračne luke najmanje jednom godišnje dostavljaju Ministarstvu informacije o provedbi stavka 4. ovog članka.

Neplaćanje aerodromskih naknada

Članak 43.

Operator zračne luke iz članka 42. stavka 1. ovog Zakona ima pravo odgoditi polijetanje zrakoplova sve dok operator zrakoplova:

- a) ne plati operatoru zračne luke potrebnu aerodromsku naknadu i druge nepodmirene račune za pružene usluge, ili
- b) ne pruži operatoru zračne luke jamstvo plaćanja naknada i računa iz točke a) ovog članka, u formi i sadržaju koji su prihvatljivi operatoru aerodroma.

Evidencija aerodroma

Članak 44.

Evidenciju aerodroma vodi Agencija.

DIO PETI

UPIS U HRVATSKI REGISTAR CIVILNIH ZRAKOPLOVA, DRŽAVNA PRIPADNOST I REGISTRACIJSKE OZNAKE ZRAKOPLOVA

Odjeljak 1

Upis u Hrvatski registar civilnih zrakoplova

Hrvatski registar civilnih zrakoplova

Članak 45.

(1) Hrvatski registar civilnih zrakoplova (u daljnjem tekstu: Registar) vodi Agencija. Agencija kvartalno šalje Ministarstvu ažuriranu presliku Registra.

(2) Registar je javna knjiga.

Opći uvjeti za upis u Registar

Članak 46.

(1) Zrakoplov može biti upisan u Registar jedino ako:

a) nije registriran u drugoj državi ili upisan u vojni registar; i

b) mu je vlasnik i/ili njime operira osoba koja je državljanin Republike Hrvatske ili stranke ECAA Sporazuma ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili stranci ECAA Sporazuma.

(2) Zahtjev za upis u Registar podnosi vlasnik zrakoplova ili operator zrakoplova uz pristanak vlasnika.

(3) Zrakoplov može biti upisan u Registar ako udovoljava uvjetima za sigurnu zračnu plovidbu i drugim uvjetima za upis u Registar propisanim ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(4) Ako je zrakoplov već upisan u inozemni ili vojni registar zrakoplova, u Registar se može upisati samo ako se podnese dokaz da je brisan iz toga registra.

(5) Za upis ili brisanje iz Registra plaća se propisana naknada.

(6) Sadržaj i način vođenja Registra te drugi uvjeti vezani uz registraciju zrakoplova utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Privremeni upis u Registar

Članak 47.

(1) Zrakoplov može biti privremeno upisan u Registar:

a) ako je zrakoplov kupljen i homologiran u inozemstvu, te homologirani zrakoplov izgrađen u Republici Hrvatskoj koji se isporučuje inozemnom operatoru,

b) ako je zrakoplov izgrađen u Republici Hrvatskoj i nije homologiran, u svrhu ispitivanja i utvrđivanja njegovih letnih sposobnosti i tehničkih osobina, ako udovoljava uvjetima za sigurnu zračnu plovidbu.

(2) Zrakoplov iz stavka 1. ovog članka može biti privremeno upisan u Registar najduže dvanaest mjeseci.

Upis zrakoplova u zakup

Članak 48.

(1) Inozemni zrakoplov kojeg je u zakup uzela fizička osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, odnosno pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, mora se upisati u Registar najkasnije po isteku 14 mjeseci od dana kad je takav zrakoplov dopremljen u Republiku Hrvatsku.

(2) Na zrakoplov iz stavka 1. ovog članka, i dok se ne upiše u Registar, primjenjuju se odredbe ovog Zakona koje se odnose na sigurnost zračnog prometa.

(3) Hrvatski zrakoplov koji je dan u zakup inozemnoj fizičkoj ili pravnoj osobi u svrhu obavljanja zračnog prometa u inozemstvu, može se upisati u inozemni registar, na zahtjev

zakupoprimca, uz suglasnost vlasnika, ako je to predviđeno propisima odnosne države. Ako se takav zrakoplov ne upisuje u inozemni registar, u Registru se vodi kao zrakoplov dan u zakup u inozemstvo.

Potvrde o upisu

Članak 49.

(1) O obavljenom upisu u Registar, podnositelju zahtjeva za upis Agencija uz rješenje izdaje potvrdu o registraciji zrakoplova.

(2) Ako je zrakoplov privremeno upisan u Registar, Agencija uz rješenje izdaje potvrdu o privremenoj registraciji.

Rokovi i promjena upisanih podataka

Članak 50.

(1) Vlasnik, odnosno operator zrakoplova obvezan je u roku od petnaest dana prijaviti Agenciji svaku nastalu promjenu podataka upisanih u Registar.

(2) Promjene upisane u Registar upisuju se i u potvrdu iz članka 49. ovog Zakona, ako se te promjene odnose na činjenice za koje je propisano da se unose u tu potvrdu.

Brisanje iz Registra

Članak 51.

(1) Zrakoplov upisan u Registar briše se:

a) na temelju zahtjeva vlasnika zrakoplova ili operatora zrakoplova uz suglasnost vlasnika,

b) ako više ne udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovog Zakona, ili

c) ako je zrakoplov nestao duže od 3 mjeseca, a potraga i spašavanje su završeni.

(2) Agencija donosi rješenje o brisanju zrakoplova iz Registra i obvezna je bez odgađanja poništiti izdanu potvrdu o registraciji tog zrakoplova.

(3) Zrakoplov za kojeg je u teretnom listu Registra upisan kakav teret, ne može se brisati iz Registra bez suglasnosti ovlaštenika upisanog tereta ili bez odluke nadležnog suda.

Primjena članka 83bis Čikaške Konvencije

Članak 52.

U skladu sa člankom 83bis Čikaške Konvencije, ministar može, ugovorom s drugom državom:

a) prenijeti odgovornost za zrakoplov registriran u Republici Hrvatskoj na odnosnu državu, i

b) pristati na prenošenje odgovornosti za zrakoplov registriran u odnosnoj državi na Republiku Hrvatsku. U tom slučaju, na odnosni zrakoplov primjenjivat će se odredbe ovog

Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona, od trenutka kada prijenos odgovornosti bude dovršen.

Odjeljak 2.

Državna pripadnost

Državna pripadnost i registracijske oznake

Članak 53.

(1) Zrakoplovi koji su upisani u Registar imaju državnu pripadnost Republike Hrvatske i obvezni su nositi znake državne pripadnosti i registracijske oznake u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenoga na temelju ovog Zakona.

(2) Znaci državne pripadnosti zrakoplova iz stavka 1. ovog članka su zastava Republike Hrvatske i oznaka "9A".

(3) Hrvatski vojni zrakoplovi imaju državnu pripadnost Republike Hrvatske i obvezni su nositi znake državne pripadnosti i registracijske oznake utvrđene posebnim propisom.

Državna pripadnost i registracijske oznake inozemnog zrakoplova

Članak 54.

Tijekom leta u hrvatskom zračnom prostoru, inozemni zrakoplov mora nositi znake državne pripadnosti i registracijske oznake utvrđene propisom države registracije tog zrakoplova ili znake predviđene međunarodnim ugovorom.

DIO ŠESTI

SIGURNOST ZRAČNOG PROMETA

Glava 1.

Upravljanje sigurnošću

Definicija zrakoplovne sigurnosti

Članak 55.

(1) Zrakoplovna sigurnost je stanje u kojem je rizik od nanošenja štete osobama ili imovini umanjen i održavan na ili ispod prihvatljive razine rizika, kroz kontinuirani postupak prepoznavanja opasnosti i upravljanja rizikom.

(2) Operatori zrakoplova, operatori aerodroma i pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, određeni u Nacionalnom programu sigurnosti u zračnom prometu, u skladu sa odgovarajućim ICAO dokumentima, izravno su odgovorni za sigurno obavljanje tih poslova ili pružanje tih usluga.

Sustav upravljanja sigurnošću

Članak 56.

(1) U cilju postizanja prihvatljive razine sigurnosti u Republici Hrvatskoj, Agencija, u skladu s odgovarajućim ICAO dokumentima izrađuje Nacionalni program sigurnosti u zračnom prometu.

(2) Na prijedlog Agencije, Program iz stavka 1. ovog članka donosi Vlada.

(3) Na temelju i u skladu s programom iz stavka 1. ovog članka, subjekti iz članka 55. stavak 2. ovog Zakona uspostavljaju svoj sustav upravljanja sigurnošću kojeg odobrava Agencija, osiguravaju da se taj sustav primjenjuje te redovito izvješćuju Agenciju o statusu provedbe svog sustava upravljanja sigurnošću.

(4) Sustav upravljanja sigurnošću iz stavka 3. ovog članka sadržava politiku sigurnosti i odgovarajuću organizaciju, procedure i sustav odgovornosti, čime se uspostavlja i održava prihvatljiva razina sigurnosti u odnosu na aktivnosti odnosnog zrakoplovnog subjekta.

(5) Zahtjevi za uspostavu i primjenu sustava upravljanja sigurnošću te njegov sadržaj propisani su u odgovarajućim ICAO dokumentima iz stavka 1. ovog članka.

Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću

Članak 57.

(1) Subjekti iz članka 55. stavak 2. ovog Zakona izrađuju i primjenjuju Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću kao sastavni dio svojeg sustava upravljanja sigurnošću, a njegovi elementi mogu biti sadržani i u drugim dokumentima zrakoplovnog subjekta.

(2) Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću osobito sadrži operativne procedure zrakoplovnog subjekta i postupke za njihovu primjenu; praćenje i nadzor svih područja operacija; prepoznavanje opasnosti i procjenu i ublažavanje rizika; prikupljanje podataka o nesrećama, ozbiljnim nezgodama i događajima koji ugrožavaju sigurnost; način izvješćivanja i predlaganja korektivnih akcija Agenciji; osobe odgovorne za izvješćivanje Agencije o događajima koji ugrožavaju sigurnost; analiziranje događaja koji ugrožavaju sigurnost sa naglaskom na prepoznavanje njihovih uzroka; te mjere za nepredviđene slučajeve.

Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu

Članak 58.

(1) Vlada na prijedlog ministra osniva Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu u svrhu nadzora nad provedbom Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu, donošenja odluka o obvezi provedbe preventivnih mjera za otklanjanje opasnosti za sigurnost zračnog prometa te učinkovitog djelovanja na cjelokupni sustav sigurnosti zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

(2) Članovi Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu su:

- a) čelnik unutarnje ustrojstvene jedinice Ministarstva iz članka 3. stavka 2. ovog Zakona,
- b) Direktor Agencije
- c) Direktor Agencije za istraživanje
- d) koordinator Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu

- e) dva predstavnika zrakoplovne industrije koje predlaže Hrvatska gospodarska komora
- f) jedan predstavnik kojeg predlaže ministarstvo nadležno za poslove obrane
- g) jedan predstavnik pružatelja usluga u zračnoj plovidbi kojeg predlaže pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

(3) Članovi Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu imaju pravo na propisanu naknadu.

(4) Koordinator Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu iz stavka 2. točke d) ovog članka odgovoran je za pripremu periodičnih izvješća o stanju sigurnosti u zračnom prometu i vođenje sastanaka Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu.

(5) Poslovi i nadležnost Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu utvrđuju se u programu iz članka 56. stavka 1. ovog Zakona.

Glava 2

Uvjeti za sigurnu uporabu zrakoplova i zrakoplovnih komponenti, aerodroma, te uvjeti kojima mora udovoljavati zrakoplovno osoblje

Odjeljak 1

Uvjeti za sigurnu uporabu zrakoplova i zrakoplovnih komponenti

Pododjeljak 1.

Opći uvjeti

Sigurna uporaba zrakoplova

Članak 59.

(1) Zrakoplov mora imati svjedodžbu tipa, svjedodžbu o plovidbenosti i svjedodžbu o otpuštanju s radova.

(2) Operatori zrakoplova moraju održavati u plovidbenom stanju zrakoplove koji su registrirani i/ili operiraju u Republici Hrvatskoj.

(3) Plovidbeno stanje iz stavka 2. ovog članka utvrđuje vlasnik odnosno operator zrakoplova prije svakog leta.

(4) Vlasnik odnosno operator zrakoplova snosi odgovornost za kontinuiranu plovidbenost i održavanje zrakoplova koji su registrirani i/ili operiraju u Republici Hrvatskoj.

(5) Uvjeti za izdavanje, oduzimanje, ograničavanje ili privremeno oduzimanje svjedodžbi, odobrenja ili drugih dozvola kojima se potvrđuje sposobnost, koje izdaje Agencija, utvrđuju se propisima donesenima na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Pododjeljak 2.

Zahtjevi za plovidbenost

Uvjeti za uporabu zrakoplova

Članak 60.

(1) Zrakoplov se može upotrebljavati samo u skladu sa svjedodžbom tipa i listom podataka sa certifikacije tipa, na način propisan u odobrenom letačkom priručniku.

(2) Uvjeti i način uporabe zrakoplova ovisno o tipu, kategoriji i namjeni, te zrakoplovne komponente koje moraju biti ugrađene u zrakoplov, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Hrvatski vojni zrakoplov koji se upotrebljava za letove što se ne smatraju vojnim, mora udovoljavati tehničkim zahtjevima za plovidbenost predviđenima ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovog Zakona.

Glava 3.

Projektiranje, proizvodnja, preinake i homologacija zrakoplova i zrakoplovnih komponenti

Izgradnja i preinake

Članak 61.

(1) Projektiranje, proizvodnja, popravak i preinake zrakoplova i zrakoplovne komponente provode se u skladu s uvjetima za projektiranje, proizvodnju, popravak i preinake, utvrđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Pravnoj i fizičkoj osobi koja podnese dokaze o udovoljavanju propisanim uvjetima, Agencija izdaje potvrdu o udovoljavanju tim uvjetima, osim ako nije drugačije utvrđeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku.

(3) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje potvrde iz stavka 2. ovog članka, plaća se propisana naknada.

Obveznost homologacije

Članak 62.

(1) Novi tip zrakoplova i zrakoplovne komponente, za koji je to određeno propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, podliježe postupku homologacije, u svrhu utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost, u skladu s ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.

(2) Postupak u svrhu homologacije novog tipa zrakoplova i zrakoplovne komponente provodi se u skladu s uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Izdavanje svjedodžbi tipa, ograničenih svjedodžbi tipa, dopunskih svjedodžbi tipa te promjene u tim svjedodžbama, izdavanje odobrenja projekta popravka, dokazivanje udovoljavanja zahtjevima zaštite okoliša te izdavanje svjedodžbi o buci mora se provoditi u skladu s pravilima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(4) Iznimno od stavka 1. ovog članka, neki zrakoplovi za koje je to određeno propisom donesenim na temelju ovog Zakona mogu biti prihvaćeni bez provođenja postupka homologacije.

(5) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbi i potvrda iz stavka 3. ovog članka, plaća se propisana naknada.

Glava 4.

Održavanje zrakoplova i zrakoplovnih komponenti

Obveza održavanja

Članak 63.

(1) Svi zrakoplovi se održavaju u skladu sa zahtjevima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Operator zrakoplova i zrakoplovne komponente obvezan je u smislu zahtjeva kontinuirane plovidbenosti utvrđenih odgovarajućim EU propisima, pregledati i provjeriti zrakoplov i zrakoplovnu komponentu tijekom uporabe i održavati ih u stanju koje jamči sigurnu zračnu plovidbu, u skladu sa odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.

(3) Pregledi i provjere, popravci, zamjene i održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente (u daljnjem tekstu: održavanje), te obnove i obvezne preinake na zrakoplovu i zrakoplovnoj komponenti, kao i tehnička kontrola i kontrola kvalitete obavljenih radova, moraju se obavljati u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona, tehničkim uputama proizvođača za određeni tip zrakoplova i zrakoplovne komponente te u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Organizacije i osobe za održavanje

Članak 64.

(1) Održavanje zrakoplova i zrakoplovnih komponenti može obavljati odobrena organizacija i kvalificirano osoblje poštujući metode, tehnike, standarde, upute i ograničenja utvrđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, pojedine poslove održavanja, provjere i male popravke na jednostavno projektiranom zrakoplovu namijenjenom za nekomercijalne operacije, može obavljati osoba koja za to posjeduje odgovarajuću dozvolu, kao i pilot tog zrakoplova, koji ima odgovarajuću osposobljenost i posjeduje odgovarajuću dozvolu pilota za takav zrakoplov.

(3) Pravnoj osobi iz stavka 1. i fizičkoj osobi iz stavka 2. ovog članka, koja podnese dokaze o udovoljavanju uvjetima utvrđenim propisom donesenim na temelju ovog Zakona, Agencija izdaje potvrdu o udovoljavanju tim uvjetima.

(4) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje potvrde iz stavka 3. ovog članka, plaća se propisana naknada.

Povjeravanje održavanja inozemnoj pravnoj ili fizičkoj osobi

Članak 65.

(1) Ako operator zrakoplova povjerava održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente inozemnoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja nije uključena u bazu podataka EASA-e, obvezan je Agenciji podnijeti dokaz da je nadležno tijelo države članice Europske unije ili EASA ili Agencija ovlastilo tu osobu za održavanje tog tipa zrakoplova i zrakoplovne komponente.

(2) Ako osobu iz stavka 1. ovog članka nije ovlastilo nadležno tijelo države članice Europske unije ili EASA ili Agencija, ne može joj biti povjereno održavanje.

(3) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za održavanje zrakoplova iz stavka 1. ovog članka plaća se propisana naknada.

Program za održavanje zrakoplova

Članak 66.

(1) Preventivno održavanje, pregledi i provjere zrakoplova i zrakoplovne komponente obavlja se prema programu za održavanje kontinuirane plovidbenosti (u daljnjem tekstu: program održavanja) koji se utvrđuje za svaki tip i model zrakoplova i kojeg odobrava Agencija sukladno propisu donesenom na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Za odobravanje programa održavanja, plaća se propisana naknada.

Glava 5.

Plovidbenost zrakoplova

Svjedodžba o plovidbenosti

Članak 67.

(1) Sposobnost zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu (u daljnjem tekstu: plovidbenost zrakoplova) utvrđuje se pregledom obavljenim na način utvrđen ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, a dokazuje se Svjedodžbom o plovidbenosti koju izdaje Agencija.

(2) Svjedodžba o plovidbenosti izdaje se s neograničenim rokom važenja i ostaje važeća za svo vrijeme udovoljavanja primjenjivim zahtjevima za projekt tipa i kontinuiranu plovidbenost te uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Ukoliko se utvrdi da zrakoplov više ne udovoljava nekom od uvjeta za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti, Agencija će oduzeti Svjedodžbu u slučajevima i pod uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Na zahtjev operatora zrakoplova izdat će se odgovarajuća Svjedodžba o plovidbenosti pod uvjetom da su ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje te Svjedodžbe o plovidbenosti.

(4) Pregledi i provjere zrakoplova radi utvrđivanja plovidbenosti obavljaju se na zemlji i ukoliko je potrebno u letu.

(5) Za obavljanje pregleda i provjere plovidbenosti zrakoplova plaća se propisana naknada.

Plovidbenost inozemnog zrakoplova

Članak 68.

Svjedodžba o plovidbenosti inozemnog zrakoplova, izdana u državi registracije zrakoplova, priznaje se u Republici Hrvatskoj ako je izdana u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku i ako pružaju jednakovrijednu razinu sigurnosti i uz uvjet uzajamnosti.

Pregled zrakoplova na stajanci

Članak 69.

Zrakoplovi koji slijeću i/ili uzlijeću sa zračnih luka Republike Hrvatske mogu biti podvrgnuti pregledima na stajanci ili nediskriminirajućim provjerama na licu mjesta, koje obavlja kvalificirano osoblje Agencije. Detaljne procedure za obavljanje takvih pregleda i provjera te zahtjevi za potrebnim kvalifikacijama osoblja koje ih obavlja utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Sprječavanje rizika za sigurnost

Članak 70.

(1) Agencija može poduzimati sve potrebne mjere radi djelovanja na rizik za sigurnost, osobito prizemljiti zrakoplov koji je u očigledno opasnom stanju za sigurnost, a o tome će obavijestiti državu registracije zrakoplova ako zrakoplov nije registriran u Republici Hrvatskoj.

(2) Naknadno uzlijetanje zrakoplova može se dopustiti nakon prethodnog dobivanja odobrenja nadležnog tijela države registracije zrakoplova ili ako Agencija utvrdi da je otklonjen rizik za sigurnost.

Tehnički let zrakoplova

Članak 71.

(1) Ako se utvrdi da zrakoplov ne udovoljava tehničkim zahtjevima za plovidbenost, odnosno ako se na zrakoplovu za kojeg je izdana Svjedodžba o plovidbenosti dogodi kvar, ali je zrakoplov sposoban za siguran let uz određena ograničenja, Agencija može dopustiti da takav zrakoplov, bez putnika, obavi let s aerodroma na kojem se trenutno nalazi do aerodroma na kojem će se obaviti popravak.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, zrakoplov na kojem se dogodio kvar može i bez odobrenja Agencije obaviti tehnički let s aerodroma na kojem se zatekao do određenog aerodroma na kojem će se obaviti popravak, u skladu s odgovarajućim postupcima za tehnički prelet zrakoplova i uvjetima propisanim u odobrenom operativnom priručniku, te na način utvrđen u letačkom priručniku zrakoplova.

(3) Dozvola za tehnički let zrakoplova može se izdati i u drugim slučajevima predviđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(4) Agencija može odlučiti da je potrebno napraviti pregled zrakoplova i dokumentacije prije izdavanja dozvole za tehnički let, kako bi utvrdila mogućnost, uvjete i način za obavljanje leta.

(5) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje dozvole za tehnički let plaća se propisana naknada.

Članak 72.

Isprave i knjige zrakoplova

(1) Zrakoplov koji se upotrebljava u zračnom prometu mora imati propisane isprave i knjige.

(2) Vrste isprava i knjiga iz stavka 1. ovoga članka, njihov sadržaj, te način vođenja knjiga uređuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Glava 6.

Uvjeti za sigurnu uporabu aerodroma

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Opći uvjet za uporabu aerodroma

Članak 73.

Aerodrom se može upotrebljavati u zračnom prometu ako ima uporabnu dozvolu izdanu na temelju posebnog propisa, te odobrenje za uporabu aerodroma koje izdaje Agencija na temelju propisa donesenog na temelju ovog Zakona.

Odobrenje za uporabu aerodroma

Članak 74.

(1) Ako se utvrdi da su ispunjeni svi propisani uvjeti, Agencija izdaje odobrenje za uporabu aerodroma.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovog članka ne može se izdati prije nego što se utvrde način i postupak za sigurno operiranje zrakoplova, upute o uporabi aerodroma, plan za slučaj nužde i aerodromski plan zaštite zračnog prometa na aerodromima s kojih se obavljaju usluge zračnog prijevoza.

(3) Upute o uporabi aerodroma i plan za slučaj nužde iz stavka 2. ovog članka operator aerodroma podnosi Agenciji na odobrenje.

Svjedodžba aerodroma

Članak 75.

(1) Operatoru aerodroma namijenjenom za prihvata i otpremu zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase veće od 2730 kg kao i zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase manje od 2730 kg kojima se obavljaju usluge zračnog prijevoza ili se koriste za školovanje letačkog osoblja, odobrenje za uporabu aerodroma izdaje se u formi Svjedodžbe aerodroma.

(2) Uvjeti kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja Svjedodžbe aerodroma, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Odjeljak 2.

Gradnja aerodroma

Projektiranje, gradnja i označavanje aerodroma

Članak 76.

(1) Aerodrom mora biti izgrađen tako da udovoljava uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak svih ili samo određenih vrsta zrakoplova.

(2) Prije započinjanja radova na aerodromu ili drugom objektu od značaja za sigurnost svih operacija, operator aerodroma mora pribaviti posebno odobrenje koje izdaje Agencija uz prethodno pribavljenu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, ako je funkcija objekata u njihovoj nadležnosti.

(3) Projektiranje, gradnja i označavanje aerodroma, kao i operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte, te drugih objekata koji omogućuju sigurno operiranje zrakoplova na aerodromu, obavlja se prema posebnim propisima te propisima donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Izješćivanje o promjenama

Članak 77.

(1) Operator aerodroma obavezan je o planiranoj promjeni namjene aerodroma, odnosno o planiranim radovima većeg opsega koji mogu dovesti do zatvaranja aerodroma ili ograničavanja njegove uporabe, izvijestiti Agenciju, ministarstvo nadležno za poslove obrane i pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, najkasnije 60 dana prije početka radova, odnosno najkasnije 48 sati prije početka radova manjeg opsega, koji mogu ograničiti uporabu operativnih površina.

(2) O iznenadnim promjenama već objavljenih podataka iz stavka 1. ovog članka, operator aerodroma obavezan je izvijestiti nadležnog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi odmah nakon nastanka promjene, navodeći dužinu trajanja tih promjena.

Zrakoplovne prepreke

Članak 78.

(1) Izgradnja i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma (područje s ograničenjem gradnje) koji mogu utjecati na sigurnost operacija zrakoplova, a i njihovo označavanje i održavanje, obavlja se na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Prethodnu suglasnost za izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma iz stavka 1. ovog članka, koji prelaze propisanu visinu, daje Agencija.

(3) Znakove za uočavanje zrakoplovnih prepreka iz stavka 1. ovog članka, postavlja i održava:

1. vlasnik, ako je zrakoplovna prepreka izgrađena nakon izgradnje aerodroma ili ako se zrakoplovna prepreka nalazi izvan područja aerodroma,

2. operator aerodroma, ako je aerodrom izgrađen u blizini zrakoplovne prepreke,
3. vlasnik, ako je zrakoplovna prepreka pokretna.

Održavanje aerodroma

Članak 79.

Operator aerodroma obvezan je, u skladu s odredbama posebnih propisa, ovog Zakona i propisa donesenog na temelju ovog Zakona, osigurati održavanje i pregled operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu, te poduzeti sve mjere potrebne za sigurno operiranje zrakoplova, te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte.

Glava 6.

Zrakoplovno osoblje

Odjeljak 1.

Opći uvjeti kojima mora udovoljavati zrakoplovno osoblje

Zrakoplovno osoblje

Članak 80.

(1) Zrakoplovnim osobljem smatraju se osobe koje obavljaju poslove:

- a) člana letačke posade,
- b) održavanja i preinaka zrakoplova,
- c) kontrole zračnog prometa,
- d) procedura pripreme leta,
- e) pilota sportskog zrakoplova, ili
- f) rukovatelja zrakoplovne stanice na zemlji.

(2) Osobama iz stavka 1. točke a) ovog članka smatraju se piloti aviona, helikoptera, zračnih brodova, zrakoplova s pogonjenim uzgonom, jedrilica, slobodnih balona, navigatori leta i inženjeri leta.

(3) Osobama iz stavka 1. točke b) ovog članka smatra se tehničko osoblje (tehničari/inženjeri/mehaničari) koji obavljaju poslove održavanja i preinaka zrakoplova i zrakoplovnih komponenti.

(4) Osobama iz stavka 1. točke c) ovog članka smatraju se kontrolori zračnog prometa i studenti kontrolori zračnog prometa.

(5) Osobama iz stavka 1. točke d) ovog članka smatraju se osobe pripreme/otpreme leta.

(6) Osobama iz stavka 1. točke e) ovog članka smatraju se padobranci, piloti mikrolakih zrakoplova, parajedrilica i ovjesnih jedrilica.

(7) Osobama iz stavka 1. točke f) ovog članka smatraju se osobe koje rukuju zrakoplovnom stanicom na zemlji u svrhu održavanja komunikacije sa zrakoplovom.

(8) Agencija vodi registar zrakoplovnog osoblja, čiji sadržaj i način vođenja se utvrđuju propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Uvjeti za stjecanje dozvola i ovlaštenja

Članak 81.

(1) Zrakoplovno osoblje mora imati propisanu stručnu spremu, biti stručno osposobljeno, udovoljavati posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje određenoga stručnog posla.

(2) Zrakoplovnom osoblju dozvolu i ovlaštenje iz te dozvole izdaje, obnavlja i produžava Agencija.

(3) Uvjeti i način stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja iz stavka 2. ovog članka, kao i uvjeti kojima moraju udovoljavati osobe koje obavljaju ulogu ispitivača u postupcima stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(4) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje, obnavljanje i produžavanje dozvole i ovlaštenja iz stavka 2. ovog članka plaća se propisana naknada.

Stručno osposobljavanje

Članak 82.

(1) Stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja obavlja pravna osoba koja udovoljava propisanim uvjetima i koju je za to ovlastila Agencija, prema programima za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti, koji se utvrđuju propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za obavljanje stručnog osposobljavanja iz stavka 1. ovog članka plaća se propisana naknada.

Priznavanje hrvatskih vojnih dozvola i ovlaštenja

Članak 83.

Dozvole i ovlaštenja hrvatskog vojnog zrakoplovnog osoblja priznaju se za stjecanje dozvole i ovlaštenja u civilnom zrakoplovstvu, ako su stečene u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Priznavanje inozemnih dozvola i ovlaštenja

Članak 84.

(1) Dozvole i ovlaštenja, stečeni u državi koja je stranka međunarodnog ugovora koji obvezuje Republiku Hrvatsku, priznaju se s rokom njihovog važenja za obavljanje poslova za koje su ta dozvola i ovlaštenje izdani pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisom iz stavka 2. ovog članka.

(2) Dozvola i ovlaštenje iz stavka 1. ovog članka priznaju se za stjecanje hrvatske dozvole i ovlaštenja, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(3) Dozvole i ovlaštenja iz stavaka 1. i 2. ovog članka priznaje Agencija.

(4) Za utvrđivanje uvjeta za priznavanje dozvola i ovlaštenja plaća se propisana naknada.

Utvrđivanje stručne sposobnosti

Članak 85.

(1) Stručna sposobnost zrakoplovnog osoblja utvrđuje se ispitima i provjerama koje provode ispitna povjerenstva i ispitivači koje imenuje Agencija, na način i prema propisanom programu.

(2) Ispitna povjerenstva i ispitivači iz stavka 1. ovog članka imenuju se s popisa stručnjaka kojeg početkom svake kalendarske godine utvrđuje Agencija.

(3) Za utvrđivanje stručne sposobnosti iz stavka 1. ovoga članka, plaća se propisana naknada. Članovi ispitnog povjerenstva i ispitivači imaju pravo na propisanu naknadu, ukoliko nisu radnici Agencije.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Članak 86.

(1) Zdravstvena sposobnost zrakoplovnog osoblja utvrđuje se liječničkim pregledima koje može obavljati poduzetnik koji obavlja zdravstvenu djelatnost i koju za to ovlasti Agencija, pod uvjetima i na način utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Osoba koja nije zadovoljna ocjenom zdravstvene sposobnosti iz stavka 1. ovog članka, može u roku od 15 dana od dana uručenja obavijesti o neudovoljavanju uvjetima za izdavanje svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti, podnijeti Agenciji zahtjev za preispitivanje te ocjene. Drugostupanjsko liječničko povjerenstvo imenuje Agencija s popisa stručnjaka.

(3) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za obavljanje liječničkih pregleda iz stavka 1. ovog članka, kao i za sudjelovanje u radu povjerenstva iz stavka 2. ovog članka, plaća se propisana naknada.

Zabrane zbog posebnih psihičkih ili fizičkih stanja

Članak 87.

(1) Dok obavlja svoje poslove, zrakoplovno osoblje ne smije biti pod utjecajem alkohola, omamljujućih sredstava ili lijekova koji mogu utjecati na njihovo psihičko ili fizičko stanje.

(2) Osoblje iz stavka 1. ovog članka ne smije obavljati svoje poslove ako je u takvom psihičkom ili fizičkom stanju da ih nije u mogućnosti pravilno obavljati.

(3) Psihofizičko stanje zrakoplovnog osoblja, u slučaju opravdane sumnje, provjerava poslodavac tog zrakoplovnog osoblja, a prije nego što to osoblje počne obavljati stručne poslove, kao i tijekom obavljanja tih poslova, na način koji ne ometa njihov rad.

Oduzimanje dozvola zrakoplovnom osoblju

Članak 88.

(1) Dozvola će se oduzeti osobi koja pripada zrakoplovnom osoblju:

1) ako je protiv nje u kaznenom ili prekršajnom postupku izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih poslova dok te mjere traju,

2) ako je psihički ili fizički nesposobna za obavljanje poslova i zadaća za koje joj je dozvola izdana,

3) ako se provjerom utvrdi da nije sposobna stručno obavljati poslove i zadaće za koje joj je dozvola izdana.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovog članka dozvolu oduzima tijelo nadležno za izvršenje sigurnosne ili zaštitne mjere.

(3) U slučaju iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka dozvolu oduzima Agencija i o tome donosi rješenje.

(4) Ako nadležni zrakoplovni inspektor tijekom obavljanja inspekcijskog nadzora opravdano posumnja da postoje uvjeti iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka, obvezan je odmah privremeno oduzeti dozvolu te predložiti pokretanje postupka za utvrđivanje ili provjeru zdravstvene, odnosno stručne sposobnosti. Postupak za utvrđivanje ili provjeru zdravstvene, odnosno stručne sposobnosti, mora se završiti u roku od 30 dana od dana privremenog oduzimanja dozvole.

Dozvola za obavljanje radiotelefonske komunikacije

Članak 89.

(1) Osoblje koje tijekom obavljanja svojih poslova u skladu sa odredbama ovog Zakona upotrebljava radiopostaju, mora imati dozvolu za obavljanje radiotelefonske komunikacije, koju izdaje Agencija.

(2) Vrste i uvjeti za stjecanje dozvola iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Odjeljak 2.

Posada zrakoplova

Sastav posade zrakoplova

Članak 90.

(1) U zrakoplovu se tijekom letenja i kretanja zrakoplova po operativnim površinama aerodroma mora nalaziti posada zrakoplova u propisanom sastavu i propisane osposobljenosti, kako je utvrđeno propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

(2) Broj članova posade u zrakoplovu i njezin sastav određuje se prema vrsti, kategoriji i namjeni zrakoplova.

Radno vrijeme, vrijeme leta i odmora članova posade zrakoplova

Članak 91.

(1) Radno vrijeme članova posade zrakoplova u komercijalnom zračnom prijevozu i drugim komercijalnim operacijama, ne može trajati više od 2000 sati tijekom kalendarske godine.

(2) Vrijeme leta članova posade zrakoplova iz stavka 1. ovog članka ne može iznositi više od 900 sati tijekom kalendarske godine ili 100 sati tijekom bilo kojih 28 uzastopnih dana.

(3) Član posade zrakoplova ima pravo određeni broj dana biti oslobođen od svih dužnosti i to najmanje:

(a) sedam lokalnih dana tijekom kalendarskog mjeseca, i

(b) 96 lokalnih dana u svakoj kalendarskoj godini.

(4) Član posade zrakoplova ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje četiri tjedna.

(5) Član posade zrakoplova ima pravo na zdravstveni pregled o trošku poslodavca prije stupanja u službu i nakon toga u redovitim vremenskim razmacima.

(6) Zračni prijevoznik mora osigurati da članovi posade zrakoplova ne prekoračuju dozvoljena vremenska ograničenja vezano za vrijeme leta, odmor i broj uzlijetanja i slijetanja.

(7) Zračni prijevoznik mora voditi evidenciju o vremenu leta, radnim obvezama i odmorima članova posade zrakoplova.

(8) Radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni, tjedni i godišnji odmori, trajanje putovanja i obveze dežurstva, broj uzlijetanja i slijetanja, te zdravstvene i mjere zaštite na radu u svezi obavljanja dužnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

Poslovi i obveze članova posade zrakoplova

Članak 92.

Poslovi i obveze članova posade zrakoplova, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Odjeljak 3.

Pomoćno zrakoplovno osoblje

Pomoćno zrakoplovno osoblje

Članak 93.

(1) Pomoćnim zrakoplovnim osobljem smatraju se osobe koje obavljaju poslove:

a) zrakoplovnog informiranja,

b) obrade podataka o letu zrakoplova,

c) prosljeđivanja zrakoplovnih informacija,

d) upravljanja i održavanja ATM opreme koja je odobrena za operativno korištenje, ili

e) pružanja usluga u zrakoplovnoj meteorologiji.

(2) Stručno osposobljavanje pomoćnog zrakoplovnog osoblja obavlja se sukladno programima za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti, koje odobrava Agencija.

(3) Dozvolu i ovlaštenje pomoćnog zrakoplovnog osoblja izdaje, obnavlja i produžava pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

(4) Uvjeti i način izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja iz te dozvole pomoćnog zrakoplovnog osoblja, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(5) Odredbe članka 86. i 87. ovog Zakona na odgovarajući način se primjenjuju na pomoćno zrakoplovno osoblje iz stavka 1. ovog članka. U slučaju iz članka 87. stavak 3. ovog Zakona za oduzimanje dozvole nadležan je pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

DIO SEDMI

UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

Glava 1.

Opće odredbe

Područje letnih informacija

Članak 94.

(1) Poradi pružanja usluga letnih informacija i obavljanja uzbunjivanja, ministar utvrđuje područje letnih informacija i predlaže svoju odluku ICAO-u.

(2) Područje letnih informacija prostire se i izvan hrvatskoga zračnog prostora, do granica utvrđenih međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(3) U cilju pružanja usluga u zračnoj plovidbi, hrvatski zračni prostor može biti integriran u jedan ili više funkcionalnih blokova zračnog prostora, u skladu sa međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku. Ministar je ovlašten i odgovoran za integraciju hrvatskog zračnog prostora u funkcionalne blokove zračnog prostora.

(4) Ustroj i strukturu područja letnih informacija Republike Hrvatske, na prijedlog Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom, utvrđuje ministar uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

Glava 2

Upravljanje zračnim prostorom

Upravljanje zračnim prostorom

Članak 95.

(1) Oblikovanje (ustroj i struktura), klasifikacija, fleksibilna uporaba zračnog prostora te druge funkcije s ciljem maksimalnog korištenja raspoloživoga zračnog prostora (u daljnjem tekstu: upravljanje zračnim prostorom) provodi se prema odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Upravljanje zračnim prostorom u području letnih informacija, kako je utvrđeno u članku 96. ovog Zakona, u nadležnosti je ministra uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

(3) U cilju učinkovitoga strateškog upravljanja zračnim prostorom (razina 1.), a radi pripreme prijedloga bitnih za upravljanje zračnim prostorom, Vlada osniva Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom kojega čine civilni i vojni predstavnici. Civilni predstavnici povjerenstva imenuju se iz redova Ministarstva, Agencije i imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, a vojni predstavnici iz redova ministarstva nadležnog za poslove obrane. Članovi Povjerenstva imaju pravo na propisanu naknadu.

(4) U cilju dnevnog upravljanja zračnim prostorom (razina 2.), imenovani pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je ustrojiti Jedinicu za upravljanje zračnim prostorom. U radu Jedinice sudjeluju i predstavnici imenovani od strane ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(5) U cilju upravljanja zračnim prostorom u stvarnom vremenu (razina 3.), imenovani pružatelj usluga u zračnoj plovidbi i ministarstvo nadležno za poslove obrane uspostaviti će postupke za civilno-vojnu suradnju i osigurati komunikacijske sustave za međusobnu razmjenu podataka kako bi se omogućila aktivacija, deaktivacija i relokacija zračnog prostora kako je odredila Jedinica iz stavka 4. ovog članka.

(6) Način upravljanja zračnim prostorom utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Glava 3.

Usluge u zračnoj plovidbi

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Usluge u zračnoj plovidbi

Članak 96.

(1) Usluge u zračnoj plovidbi pružaju se u području letnih informacija Republike Hrvatske u skladu s odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima te uvjetima i načinima utvrđenima međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Usluge u zračnoj plovidbi obavljaju se i izvan hrvatskoga zračnog prostora do granica utvrđenoga funkcionalnog bloka zračnog prostora, pod uvjetima i na način utvrđenima međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(3) Republika Hrvatska može povjeriti drugoj državi, ili druga država može povjeriti Republici Hrvatskoj, odgovornost za uspostavljanje i pružanje operativnih usluga u zračnom prometu unutar svojeg teritorija. Takvo povjeravanje izvršit će se međusobnim ugovorom odnosnih država u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(4) Ugovor iz stavka 3. ovog članka sklapa Vlada ili osoba koju Vlada u svakom pojedinom slučaju ovlasti za potpisivanje takvog ugovora.

(5) Pravnoj osobi koja podnese dokaze da udovoljava zahtjevima iz stavka 1. ovog članka, Agencija izdaje Svjedodžbu pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

(6) Za pružanje određenih usluga u zračnoj plovidbi Ministarstvo će imenovati pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, u skladu s propisom iz stavka 7. ovog članka.

(7) Uvjeti i način izdavanja Svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i imenovanja pružatelja usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(8) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi kojem je izdana svjedodžba iz stavka 5. ovog članka u svakom trenutku mora udovoljavati primjenjivim zajedničkim zahtjevima ili ograničenjima vezanima uz svjedodžbu i obavijestiti će Agenciju o planiranim promjenama vezanima za pružanje usluga koje mogu utjecati na udovoljavanje primjenjivim zajedničkim zahtjevima ili ograničenjima vezanima uz svjedodžbu.

(9) Ukoliko se utvrdi da pružatelj usluga u zračnoj plovidbi kojem je izdana Svjedodžba više ne udovoljava primjenjivim zajedničkim zahtjevima ili ograničenjima vezanima uz svjedodžbu, Agencija će tražiti od njega da poduzme korektivne mjere, odredit će rok za njihovu provedbu, provjeravati provedbu i poduzeti odgovarajuće mjere ukoliko je to potrebno, na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(10) Za obavljanje pregleda radi utvrđivanja udovoljavanja zahtjevima za izdavanje Svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, te za kontinuirani nadzor nad odnosnim pružateljem usluga radi osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja tim zahtjevima, plaća se propisana naknada.

(11) Pružanje usluga u zračnoj plovidbi za potrebe oružanih snaga Republike Hrvatske, obavlja se uz uvjete, na način i u opsegu utvrđenom posebnim ugovorima između ministarstva nadležnog za poslove obrane i pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, uz prethodnu suglasnost Vlade.

(12) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi imaju pravo na rutnu i terminalnu naknadu koju plaćaju korisnici zračnog prostora, a koje se utvrđuju na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku i odgovarajućim EU propisima.

Tehnička sredstva i objekti zračne plovidbe

Članak 97.

(1) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi dužni su u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, osigurati projektiranje, postavljanje, puštanje u rad, nadogradnju, održavanje i nadzor nad radom i ispravnosću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovu interoperabilnost, na način i u stanju kojim se omogućuje sigurno, nesmetano i učinkovito odvijanje zračnog prometa.

(2) Tehnička sredstva iz stavka 1. ovog članka te način njihovog postavljanja i održavanja utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Pristup i zaštita operativnih podataka

Članak 98.

(1) Operativni podaci koji se odnose na opći zračni promet razmjenjivat će se u stvarnom vremenu između svih pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora i operatora aerodroma. Operativni podaci koriste se isključivo u operativne svrhe.

(3) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, korisnici zračnog prostora i operatori aerodroma utvrdit će standardne zahtjeve za pristup drugim operativnim podacima osim onih navedenih u stavku 1. ovog članka, koje odobrava Agencija.

Sustav naplate

Članak 99.

Sustav naplate za usluge u zračnoj plovidbi utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku i odgovarajućim EU propisima.

Glava 4.

Kontrola zračnog prometa

Odobrenja i upute nadležne kontrole zračnog prometa

Članak 100.

(1) U području letnih informacija Republike Hrvatske, zrakoplovi moraju letjeti i kretati se po manevarskim površinama na propisan način i prema odobrenjima ili uputama nadležne kontrole zračnog prometa.

(2) Zrakoplovi, vozila i osobe kreću se po stajanci prema uputama operatora aerodroma. Osobe i vozila koji se kreću po manevarskim površinama moraju održavati neprekidnu radiokomunikaciju s aerodromskom kontrolom zračnog prometa i postupati prema uputama te kontrole.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ako bi zapovjednik zrakoplova postupanjem prema izdanom odobrenju ili uputi ugrozio sigurnost zrakoplova, o tome je obvezan odmah izvijestiti nadležnu kontrolu zračnog prometa i zatražiti odgovarajuću izmjenu. Ako nije u mogućnosti postupiti prema izmijenjenom odobrenju ili uputi, zapovjednik zrakoplova odbit će izvršenje i o tome izvijestiti nadležnu kontrolu zračnog prometa.

Način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova

Članak 101.

(1) Za svaki aerodrom utvrđuju se način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova i objavljuju se na način uobičajen u zračnom prometu.

(2) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom propisuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, a za druge aerodrome utvrđuje operator aerodroma uz suglasnost pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

(3) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje vojnih zrakoplova, utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove obrane.

Minimalne sigurne razine i aerodromski operativni minimumi

Članak 102.

(1) Minimalne sigurne razine za letenje zrakoplova iznad prepreka utvrđuje i objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu, pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

(2) Aerodromske operativne minimume, odnosno postupke za njihovo određivanje, obvezan je utvrditi operator zrakoplova za svaki aerodrom kojeg upotrebljava za uzlijetanje i slijetanje, tako da visine utvrđene u aerodromskim operativnim minimumima ne smiju biti ispod propisanih razina utvrđenih u skladu s odredbom stavka 1. ovog članka.

(3) Uvjeti i načini za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova u nepovoljnim meteorološkim uvjetima, te način utvrđivanja aerodromskih operativnih minimuma iz stavka 2. ovog članka, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Odobrenja, upute i zabrane nadležne kontrole zračnog prometa

Članak 103.

(1) Ako zapovjednik zrakoplova obavlja let bez propisanih odobrenja, odnosno protivno uvjetima iz tih odobrenja, te ako ne postupi prema odobrenju ili uputi nadležne kontrole zračnog prometa, ta će kontrola zračnog prometa poduzeti mjere za prisilno slijetanje zrakoplova, utvrđene propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Aerodromska kontrola zračnoga prometa zabranit će uzlijetanje zrakoplova s aerodroma ili slijetanje na aerodrom i o tome odmah izvijestiti Agenciju, ako je stanje na manevarskim površinama takvo da onemogućuje sigurno uzlijetanje ili slijetanje, te ako nije udovoljeno drugim propisanim uvjetima za sigurno uzlijetanje ili slijetanje zrakoplova, osim ako se zrakoplov nalazi u opasnosti.

Govorna komunikacija

Članak 104.

(1) Govorna komunikacija između radiopostaje zrakoplova i zemaljske radiopostaje uspostavlja se i održava radiokomunikacijom zemlja-zrak, na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) Postupke za obavljanje govorne komunikacije iz stavka 1. ovog članka utvrđuje Agencija na prijedlog imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, koji ih objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

Aerodromske letne informacije

Članak 105.

(1) Na nekontroliranim aerodromima, operator aerodroma osigurava pružanje aerodromskih letnih informacija u potrebnom opsegu.

(2) Na kontroliranim aerodromima, operator aerodroma može osigurati pružanje aerodromskih letnih informacija i izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnog prometa.

(3) Uvjeti i način pružanja usluga aerodromskih letnih informacija utvrđuju se propisom iz članka 96. stavka 1. ovog Zakona.

(4) Na osoblje koje pruža usluge aerodromskih letnih informacija odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 85. do 89. ovog Zakona.

DIO OSMI

NESREĆE I OZBILJNE NEZGODE ZRAKOPLOVA, IZVJEŠTAVANJE O DOGAĐAJIMA KOJI UGROŽAVAJU SIGURNOST, POTRAGA I SPAŠAVANJE ZRAKOPLOVA

Glava 1

Istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova

Cilj i svrha istraživanja

Članak 106.

(1) Svaka osoba koja sazna za nesreću i ozbiljnu nezgodu zrakoplova obvezna je o tome odmah izvijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnog prometa na najbližem aerodromu, ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje putem pozivnog broja 112 za hitne službe ili Agenciju za istraživanje.

(2) Ako inozemni zrakoplov pretrpi nesreću ili ozbiljnu nezgodu u zračnom prostoru ili na teritoriju Republike Hrvatske, Ministarstvo će o tome izvijestiti ministarstva nadležna za unutarnje i vanjske poslove te nadležna tijela države u kojoj je zrakoplov registriran, države organizacije koja je projektirala zrakoplov, države operatora zrakoplova i države proizvođača zrakoplova te i nadležna tijela drugih država ako je u zrakoplovu koji je pretrpio nesreću ili ozbiljnu nezgodu bilo osoba iz tih država.

(3) Ako hrvatski civilni zrakoplov pretrpi nesreću na teritoriju druge države, ili ako hrvatski civilni zrakoplov ili zrakoplov kojim operira osoba iz članka 48. ovog Zakona pretrpi ozbiljnu nezgodu, istraživanje te nesreće ili ozbiljne nezgode provest će se prema odredbama ovog Zakona ako ta država ne provede istraživanje.

(4) Ako je u nesreći ili ozbiljnoj nezgodi sudjelovao i vojni zrakoplov, povjerenstvo za istraživanje imenuju ministar i ministar nadležan za poslove obrane, a ako je u nesreći ili ozbiljnoj nezgodi sudjelovao vojni ili inozemni vojni zrakoplov, nesreću ili ozbiljnu nezgodu istražuje povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za poslove obrane.

(5) Istraživanje nesreće i ozbiljne nezgode i izvješćivanje provodi se u skladu s propisom donesenim na temelju ovog zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

Glava 2.

Izvješćivanje o događajima koji ugrožavaju sigurnost

Svrha izvješćivanja

Članak 107.

(1) Svrha izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju sigurnost je poboljšanje sigurnosti zračnog prometa tako što će Agencija prikupljati izvješća o ugrožavanju sigurnosti, te osigurati da se relevantne informacije o sigurnosti izvješćuju, prikupljaju, analiziraju, čuvaju i distribuiraju.

(2) Svrha izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju sigurnost nije utvrđivanje krivnje ili odgovornosti.

(3) Stavak 1. ovog članka primjenjuje se na događaje koji ugrožavaju sigurnost, a u kojima su sudjelovali hrvatski zrakoplovi, bilo unutar ili izvan teritorija i zračnog prostora Republike Hrvatske, te na događaje koji ugrožavaju sigurnost, a u kojima su sudjelovali inozemni zrakoplovi kojima su, u trenutku događaja, operirali hrvatski operatori.

(4) Agencija za istraživanje provodi istraživanje događaja koji ugrožavaju sigurnost ukoliko to smatra potrebnim, nakon što od Agencije zaprimi izvještaj o analizi događaja.

Obvezno i dobrovoljno izvješćivanje

Članak 108

(1) O svim događajima koji ugrožavaju sigurnost, a izvješćivanje kojih je propisano kao obvezno, izvijestiti će se u propisnoj formi Agencija i Agencija za istraživanje, u skladu sa propisima iz stavka 4. ovog članka.

(2) U skladu s internim procedurama za upravljanje sigurnošću, pravna osoba koja zrakoplov ili zrakoplovnu komponentu proizvodi, upotrebljava, održava, obnavlja ili popravlja, obavlja preinake na zrakoplovu ili zrakoplovnoj komponenti, opskrbljuje zrakoplov gorivom i mazivom, obavlja prijevoz u zračnom prometu, obavlja druge djelatnosti u zračnom prometu, pruža aerodromske usluge ili koja obavlja usluge u zračnoj plovidbi, bez odgađanja će procijeniti svaki događaj u kojem je sudjelovala i podnijeti izvještaj tijelima iz stavka 1. ovog članka uključujući, gdje je to moguće, prijedlog mjera koje je potrebno poduzeti radi sprječavanja budućih događaja koji ugrožavaju sigurnost.

(3) Svaka osoba koja prema propisima iz stavka 4. ovog članka nije obvezna izvješćivati o događajima, trebala bi dobrovoljno izvijestiti Agenciju, i druga nadležna tijela ovisno o prirodi događaja, o svakom događaju koji ugrožava sigurnost, a kojeg prema sustavu obveznog izvješćivanja utvrđenog propisima iz stavka 4. ovog članka nije obvezno prijaviti, za kojeg smatra da predstavlja stvarnu ili potencijalnu opasnost.

(4) Detaljan popis događaja i pravila o izvješćivanju o događajima koji ugrožavaju sigurnost utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

Glava 3.

Nacionalna baza podataka

Nacionalna baza podataka

Članak 109.

Agencija za istraživanje nadležna je za vođenje Nacionalne baze podataka o ugrožavanju sigurnosti, nesrećama i ozbiljnim nezgodama zrakoplova, kao i za njihovu distribuciju u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Glava 4.

Potruga za zrakoplovom i spašavanje zrakoplova

Nadležnosti u postupku potrage i spašavanja zrakoplova

Članak 110.

(1) Potraga i spašavanje zrakoplova obavlja se na teritoriju Republike Hrvatske, uz uvjete i na način utvrđene ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi uzbuđenjem pokreće postupak potrage i spašavanja svih zrakoplova koji su u nadležnosti kontrole zračnog prometa, ostalih zrakoplova koji su predali plan leta ili su na drugi način poznati tijelima nadležnim za pružanje usluga u zračnoj plovidbi i zrakoplovima kojima prijete nezakonito ometanje ili su predmetom nezakonitog ometanja.

(3) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi obavezan je o nestalom zrakoplovu bez odgađanja izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, Agenciju i Agenciju za istraživanje koji o tome izvješćuju operatora ili vlasnika zrakoplova i nadležno tijelo države registracije zrakoplova.

(4) Način usklađivanja djelovanja sudionika u akcijama potrage i spašavanja zrakoplova utvrđuje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, posebnim standardnim operativnim postupkom uz suglasnost svih sudionika iz stavka 3. ovog članka.

Obveza sudjelovanja u postupku potrage i spašavanja zrakoplova

Članak 111.

(1) U postupku potrage i spašavanja zrakoplova, ovisno o opsegu, zahtjevima i potrebama, a u skladu sa svojim pravima, obvezama i odgovornostima, sudjeluju postrojbe Oružanih snaga Republike Hrvatske, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, službe i postrojbe središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje, koordinativna tijela zaštite i spašavanja, službe pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u redovitoj djelatnosti te fizičke osobe.

(2) Operator ili vlasnik zrakoplova, zapovjednik zrakoplova, operator aerodroma, te nadležne zdravstvene ustanove, obvezni su na zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje sudjelovati u postupku potrage i spašavanja, odnosno staviti na raspolaganje sredstva potrebna za potragu i spašavanje, te pružiti hitnu medicinsku pomoć i poduzeti mjere za prijevoz preživjelih osoba.

Troškovi potrage i spašavanja

Članak 112.

(1) Svi subjekti koji su sudjelovali u potrazi i spašavanju zrakoplova imaju pravo na naknadu u visini stvarnih troškova koje su imali tijekom potrage i spašavanja.

(2) Troškove iz stavka 1. ovog članka snosi operator, odnosno vlasnik zrakoplova za kojim se tragalo ili kojeg se spašavalo.

DIO DEVETI
ZAŠTITA CIVILNOG ZRAČNOG PROMETA

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Zaštita civilnog zračnog prometa i djela nezakonitog ometanja

Članak 113.

(1) Zaštita civilnog zračnog prometa je skup mjera te ljudskih i materijalnih izvora s ciljem zaštite civilnog zračnog prometa od djela nezakonitog ometanja.

(2) Djelima nezakonitog ometanja u smislu ovog Zakona osobito se smatraju djela:

1) nasilja protiv osoba na zrakoplovu u letu, ako takvo djelo može ugroziti sigurnost zrakoplova,

2) uništenja zrakoplova u uporabi ili nanošenja štete na takvom zrakoplovu koja bi ga učinila nesposobnim za let ili koja bi ugrozila sigurnost u letu,

3) postavljanja ili sudioništva u postavljanju naprave ili stvari na zrakoplov u uporabi, kojima bi se zrakoplov mogao uništiti ili bi se na njemu mogla počinuti šteta, a koja bi ga učinila nesposobnim za let ili bi ugrozila sigurnost u letu,

4) uništenja ili oštećenja tehničkih sredstava zračne plovidbe ili ometanja njihovog rada, ako takva djela mogu ugroziti sigurnost zrakoplova u letu,

5) davanja lažnih obavijesti kojima se ugrožava sigurnost zrakoplova u letu,

6) nezakonite i namjerne uporabe bilo koje naprave, tvari ili oružja:

a) za izvršenje djela nasilja protiv osoba na zračnoj luci koje ima ili bi moglo imati za posljedicu teške ozljede ili smrt,

b) za uništenje ili teško oštećenje objekata, opreme ili sredstava na zračnoj luci ili zrakoplova izvan uporabe koji se na njemu nalazi, ako takvo djelo ugrožava ili može ugroziti sigurnost na toj zračnoj luci.

Odjeljak 2.

Ustrojstvo

Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnog prometa

Članak 114.

(1) U svrhu poduzimanja preventivnih mjera, učinkovitog djelovanja i otklanjanja posljedica uzrokovanih nezakonitim ometanjima civilnog zračnoga prometa, Vlada osniva Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnoga prometa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Za članove Povjerenstva imenuju se predstavnici ministarstava nadležnih za poslove zračnog prometa, unutarnjih poslova, vanjskih poslova, obrane, zdravstva, financija, Agencije, tijela nadležnih za nacionalnu sigurnost, imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, operatora zračnih luka i operatora zrakoplova.

(3) Članovi Povjerenstva imaju pravo na propisanu naknadu.

Lokalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnog prometa

Članak 115.

(1), U svrhu obavljanja pojedinih poslova i mjera zaštite civilnog zračnog prometa, Povjerenstvo na svakoj zračnoj luci osniva lokalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnog prometa (u daljnjem tekstu: lokalno povjerenstvo).

(2) Za članove lokalnog povjerenstva imenuju se predstavnici subjekata koji su na bilo koji način uključeni u provedbu mjera zaštite civilnog zračnog prometa na zračnoj luci.

Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa

Članak 116.

(1) Povjerenstvo izrađuje Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa (u daljnjem tekstu: Nacionalni program) koji je temeljni dokument koji sadrži sve mjere zaštite civilnog zračnog prometa od djela nezakonitog ometanja u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Nacionalni program izrađuje se na hrvatskom i engleskom jeziku.

(3) Na prijedlog Povjerenstva, Nacionalni program donosi Vlada.

(4) Agencija prati provedbu Nacionalnog programa i ukoliko je to potrebno daje inicijativu Povjerenstvu radi izmjene Nacionalnog programa.

(5) Nacionalni program sadrži Nacionalni program kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa i Nacionalni program osposobljavanja za zaštitu civilnog zračnog prometa.

Odvojeni programi zaštite civilnog zračnog prometa

Članak 117.

(1) Svaka zračna luka i svaki zračni prijevoznik izrađuje vlastiti program zaštite civilnog zračnog prometa u skladu s Nacionalnim programom.

(2) Programe iz stavka 1. ovog članka odobrava Agencija.

(3) Svaki inozemni zračni prijevoznik na zahtjev podnosi Agenciji na odobravanje svoj program zaštite civilnog zračnog prometa.

Odjeljak 3.

Mjere zaštite civilnog zračnog prometa

Provođenje mjera

Članak 118.

(1) Provođenje mjera zaštite civilnog zračnog prometa obavlja se u skladu s odredbama ovog Zakona, Nacionalnog programa i međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Za nadzor nad provođenjem mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj nadležna je Agencija.

Nadležnost i obveze provođenja mjera zaštite

Članak 119.

(1) Operator zračne luke poglavito je obavezan osigurati:

- a) prostor za pregled zrakoplova koji je predmetom nezakonitog ometanja,
- b) kontrolu i sprečavanje neovlaštenog pristupa u sigurnosno osjetljiva i štićena područja zračne luke,
- c) odgovarajuće prostorije za obavljanje zaštitnih pregleda putnika i stvari,
- d) obavljanje zaštitnih pregleda predane putničke prtljage i stvari,
- e) tehničku opremu za obavljanje zaštitnih pregleda predane putničke prtljage i stvari,
- f) obavljanje zaštitnih pregleda putnika i njihove ručne prtljage,
- g) tehničku opremu za obavljanje zaštitnih pregleda putnika i njihove ručne prtljage.

(2) Zaštitne preglede objekata, instalacija, uređaja i opreme na zračnoj luci ili zaštitne preglede zrakoplova obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove na temelju zahtjeva operatora zračne luke ili operatora zrakoplova te na temelju povećanih prijetnji ili sigurnosnih prosudbi. Za obavljanje ovih pregleda na temelju zahtjeva, operator zračne luke ili operator zrakoplova plaća naknadu koju utvrđuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(3) Operator zračne luke može ugovorom povjeriti obavljanje poslova:

a) iz stavka 1. točke f) ovog članka ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove ili pravnim osobama registriranim za obavljanje zaštitarske djelatnosti koje udovoljavaju propisanim uvjetima,

b) iz stavka 1. točke b) i d) ovog članka pravnim osobama registriranim za obavljanje zaštitarske djelatnosti koje udovoljavaju propisanim uvjetima.

(4) Subjekti koji obavljaju poslove iz stavka 3. ovog članka moraju udovoljavati uvjetima utvrđenim propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

(5) Operator zračne luke obavezan je primjenjivati aerodromski plan zaštite civilnog zračnog prometa.

(6) Zrakoplovni plan zaštite civilnog zračnog prometa moraju primjenjivati svi zračni prijevoznici koji obavljaju usluge zračnog prijevoza, u skladu sa vlastitim programom zaštite.

Zaštitna naknada

Članak 120.

(1) Troškovi provođenja zaštitnog pregleda putnika i njihove ručne prtljage te predane putničke prtljage podmiruju se iz zaštitne naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku.

(2) Visinu cijene zaštitnog pregleda iz stavka 1. ovog članka utvrđuju subjekti u čijoj je nadležnosti obavljanje zaštitnih pregleda.

Predaja, prijevoz i povrat oružja, streljiva i drugih opasnih tvari u uslugama zračnog prijevoza

Članak 121.

(1) Zabranjeno je unošenje hladnog i vatrenog oružja, streljiva, te drugih eksplozivnih i zapaljivih tvari ili predmeta koji na njih podsjećaju u putničku kabinu zrakoplova kojim se obavlja usluga zračnog prijevoza.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, u putničku kabinu zrakoplova iz stavka 1. ovog članka, mogu se unositi hladno i vatreno oružje i streljivo, ako ih unosi osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite u zrakoplovu ili ako ih unosi ovlaštena osoba ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, odnosno ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa u svrhu obavljanja službenih dužnosti.

(3) Osoba koja sa sobom nosi hladno ili vatreno oružje ili streljivo, obvezna ih je prilikom prijave za let zrakoplovom zrakoplovom iz stavka 1. ovog članka predati ovlaštenoj službenoj osobi ministarstva nadležnog za unutarnje poslove na zračnoj luci.

(4) Uvjeti za unošenje i način predaje i vraćanja hladnog i vatrenog oružja i streljiva utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

DIO DESETI

ZAŠTITA OKOLIŠA

Zaštita od buke

Članak 122.

Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, piloti zrakoplova, operatori zrakoplova i operatori aerodroma obvezni su poduzimati mjere zaštite od buke zrakoplova, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Buka zrakoplova i ispušni plinovi

Članak 123.

Buka zrakoplova i ispušni plinovi koje zrakoplov proizvodi prilikom uzlijetanja i slijetanja moraju biti ispod propisanih maksimalnih razina buke i ispušnih plinova utvrđenih propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

Mjerenje buke

Članak 124.

(1) Operator aerodroma na kojem se odvija promet vojnih mlaznih zrakoplova i operator aerodroma na kojem se odvija linijski zračni prijevoz, obvezan je osigurati stalno mjerenje buke na aerodromu i njegovoj okolini, koja nastaje prilikom slijetanja i uzlijetanja zrakoplova.

(2) Stavak 1. ovog članka primjenjuje se na aerodrome na kojima se tijekom prethodne godine obavilo više od 50.000 operacija.

(3) Rezultati mjerenja buke iz stavka 1. ovog članka koriste se za izradu karata buke i akcijskih planova u dijelu koji se odnosi na zračni promet.

(4) Uvjeti i načini mjerenja buke iz stavka 1. ovog članka, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

Područja zaštite od buke

Članak 125.

(1) Na temelju rezultata mjerenja buke iz članka 124. ovog Zakona, utvrđuju se područja zaštite od buke u kojima ekvivalentna razina buke zrakoplova prelazi 67 dB(A), odnosno 75 dB(A), koja se unose u dokumentaciju prostora.

(2) Uvjeti i načini utvrđivanja područja zaštite od buke, te uvjeti građenja u tim područjima određuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

Pravo na naknadu

Članak 126.

(1) Pravnim i fizičkim osobama, zbog uvjeta građenja iz članka 125. stavka 2. ovog Zakona, pripada pravo na naknadu.

(2) Naknadu iz stavka 1. ovog članka plaća operator aerodroma iz članka 124. ovog Zakona.

(3) Visina naknada iz stavka 1. ovog članka te način i postupak ostvarivanja prava na naknadu, utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

DIO JEDANAESTI

NADZOR SIGURNOSTI I UPRAVNI NADZOR

Odjeljak 1.

Nadzor sigurnosti

Osiguravanje primjene

Članak 127.

(1) Provedba odredaba ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona, te međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, obavlja Agencija, u okviru danih nadležnosti sukladno članku 5. ovog Zakona.

(2) Agencija obavlja nadzor sigurnosti u okviru svojih ovlasti iz članka 5. ovog Zakona, u skladu sa člancima 129. do 139. ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.

(3) U okviru ovlaštenja koja su im dana, poslove nadzora sigurnosti iz stavka 2. ovog članka provode ovlaštene osobe Agencije (u daljnjem tekstu: zrakoplovni inspektori).

(4) Pojedine poslove vezane za nadzor iz stavka 2. ovog članka, za koje je potrebna posebna stručnost, mogu provoditi i druge stručne osobe koje im u okviru svojih ovlasti povjeri Agencija.

Obveza omogućavanja nadzora

Članak 128.

Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru sigurnosti obvezne su zrakoplovnim inspektorima omogućiti obavljanje poslova nadzora sigurnosti i bez odgode dostaviti tražene podatke i potrebnu dokumentaciju.

Odjeljak 2.

Obavljanje nadzora sigurnosti

Nadzor sigurnosti zrakoplova, zrakoplovne komponente i zračnog prometa

Članak 129.

(1) Poslovi nadzora sigurnosti koji se odnose na zrakoplov, zrakoplovnu komponentu i zračni promet obuhvaćaju osobito nadzor nad primjenom propisa o: zrakoplovima, posebno u pogledu uvjeta za sigurnu uporabu zrakoplova i zrakoplovne komponente, te plovidbenosti zrakoplova, gradnji, preinaci, obnovi i održavanju zrakoplova i zrakoplovne komponente, opremi zrakoplova, ispravama, knjigama i priručnicima zrakoplova, zračnom prometu u pogledu udovoljavanja propisanim uvjetima za sigurno obavljanje prijevoza i udovoljavanju uvjetima za obavljanje drugih djelatnosti u zračnom prometu.

(2) Procjena sigurnosti inozemnih zrakoplova (SAFA) koji slijeću i/ili uzlijeću sa hrvatskih zračnih luka obavlja Agencija u skladu sa ICAO pravilima i odgovarajućim EU propisima o provedbi SAFA pregleda. Pregledi će se dalje obavljati sukladno propisu donesenom na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Nadzor sigurnosti aerodroma i aerodromskih usluga

Članak 130.

(1) Poslovi nadzora sigurnosti koji se odnose na aerodrome obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: sigurnoj uporabi aerodroma, projektiranju i izgradnji aerodroma i objekata u području aerodroma od značenja za sigurnost zračnog prometa, održavanju aerodroma i aerodromskih objekata i opreme koji služe za sigurno odvijanje zračnog prometa, izgradnji i postavljanju prepreka, postavljanju i održavanju znakova za uočavanje prepreka, stanju operativnih površina, stanju svjetlosnih sustava koji služe za prilaženje, uzlijetanje i slijetanje zrakoplova, te osiguranju i ispravnosti napajanja električnom energijom tih sustava, tehničkim i drugim uvjetima za prihvata i otpremu zrakoplova, putnika i prtljage na aerodromima s kojih se obavljaju usluge zračnog prijevoza, opterećenju i rasporedu prtljage u zrakoplovu, kvaliteti goriva i maziva te ispravnosti uređaja i opreme koja služi opskrbi zrakoplova gorivom i mazivom.

(2) Poslovi nadzora sigurnosti koji se odnose na aerodromske usluge obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o pružanju tih usluga u svezi sa sigurnim odvijanjem zračnog prometa, stručnoj osposobljenosti i sposobnosti njihovih zaposlenika te o stanju tehničkih sredstava, opreme i uređaja.

Nadzor sigurnosti zrakoplovnog osoblja, pomoćnog zrakoplovnog i drugog stručnog osoblja

Članak 131.

(1) Poslovi nadzora sigurnosti koji se odnose na zrakoplovno osoblje obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: radu i načinu obavljanja stručnih poslova

zrakoplovnog osoblja, stručnom osposobljavanju i dozvolama tog osoblja, njihovoj stručnoj i zdravstvenoj sposobnosti, trajanju radnog vremena i vremena letenja, trajanju putovanja i obveze dežurstva, broju uzlijetanja i slijetanja (u tijeku radnog vremena), dužini dnevnog, tjednog i godišnjeg odmora, te zdravstvenim i mjerama zaštite na radu u svezi s obavljanjem dužnosti članova posade zrakoplova.

(2) Kod obavljanja poslova nadzora sigurnosti koji se odnose na pomoćno zrakoplovno i drugo stručno osoblje iz članka 79. ovog Zakona, odgovarajuće se primjenjuju odredbe stavka 1. ovog članka.

Nadzor sigurnosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi

Članak 132.

Poslovi nadzora sigurnosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: uvjetima kojima mora udovoljavati pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, tehničkim sustavima i objektima značajnim za sigurnost zračnog prometa, posebno u pogledu ispravnosti, održavanja i pravilnog rada tehničkih sustava te načinu izvršenja operativnih usluga u zračnom prometu, usluga komunikacije, navigacije i nadzora, usluga zrakoplovnog informiranja i usluga zrakoplovne meteorologije, te primjene propisanih postupaka, preporučene prakse i međunarodnih standarda.

Nadzor u području zaštite zračnog prometa

Članak 133.

Poslovi nadzora sigurnosti koji se odnose na zaštitu zračnog prometa obuhvaćaju nadzor nad primjenom odredaba ovog Zakona koje se odnose na zaštitu zračnog prometa, a u skladu s odredbama Nacionalnog programa.

Odjeljak 3.

Ovlasti i obveze zrakoplovnog inspektora

Načelne ovlasti zrakoplovnog inspektora

Članak 134.

(1) Zrakoplovni inspektor vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u opsegu svojih prava i obveza određenih ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona, drugim propisima, međunarodnim obvezama i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

(2) U obavljanju poslova nadzora sigurnosti, zrakoplovni inspektor je ovlašten u slučajevima kršenja ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona izdavati naređenja, izricati zabrane i privremeno oduzimati potvrde, svjedodžbe, dozvole i licence.

(3) Ako pri obavljanju poslova nadzora sigurnosti zrakoplovni inspektor izda usmeno naređenje ili izrekne usmenu zabranu, obavezan je u roku od tri dana o tome pismeno obavijestiti osobu na koju se odnosi.

Ovlasti u obavljanju nadzora sigurnosti

Članak 135.

(1) U obavljanju nadzora sigurnosti, zrakoplovni inspektor je ovlašten obaviti pregled zrakoplova, zrakoplovne komponente, aerodroma i objekata, sredstava i opreme za sigurnost

zračnog prometa, isprava, knjiga i druge dokumentacije, koji mu omogućuje da utvrdi da li se stručni poslovi nadziranih fizičkih i pravnih osoba obavljaju na propisan način.

(2) Ako po nalogu obavlja nadzor sigurnosti nad radom posade zrakoplova i ispravnošću zrakoplova u letu, zrakoplovni inspektor je ovlašten koristiti se slobodnim mjestom u pilotskoj kabini zrakoplova.

(3) Pri obavljanju nadzora sigurnosti, zrakoplovni inspektor ima pravo pregledati dozvole zrakoplovnog, pomoćnog zrakoplovnog i drugog stručnog osoblja, kontrolirati primjenu propisa o radu i načinu obavljanja stručnih poslova, zahtijevati izvanrednu provjeru stručne i zdravstvene sposobnosti tog osoblja i saslušati odgovorne osobe ili osobe čiji rad podliježe nadzoru sigurnosti, kao i svjedoke.

Ovlast za izricanje ograničenja i zabrana

Članak 136.

(1) Ako zrakoplovni inspektor utvrdi da stanje operativnih površina, objekata, sredstava i opreme na aerodromu i pružanje aerodromskih usluga ograničava uporabu aerodroma, u odnosu na razred, skupinu i kategoriju aerodroma, kategoriju i vrstu zrakoplova i vrstu letenja, naredit će da se ograniči uporaba aerodroma, u skladu s postojećim uvjetima i da se korisnici aerodroma izvijeste o tome.

(2) Zrakoplovni inspektor će zabraniti uporabu aerodroma za uzlijetanje i slijetanje svih ili samo određenih zrakoplova, ako prepreke ugrožavaju sigurno uzlijetanje i slijetanje ili ako nije osiguran prostor za pregled zrakoplova, odgovarajuće prostorije za pregled putnika i stvari, a i tehnička oprema za pregled zrakoplova, putnika i stvari.

(3) Ako zrakoplovni inspektor pri obavljanju nadzora sigurnosti nad zrakoplovom, zrakoplovnom komponentom i opremom zrakoplova, načinom njihove uporabe, gradnjom i održavanjem utvrdi nepravilnosti koje ugrožavaju sigurnost zračnog prometa, odnosno ako utvrdi da zrakoplov, zrakoplovna komponenta ili oprema zrakoplova ne odgovara tehničkim zahtjevima za plovidbenost, zabranit će ili ograničiti uporabu tog zrakoplova ili zrakoplovne komponente dok se utvrđena nepravilnost ili nedostatak ne otklone.

(4) Ako zrakoplovni inspektor utvrdi da stanje objekata zračne plovidbe ili njihov rad ugrožava sigurnost zračnog prometa, naredit će da se operativne usluge kontrole zračnog prometa ograniče na siguran rad.

(5) Kada zrakoplovni inspektor poduzme mjeru sukladno ovom članku, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 134. stavaka 2. i 3. ovog Zakona.

Izveštavanje o prisutnosti

Članak 137.

(1) Pri obavljanju nadzora sigurnosti, zrakoplovni inspektor je obvezan o svojoj prisutnosti izvijestiti odgovornu osobu.

(2) Ako zrakoplovni inspektor utvrdi nedostatke u radu nadzirane pravne osobe, obvezan je o tome izvijestiti odgovornu osobu u toj pravnoj osobi.

Iskaznica inspektora i očevidnik

Članak 138.

(1) Inspektor ima posebnu iskaznicu, kojom se dokazuje njegovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Način vođenja očevidnika i izgled iskaznice inspektora, utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Primjena općih propisa o inspekciji

Članak 139.

Na pitanja o obavljanju inspekcije koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe općeg propisa o inspeksijskim poslovima.

Odjeljak 4.

Upravni nadzor

Obavljanje upravnog nadzora

Članak 140.

(1) Ministarstvo obavlja upravni nadzor nad Agencijom i Agencijom za istraživanje u skladu sa odredbama općeg propisa o obavljanju upravnog nadzora.

(2) Kada Ministarstvo provodi upravni nadzor, Agencija i Agencija za istraživanje obvezne su omogućiti obavljanje poslova upravnog nadzora.

DIO DVANAESTI

OVLASTI ZA DONOŠENJE PROVEDBENIH PROPISA

Propisi koje donosi Vlada

Članak 141.

Vlada Republike Hrvatske donosi propise o: visini naknade za sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za olakšice (članak 37. stavak 2.), visini naknade za sudjelovanje u radu Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom promet (članak 58. stavak 3.), visini naknade za sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom (članak 95. stavak 3.), o uvjetima i načinu visini naknade za sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za zaštitu zračnog prometa (članak 114. stavak 3.), uvjetima i načinu obavljanja potrage i spašavanja zrakoplova (članak 110. stavak 1. i članak 112. stavak 1.), visini, te načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu zbog zabrane ili uvjetovanja gradnje u područjima zaštite od buke (članak 126. stavak 3.).

Propisi koje donosi ministar

Članak 142.

Ministar donosi propise:

1) o sadržaju i načinu vođenja registra zrakoplovnog osoblja (članak 80. stavak 8.), uvjetima i načinu stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja zrakoplovnom osoblju (članak 81. stavak 3., članak 83., članak 84. stavak 1. i 2.), programima za stručno osposobljavanje, provjeru i provjeru stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja (članak 82.

stavak 1.), uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja (članak 82. stavak 1.), utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati pravna ili fizička osoba koja obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja (članak 86. stavak 1.), vrstama i uvjetima za stjecanje dozvole za obavljanje radiotelefonske komunikacije (članak 89. stavak 2.), uvjetima i načinu izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja pomoćnom zrakoplovnom osoblju (članak 93. stavak 4.),

2) o uvjetima za izdavanje Operativne licence (članak 23. stavak 3., članak 30. stavak 2.), uvjetima za izdavanje, održavanje, izmjene, ograničavanje, privremeno oduzimanje i povlačenje svjedodžbe zračnog prijevoznika (članak 24. stavak 4., članak 28. stavak 4., članak 30. stavak 5., članak 90. stavak 1., članak 92.), uvjetima i postupcima za davanje izjave operatora te za nadzor operatora i uvjetima pod kojima će izjava biti zamijenjena dokazom o sposobnosti i načinu na koji će ispunjavati obveze povezane s pravima operatora potvrđenima izdavanjem svjedodžbe (članak 25. stavak 2. i 4.), uvjetima i načinima za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova u nepovoljnim meteorološkim uvjetima te načinu utvrđivanja aerodromskih operativnih minimuma (članak 102. stavak 3.),

3), radnom vremenu i vremena letenja, trajanju putovanja i obveze dežurstva, broju uzlijetanja i slijetanja, dužini dnevnog, tjednog i godišnjeg odmora te zdravstvenim i mjerama zaštite na radu u vezi s obavljanjem dužnosti članova posade zrakoplova (članak 91. stavak 8.),

4) o sadržaju i načinu vođenja Registra, uvjetima za upis i brisanje zrakoplova iz Registra te znacima državne pripadnosti i registracijskim oznakama zrakoplova (članak 46. stavak 6., članak 46. stavak 3. i članak 53. stavak 1.),

5) o uvjetima i načinima uporabe zrakoplova ovisno o tipu, kategoriji i namjeni, te zrakoplovne komponente koje moraju biti ugrađene u zrakoplov (članak 60. stavak 2. i članak 72. stavak 2.), o projektiranju, proizvodnji, popravku i preinakama zrakoplova i zrakoplovne komponente (članak 61. stavak 1. i 2.), tipu zrakoplova i zrakoplovne komponente koji podliježu postupku homologacije i postupku utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova (članak 62. i 67. stavak 2.), kontinuiranoj plovidbenosti te ovlaštenju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (članak 63., članak 64. stavak 1. i 3., članak 66. stavak 1., članak 67. stavak 1., članak 71. stavak 3.), obavljanju pregleda na stajanci te zahtjevima za potrebnim kvalifikacijama osoblja koje ih obavlja (članak 69.),

6) uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi (članak 96. stavak 1. i članak 105. stavak 3.), o uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (članak 96. stavak 7. i 9.), o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada (članak 96. stavak 12. i članak 99.), projektiranju, postavljanju, puštanju u rad, nadogradnji, održavanju i nadzoru nad radom i ispravnosću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovoj interoperabilnosti (članak 97.), o načinu uspostavljanja i održavanja govorne komunikacije između radiopostaje zrakoplova i zemaljske radiopostaje (članak 104. stavak 1.),

(7) o istraživanju nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (članak 106. stavak 5. i članak 109.), izvješćivanju o događajima koji ugrožavaju sigurnost (članak 108. stavak 4. i članak 109.),

8) o aerodromima (članak 32. stavak 1., članak 36.), o usuglašavanju redova letenja, dodjeljivanju vremenskih slotova i promjeni statusa zračne luke u reguliranu ili koordiniranu (članak 38.), o vremenu otvorenosti aerodroma (članak 41.), o uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe aerodroma (članak 73., članak 75.), održavanju i pregledanju aerodroma te mjerama potrebnima za

njegovu sigurnu uporabu (članak 79.), spasilačko-vatrogasnoj zaštiti i pružanju hitne pomoći na aerodromu (članak 39. stavak 1. i 4.), o pružanju zemaljskih usluga (članak 40.), uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja poslove spasilačko-vatrogasne zaštite, prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari (članak 39. stavak 5.), o aerodromskim naknadama (članak 42.),

9) o načinu vođenja očevidnika i izgledu iskaznice zrakoplovnog inspektora (članak 138. stavak 2.),

11) propis o utvrđivanju visine naknada predviđenih odredbama članka 10. stavka 8., 23. stavka 5., članka 24. stavka 5., članka 25. stavka 3., članka 46. stavka 5., članka 61. stavka 3., članka 62. stavka 5., članka 64. stavka 4., članka 65. stavka 3., članka 66. stavka 2., članka 67. stavka 5., članka 71. stavka 5., članka 81. stavka 4., članka 82. stavka 2., članka 84. stavka 4., članka 85. stavak 3., članka 86. stavak 3., članka 96. stavka 10.,

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva

Članak 143.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva, donosi propis o: najvećim razinama buke kod uzlijetanja i slijetanja zrakoplova (članak 123.), uvjetima i načinu mjerenja buke (članak 124. stavak 4.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

Članak 144.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva donosi propise o: uvjetima za projektiranje, gradnju, i označavanje aerodroma, (članak 76. stavak 3.), gradnji i postavljanju prepreka na području aerodroma (članak 78. stavak 1.), najvećim dopuštenim razinama emisije ispušnih plinova kod uzlijetanja i slijetanja zrakoplova (članak 123.), uvjetima i načinu utvrđivanja područja zaštite od buke te uvjetima građenja u tim područjima (članak 125. stavak 2.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane i ministra nadležnog za unutarnje poslove

Članak 145.

Ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane i ministra nadležnog za unutarnje poslove, donosi propis o: izvanaerodromskom slijetanju i uzlijetanju helikoptera (članak 19. stavak 5.)

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane

Članak 146.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane, donosi propise o: upravljanju zračnim prostorom (članak 95. stavak 1. i 6.), uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplova, uključujući i operativne usluge u zračnom prometu (članak 13. stavak 2., članak 21. stavak 1. i članak 122.), mjerama za prisilno slijetanje zrakoplova (članak 103. stavak 1.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove i ministra nadležnog za poslove obrane

Članak 147.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za vanjske poslove i ministra nadležnog za poslove obrane, donosi propis o uvjetima i načinu izdavanja odobrenja za letenje inozemnih zrakoplova u hrvatskom zračnom prostoru (članak 15. stavak 6.).

Propisi koje donosi ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost ministra

Članak 148.

Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra donosi propise o: uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju određene zaštitne poslove (članak 119. stavak 4.), uvjetima za unošenje i način predaje te vraćanje hladnog i vatrenog oružja i streljiva (članak 121. stavak 4.).

Usklađenost propisa s međunarodnim ugovorima

Članak 149.

(1) Provedbeni propisi koji se donose na temelju ovog Zakona moraju biti u skladu s odredbama ovog Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku te odgovarati međunarodnim standardima, i u najvećoj mogućoj mjeri preporučenoj praksi i postupcima sadržanima u tim ugovorima.

(2) Svaki dio pravne stečevine EU koji je sadržan u Dodatku I ECAA Sporazuma, kojeg redovito dopunjuje Zajednički odbor ECAA-a, biti će primjenjiv u Republici Hrvatskoj nakon što bude preveden na hrvatski jezik i objavljen u Narodnim novinama na način propisan u stavku 3. podstavku 1. ovog članka.

(3) U cilju ispunjavanja obveza koje proizlaze iz stavka 1. ovog članka, ministar je obavezan i ovlašten donositi provedbene propise:

- radi ujednačavanja nacionalnih propisa sa odgovarajućim EU propisima, na način da sadrže tekst odgovarajućeg EU propisa u prijevodu na hrvatski jezik i, kada je to potrebno, odredbe o načinu provedbe odnosnog EU propisa;

- radi ujednačavanja nacionalnih propisa sa ICAO standardima;

- radi ujednačavanja nacionalnih propisa sa ICAO preporučenom praksom u opsegu u kojem je ta preporučena praksa primjenjiva i relevantna za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj;

- radi ispunjavanja preuzetih obveza koje proizlaze iz Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL (npr. ESARR) osim ako su već sadržane u odgovarajućim EU propisima, te drugih međunarodnih konvencija i ugovora iz područja zračnog prometa;

- radi ujednačavanja nacionalnih propisa s međunarodnim standardima Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA).

(4) Iznimno od stavka 3. podstavak 2. ovog članka, ukoliko Ministarstvo utvrdi da postoje nesavladivi razlozi da se ne prenese ICAO standard, neće biti obvezno prenijeti taj standard. U tom slučaju Ministarstvo bez odgađanja obavještava pisanim putem ICAO o razlikama između provedbenih propisa i ICAO standarda.

(5) Provedbeni propisi iz stavka 3. ovog članka donijet će se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(6) Iznimno od stavka 5. ovog članka, provedbeni propisi iz stavka 3. podstavka 1. ovog članka, a u cilju primjene pravne stečevine iz članka 2. stavka 1. Protokola IV ECAA Sporazuma, donijet će se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

DIO TRINAESTI

PREKRŠAJNE ODREDBE

Glava 1.

Prekršaji u zračnom prometu

Prekršaji operatora zrakoplova ili drugih pravnih, odgovornih i drugih fizičkih osoba

Članak 150.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator zrakoplova ili prijevoznik ili druga pravna osoba:

1) ako buka zrakoplova i emisija ispušnih plinova koje zrakoplov stvara pri uzlijetanju i slijetanju, nisu ispod propisanih maksimalnih razina buke i ispušnih plinova utvrđenih propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima (članak 123.),

2) ako sazna za nesreću i ozbiljnu nezgodu zrakoplova, a o tome odmah ne izvijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnoga prometa na najbližemu aerodromu ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje ili Agenciju za istraživanje, odnosno ako ne izvijesti u propisanoj formi Agenciju i Agenciju za istraživanje o svim događajima koji ugrožavaju sigurnost, a izvješćivanje kojih je propisano kao obvezno propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima (članak 106. stavak 1. i članak 108. stavak 1.),

3) ako na zahtjev zrakoplovnoga inspektora ne pokaže isprave, knjige i drugu dokumentaciju ili ako na bilo koji drugi način onemogući zrakoplovnoga inspektora u obavljanju nadzora sigurnosti ili ako ne omogući zrakoplovnome inspektoru korištenje slobodnoga mjesta u pilotskoj kabini zrakoplova pri obavljanju nadzora sigurnosti nad radom posade zrakoplova i ispravnošću zrakoplova u letu (članak 135. stavak 1., 2. i 3.),

4) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Agencije (članak 19. stavak 2. i 4.),

5) ako zrakoplovom najveće dopuštene uzletne mase, veće od 20 000 kilograma u uslugama zračnog prijevoza obavi slijetanje ili uzlijetanje izvan kontroliranoga aerodroma za koji su utvrđeni postupci za instrumentalno prilaženje, odnosno ako zrakoplovom kojim se obavlja taksiprijevoz ili panoramski letovi obavi slijetanje ili uzlijetanje na aerodrome za poseban zračni promet i letjelišta suprotno uvjetima utvrđenima u odobrenju za uporabu aerodroma (članak 35. stavak 1. i 2.),

6) ako zrakoplov obavi slijetanje ili uzlijetanje izvan vremena otvorenosti aerodroma i bez suglasnosti operatora aerodroma (članak 41.),

7) ako upotrebljava zrakoplov koji nije upisan u Registar u skladu sa odredbama ovoga Zakona ili ne upiše u Registar inozemni zrakoplov koji je uzet u zakup po isteku roka propisanoga ovim Zakonom (članak 46. i članak 48. stavak 1. i 2.),

8) ako svaku promjenu podataka koji se upisuju u Registar ne prijavi u roku od 15 dana od dana nastale promjene i ako zahtjev za brisanje zrakoplova iz Registra ne podnese u istome roku (članak 50. i članak 51. stavak 1. i 2.),

9) ako zrakoplov ne upotrebljava u skladu sa svjedodžbom tipa i listom podataka sa certifikacije tipa na način propisan u odobrenome letačkome priručniku, odnosno suprotno uvjetima i načinu uporabe zrakoplova ovisno o tipu, kategoriji i namjeni, uključujući i zrakoplovne komponente koje moraju biti ugrađene u zrakoplov, kako je utvrđeno propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 60. stavak 1. i 2.),

10) ako zrakoplov nema svjedodžbu tipa, svjedodžbu o plovidbenosti i svjedodžbu o otpuštanju s radova, ili ako se upotrebljava suprotno uvjetima i načinima određenima u svjedodžbama ili ako se svjedodžbe ne nalaze u zrakoplovu (članak 59. stavak 1.),

11) ako ne održava zrakoplov u skladu sa zahtjevima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima, odnosno ako ne pregledava i ne provjerava zrakoplov i zrakoplovnu komponentu tijekom uporabe i ne održava ih u stanju koje jamči sigurnu zračnu plovidbu u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima, odnosno ako preglede, provjere, popravke, zamjene i održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente, te obnove i obvezne preinake na zrakoplovu i zrakoplovnoj komponenti, kao i tehničku kontrolu i kontrolu kvalitete obavljenih radova, ne obavlja u skladu s tehničkim uputama proizvođača za određeni tip zrakoplova i zrakoplovne komponente, te u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, kao i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 63.),

12) ako ne obavlja preventivno održavanje, preglede i provjere zrakoplova i zrakoplovne komponente prema programu za održavanje kontinuirane plovidbenosti koji se utvrđuje za svaki tip i model zrakoplova i kojega odobrava Agencija (članak 66. stavak 1.),

13) ako održavanje zrakoplova i zrakoplovnih komponenti ne obavlja odobrena organizacija i kvalificirano osoblje, poštujući metode, tehnike, standarde, upute i ograničenja utvrđena propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima, odnosno ako pojedine poslove održavanja, provjere i male popravke na jednostavno projektiranom zrakoplovu namijenjenom za nekomercijalne operacije, obavlja osoba bez odgovarajuće dozvole ili pilot zrakoplova bez odgovarajuće osposobljenosti i bez odgovarajuće dozvole pilota za takav zrakoplov, odnosno ako povjeri održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente inozemnoj pravnoj i fizičkoj osobi neuključenoj u bazu podataka EASA-e, pa ne podnese Agenciji dokaz da je nadležno tijelo države članice Europske unije ili EASA ili Agencija ovlastila tu osobu za održavanje toga tipa zrakoplova i zrakoplovne komponente (članak 64. stavak 1., 2. i 3. i članak 65. stavak 1. i 2.),

14) ako upotrebljava novi tip zrakoplova i zrakoplovne komponente bez obvezatne homologacije utvrđene ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 62. stavak 1., 2. i 3.),

15) ako projektiranje, proizvodnju, popravak i preinake zrakoplova i zrakoplovne komponente, ne provodi u skladu s uvjetima za projektiranje, proizvodnju, popravak i preinake, kako je utvrđeno propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 61. stavak 1. i 2.),

16) ako obavlja komercijalni zračni prijevoz bez važeće Operativne licence u zrakoplovu, sukladno odredbama ovoga Zakona, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 23. stavak 1., 2. i 3.),

17) ako ne održava u plovidbenome stanju zrakoplov koji je registriran i/ili operira u Republici Hrvatskoj, odnosno ako prije svakoga leta ne utvrdi plovidbeno stanje zrakoplova, odnosno ako ne osigura kontinuiranu plovidbenost i održavanje zrakoplova koji je registriran ili operira u Republici Hrvatskoj (članak 59. stavak 2., 3. i 4.),

18) ako nema i ne primjenjuje Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću kao sastavni dio svojega sustava upravljanja sigurnošću (članak 57. stavak 1. i 2.),

19) ako zrakoplovno osoblje nema pri sebi propisanu dozvolu i ovlaštenje iz te dozvole ili ne udovoljava posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje tih poslova (članak 81. stavak 1. i 2.),

20) ako se u zrakoplovu, tijekom zračne plovidbe, ne nalazi posada u propisanome sastavu i propisane osposobljenosti na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 90. stavak 1. i 2.),

21) ako ne osigura da radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni, tjedni i godišnji odmori, trajanje putovanja i obveze dežurstva, broj uzlijetanja i slijetanja, te zdravstvene i mjere zaštite na radu u svezi obavljanja dužnosti, budu u skladu sa ovim Zakonom, te sa propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 91.),

22) ako ne izradi i ne primjenjuje vlastiti program zaštite zračnoga prometa usklađen sa Nacionalnim programom ili ako nema vlastiti program zaštite zračnoga prometa usvojen od strane Agencije (članak 117.).

23) ako obavlja komercijalni zračni prijevoz bez posjedovanja važeće Svjedodžbe zračnoga prijevoznika i Operativne licence, u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima te ako obavlja druge komercijalne operacije bez posjedovanja važeće svjedodžbe ili odobrenja (članak 22. stavak 2., članak 23., članak 24. stavak 1., 2., 3. i 4.),

24) ako obavlja nekomercijalne operacije, a ne udovoljava propisanim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova, ako osoblje ne posjeduje odgovarajuće dozvole, te ako ne udovoljava propisanim zahtjevima za obavljanje tih aktivnosti određenima ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 25.),

25) ako oglašava ili obavlja komercijalni zračni prijevoz i druge komercijalne operacije bez registracije za obavljanje tih djelatnosti i bez operativne licence ili druge odgovarajuće svjedodžbe ili odobrenja (članak 26.),

26) ako obavlja međunarodni linijski zračni prijevoz, bez udovoljavanja uvjetima propisanim člankom 23. i 24. ovoga Zakona, te uvjetima predviđenima međunarodnim ugovorima, kao i drugim međunarodnim aktima kojima se uređuje sigurno i uredno obavljanje komercijalnih usluga u međunarodnome zračnome prijevozu (članak 27. stavak 1.),

27) ako red letenja i njegove izmjene ne utvrdi i ne objavi u skladu sa odredbama ovoga Zakona (članak 29. stavak 1. i 2.),

28) ako redovito i uredno ne ispunjava obvezu obavljanja javne usluge (članak 30. stavak 1. i 2.),

29) ako zrakoplov upisan u Registar upotrebljava bez propisanih znakova državne pripadnosti i registracijskih oznaka u skladu sa odredbama ovoga Zakona i propisa donesenoga na temelju ovoga Zakona (članak 53. stavak 1. i 2.),

30) ako organizira javno natjecanje ili izložbu na kojoj sudjeluju zrakoplovi bez odobrenja agencije (članak 21.),

31) ako u zrakoplovu koji se upotrebljava u zračnom prometu nema propisane isprave i knjige (članak 72. stavak 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova ili odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i druga fizička osoba, novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji inozemnoga zračnog prijevoznika i odgovorne osobe

Članak 151.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj inozemni zračni prijevoznik:

1) ako obavlja međunarodni linijski zračni prijevoz s Republikom Hrvatskom protivno uvjetima iz ECAA Sporazuma, protivno odredbama međunarodnih sporazuma koji obvezuju Republiku Hrvatsku ili protivno uvjetima iz odobrenja za obavljanje prijevoza (članak 27. stavak 2.),

2) ako obavlja zračni prijevoz između mjesta unutar Republike Hrvatske, protivno ECAA Sporazumu, te bez odobrenja ili protivno odobrenju koje Ministarstvo izdaje inozemnome zračnome prijevozniku za prijevoz između mjesta unutar Republike Hrvatske (kabotaža) (članak 27. stavak 3. i 4.),

3) ako tijekom leta u hrvatskom zračnom prostoru, ne nosi znake državne pripadnosti i registracijske oznake utvrđene propisom države registracije toga zrakoplova ili znake predviđene međunarodnim ugovorom (članak 54.),

4) ako na zahtjev ne podnese Agenciji svoj program zaštite zračnoga prometa na odobrenje (članak 117. stavak 3.),

5) ako operira u hrvatskome zračnome prostoru, iako se nalazi na listi Europske unije zračnih prijevoznika, koji imaju zabranu letenja unutar područja Europske unije (članak 15. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u predstavništvu inozemnoga zračnog prijevoznika novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji zapovjednika inozemnoga zrakoplova

Članak 152.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik inozemnog zrakoplova:

1) ako upravlja zrakoplovom suprotno uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplova, uključujući i operativne usluge u zračnome prometu, utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 13. stavak 2.),

- 2) ako obavi slijetanje ili uzlijetanje zrakoplovom u međunarodnome zračnome prometu izvan međunarodnoga aerodroma ili izvan drugih aerodroma koji nisu određeni za međunarodni zračni promet, a za koje je operator aerodroma osigurao na drugi način i na vlastiti trošak provedbu propisa o prelasku državne granice (članak 14. stavak 1.),
- 3) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Agencije (članak 19. stavak 2. i 4.),
- 4) ako inozemni zrakoplov leti u hrvatskom zračnom prostoru bez odobrenja ili suprotno uvjetima iz odobrenja (članak 15. stavak 1.),
- 5) ako zračni promet obavlja u zabranjenome području i području s ograničenjem letenja, odnosno ako leti suprotno uvjetima i načinima utvrđenima za navedena područja (članak 18. stavak 1., 2., 3. i 4.),
- 6) ako na zahtjev zrakoplovnoga inspektora ne pokaže isprave, knjige i drugu dokumentaciju ili ako na bilo koji drugi način onemogući zrakoplovnoga inspektora u obavljanju nadzora sigurnosti ili ako ne omogući zrakoplovnome inspektoru korištenje slobodnoga mjesta u pilotskoj kabini zrakoplova pri obavljanju nadzora sigurnosti nad radom posade zrakoplova i ispravnošću zrakoplova u letu (članak 135. stavak 1., 2. i 3.),
- 7) ako letenje i kretanje po manevarskim površinama zrakoplovom u području letnih informacija Republike Hrvatske ne obavlja na propisani način i prema odobrenjima ili uputama nadležne kontrole zračnoga prometa (članak 100. stavak 1.),
- 8) ako let obavlja ispod minimalne sigurne razine za letenje zrakoplovom iznad prepreka (članak 102.),
- 9) ako uspostavljanje i održavanje radiokomunikacije ne obavlja na propisan način (članak 104.),
- 10) ako se ne kreće po stajanci prema uputama operatora aerodroma (članak 100. stavak 2.).

Prekršaji operatora aerodroma ili drugih pravnih osoba i odgovornih osoba

Članak 153.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator aerodroma ili druga pravna osoba:

- 1) ako ne omogući nesmetanu uporabu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme, prema njihovoj namjeni i kapacitetu u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i odgovarajućih EU propisa (članak 36.),
- 2) ako aerodrom nije otvoren u vrijeme u kojemu, ovisno o prometu, aerodrom mora biti otvoren za javni zračni promet, sukladno propisu donesenome na temelju ovoga Zakona (članak 41.),
- 3) ako ne osigura u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenoga na temelju ovoga Zakona, održavanje i pregled operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu, odnosno ne poduzme sve mjere potrebne za sigurno operiranje zrakoplova, te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte (članak 79.),
- 4) ako upotrebljava aerodrom koji nije izgrađen tako da udovoljava uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak svih ili samo određenih vrsta zrakoplova (članak 76. stavak 1.),

- 5) ako svaku glavnu fazu projektiranja, izgradnje i rekonstrukcije aerodroma, kao i operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i prtljage, tereta i pošte, te drugih objekata koji omogućuju sigurno operiranje zrakoplova na aerodromu, ne obavlja prema posebnim propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima, te pod redovitim nadzorom Agencije (članak 76. stavak 3.),
- 6) ako prije započinjanja radova na aerodromu ili drugome objektu od značaja za sigurnost svih operacija, ne pribavi posebno odobrenje koje izdaje Agencija, uz prethodno pribavljene propisane suglasnosti nadležnih organa (članak 76. stavak 2.),
- 7) ako upotrebljava aerodrom u zračnome prometu bez uporabne dozvole aerodroma i bez odobrenja za uporabu aerodroma (članak 73.),
- 8) ako izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te prepreka izvan područja aerodroma koji mogu utjecati na sigurnost zračnoga prometa, a također njihovo označavanje i održavanje, ne obavlja na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, odnosno ako ne postavi i ne održava znakove za uočavanje zrakoplovnih prepreka (članak 78. stavak 1. i 3.),
- 9) ako ne pribavi prethodnu suglasnost Agencije za izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma koje prelaze propisanu visinu (članak 78. stavak 2.),
- 10) ako na aerodromu ne osigura propisanu spasilačko-vatrogasnu zaštitu i pružanje hitne pomoći, a na aerodromima za komercijalne usluge u zračnome prijevozu još i prihvat, te otpremu zrakoplova, putnika i prtljage, odnosno ako se ti poslovi u vremenu otvorenosti aerodroma ne obavljaju na propisani način (članak 39.),
- 11) ako na nekontroliranom aerodromu ne osigura, u potrebnome opsegu, pružanje aerodromskih letnih informacija (članak 105. stavak 1. i 3.),
- 12) ako ne osigura prostor za pregled zrakoplova koji je predmetom nezakonitog ometanja, ako ne osigura kontrolu i sprečavanje neovlaštenog pristupa u sigurnosno osjetljiva i štice područja zračne luke, ako ne osigura odgovarajuće prostorije za zaštitni pregled putnika i stvari, ako ne osigura zaštitne preglede predane putničke prtljage i stvari, ako ne osigura tehničku opremu za zaštitni pregled predane putničke prtljage i stvari, ako ne osigura zaštitne preglede putnika i njihove ručne prtljage, te ako ne osigura tehničku opremu za zaštitne preglede putnika i njihove ručne prtljage na propisan način (članak 119. stavak 1.),
- 13) ako nema vlastiti program zaštite zračnoga prometa usvojen od strane Agencije ili ga ne primjenjuje (članak 117. stavak 1.),
- 14) ako ne osigura stalno mjerenje buke koja nastaje prilikom slijetanja i uzlijetanja zrakoplova na aerodromu i njegovoj okolini, pod uvjetima i na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima, odnosno ako rezultate mjerenja buke ne koristi za izradu karata buke i akcijskih planova u dijelu koji se odnosi na zračni promet (članak 124.),
- 15) ako u propisanome roku ne izvijesti nadležna tijela i osobe o planiranoj promjeni namjene aerodroma, odnosno o planiranim radovima većega opsega koji mogu dovesti do zatvaranja aerodroma ili ograničavanja njegove uporabe (članak 77. stavak 1. i 2.),
- 16) ako ne propiše način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na nekontrolirani aerodrom ili bez suglasnosti pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (članak 101. stavak 1. i 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora aerodroma ili odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji operatora ili vlasnika zrakoplova, operatora aerodroma ili drugih pravnih osoba, odgovornih i drugih fizičkih osoba

Članak 154.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator ili vlasnik zrakoplova, zapovjednik zrakoplova, operator aerodroma, te nadležne zdravstvene ustanove, ako na zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje ne sudjeluje u postupku potrage i spašavanja ili ako ne stavi na raspolaganje sredstva potrebna za potragu i spašavanje, ako ne pruži hitnu medicinsku pomoć, odnosno ne poduzme mjere za prijevoz preživjelih osoba (članak 111. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji pravnih i odgovornih osoba te fizičkih osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijskom nadzoru

Članak 155.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijskom nadzoru:

1) ako bez odgode ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora (članak 128. stavak 1.),

2) ako ne postupi prema izdanome naređenju ili izrečenoj zabrani ili ne poštuje privremeno oduzimanje potvrde, svjedodžbe i dozvole od strane inspektora (članak 134. stavak 2.),

3) ako na bilo koji način onemogući inspektora u provođenju inspekcijskoga nadzora u skladu sa ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, te međunarodnim obvezama, kao i s odgovarajućim EU propisima (članak 135. stavak 1. i članak 136. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji zapovjednika zrakoplova ili druge osobe koja je upravljala ili sudjelovala u upravljanju zrakoplovom

Članak 156.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik zrakoplova ili druga osoba koja je upravljala ili sudjelovala u upravljanju zrakoplovom:

1) ako upravlja zrakoplovom suprotno uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplova utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 13. stavak 2.),

- 2) ako obavi slijetanje ili uzlijetanje zrakoplovom u međunarodnome zračnome prometu izvan međunarodnoga aerodroma ili izvan drugih aerodroma koji nisu određeni za međunarodni zračni promet, ali za koje je operator aerodroma osigurao na drugi način i na vlastiti trošak provedbu propisa o prelasku državne granice (članak 14. stavak 1.),
- 3) ako zračni promet obavlja u zabranjenome području i području s ograničenjem letenja, odnosno ako leti suprotno uvjetima i načinima utvrđenima za navedena područja (članak 18.),
- 4) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Agencije (članak 19. stavak 2. i 4.),
- 5) ako na zahtjev zrakoplovnoga inspektora ne pokaže isprave, knjige i drugu dokumentaciju ili ako na bilo koji drugi način onemogući zrakoplovnoga inspektora u obavljanju nadzora sigurnosti ili ako ne omogući zrakoplovnome inspektoru korištenje slobodnoga mjesta u pilotskoj kabini zrakoplova pri obavljanju nadzora sigurnosti nad radom posade zrakoplova i ispravnošću zrakoplova u letu (članak 135.),
- 6) ako let obavlja ispod minimalne sigurne razine za letenje zrakoplovom iznad prepreka (članak 102.),
- 7) ako uspostavljanje i održavanje radiokomunikacije ne obavlja na propisan način (članak 104.),
- 8) ako sazna za nesreću i ozbiljnu nezgodu zrakoplova, a o tome odmah ne izvijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnoga prometa na najbližemu aerodromu ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje ili Agenciju za istraživanje, odnosno ako ne izvijesti u propisanoj formi Agenciju i Agenciju za istraživanje o svim događajima koji ugrožavaju sigurnost, a izvješćivanje kojih je propisano kao obvezno propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima (članak 106. stavak 1. i članak 108. stavak 1.),
- 9) ako na zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje ne sudjeluje svojim zrakoplovom u potrazi i spašavanju (članak 111. stavak 2.),
- 10) ako ne ispuni obvezu poduzimanja mjera zaštite od buke zrakoplova i od ispušnih plinova zrakoplova prilikom uzlijetanja i slijetanja, u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 122.),
- 11) ako se zrakoplovom po stajanci ne kreće prema uputama operatora aerodroma (članak 100. stavak 2.),
- 12) ako obavlja let bez propisanih odobrenja odnosno protivno uvjetima iz tih odobrenja, te ako ne postupi prema odobrenju ili uputi nadležne kontrole zračnoga prometa, kao i ako ne postupi u skladu sa zabranom uzlijetanja ili slijetanja od strane aerodromske kontrole zračnoga prometa (članak 103.),
- 13) ako u slučajevima ugrožavanja sigurnosti ne postupi u skladu sa svojim ovlastima i obvezama na način određen propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 92.).

Prekršaji pružatelja usluga u zračnoj plovidbi te odgovornih osoba

Članak 157.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pružatelj usluga u zračnoj plovidbi:

1) ako ne pruža usluge u zračnoj plovidbi u području letnih informacija Republike Hrvatske i izvan hrvatskoga zračnoga prostora do granica utvrđenoga funkcionalnoga bloka zračnoga prostora, u skladu s uvjetima i načinima utvrđenima međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 96. stavak 1. i 2.),

2) ako ne osigura projektiranje, postavljanje, puštanje u rad, nadogradnju, održavanje i nadzor nad radom i ispravnošću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovu interoperabilnost, na način i u stanju kojim se omogućuje sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa, u skladu sa propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima (članak 97. stavak 1. i 2.),

3) ako uskrati razmjenu operativnih podataka koji se odnose na opći zračni promet u stvarnome vremenu isključivo u operativne svrhe i ako ne utvrdi standardne zahtjeve za pristup drugim operativnim podacima (članak 98.),

4) ako kontrolor zračnog prometa ili pomoćno zrakoplovno osoblje nema pri sebi propisanu dozvolu, odnosno ovlaštenje za obavljanje određenoga stručnoga posla (članak 79. stavak 4., članak 81. i članak 93.),

5) ako pruža usluge u zračnoj plovidbi bez svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi izdane od strane Agencije (članak 96. stavak 5.),

6) ako ne propiše načine, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom, te ako ne utvrdi ili ne objavi minimalne sigurne razine za letenje zrakoplova iznad prepreka (članak 101. stavak 2. i članak 102. stavak 1.),

7) ako ne poduzme mjere za prisilno slijetanje zrakoplova, utvrđene propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, ukoliko zapovjednik zrakoplova obavlja let bez propisanih odobrenja, odnosno protivno uvjetima iz tih odobrenja, odnosno ako ne postupi prema odobrenju ili uputi nadležne kontrole zračnoga prometa (članak 103. stavak 1.),

8) ako ne zabrani uzlijetanje zrakoplova sa aerodroma ili slijetanje na aerodrom i o tome odmah ne izvijesti Agenciju, ako je stanje na manevarskim površinama takvo da onemogućuje sigurno uzlijetanje ili slijetanje, te ako nije udovoljeno drugim propisanim uvjetima za sigurno uzlijetanje ili slijetanje zrakoplova (članak 103. stavak 2.),

9) ako govornu komunikaciju između radiopostaje zrakoplova i zemaljske radiopostaje ne uspostavi i ne održava na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 104.),

10) ako ne ispuni obvezu poduzimanja mjera zaštite od buke zrakoplova u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima (članak 122.).

11) ako ne objavi na način uobičajen u zračnome prometu zabranjena područja zračnoga prostora i područja s ograničenjem letenja, odnosno ako ne izvrši aktiviranje i deaktiviranje navedenih područja u skladu s načelima fleksibilne uporabe zračnoga prostora (članak 18. stavak 5.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji članova posade zrakoplova

Članak 158.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj član posade zrakoplova ako u slučajevima ugrožavanja sigurnosti zrakoplova ne postupi na način koji je u skladu sa propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima (članak 92.).

Prekršaji zrakoplovnoga i pomoćnoga zrakoplovnoga osoblja

Članak 159.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja prema odredbama ovoga Zakona pripada zrakoplovnome osoblju ili pomoćnome zrakoplovnome osoblju, ako nema propisane dozvole i ovlaštenja iz te dozvole, odnosno ako je tijekom obavljanja svojih poslova pod utjecajem alkohola ili omamljujućih sredstava ili lijekova koji mogu utjecati na psihičko ili fizičko stanje toga osoblja, odnosno ako zbog psihofizičkoga stanja poslove nije u mogućnosti pravilno obavljati, odnosno ako poslodavcu ne omogući provjeru psihofizičkoga stanja (članak 81. stavak 2., članak 86., članak 87. stavak 3. i članak 93. stavak 5.).

Prekršaji fizičkih osoba

Članak 160.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

- 1) ako se kreće po stajanci bez uputa ili protivno uputama operatora aerodroma, odnosno ako se kreće po manevarskim površinama ne održavajući neprekidnu radiokomunikaciju sa aerodromskom kontrolom zračnoga prometa i ne postupajući prema uputama te kontrole (članak 100. stavak 2.),
- 2) ako sazna za nesreću zrakoplova ili ozbiljnu nezgodu zrakoplova, a o tome odmah ne izvijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnoga prometa na najbližemu aerodromu ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje putem pozivnoga broja 112 za hitne službe ili Agenciju za istraživanje (članak 106. stavak 1.),
- 3) ako unese hladno ili vatreno oružje ili streljivo, te druge eksplozivne i zapaljive tvari ili predmete koji na njih podsjećaju, u putničku kabinu zrakoplova (članak 121. stavak 1.).

Izricanje zaštitnih mjera fizičkim osobama

Članak 161.

(1) Za prekršaje iz članka 156., 158. i 159. ovog Zakona, može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova zapovjednika zrakoplova, obavljanja određenih stručnih poslova člana posade zrakoplova, te određenih stručnih poslova zrakoplovnog i pomoćnog zrakoplovnog osoblja.

(2) Zaštitne mjere iz stavka 1. ovoga članka mogu se izreći uz kazne za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ili samostalno.

(3) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od 2 mjeseca do 12 mjeseci.

(4) Uz kaznu za prekršaj iz članka 152. ovog Zakona, zapovjedniku inozemnog zrakoplova može se izreći i zaštitna mjera zabrane letenja u hrvatskom zračnom prostoru, u trajanju od 6 mjeseci do 1 godine.

Izricanje zaštitnih mjera pravnim i odgovornim osobama

Članak 162.

(1) Za prekršaje iz članka 150., članka 151., članka 153., članka 154., članka 155. i članka 157. ovog Zakona, može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti pravnoj i odgovornoj osobi, koja počinu prekršaj u obavljanju te djelatnosti.

(2) Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka može se izreći uz kaznu za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka ili samostalno.

(3) Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

Glava 2.

TIJELA ZA VOĐENJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Članak 163.

(1) Prekršajni postupak po prekršajima iz ovoga Zakona vodi se po propisima o prekršajima.

(2) Prekršajni postupak po prekršajima iz ovoga Zakona, u prvom stupnju vodi i rješenje donosi voditelj postupka u Ministarstvu, a u drugom stupnju Visoki prekršajni sud.

(3) Voditelja postupka iz stavka 2. ovoga članka imenuje Ministar.

Članak 164.

(1) Prekršajni progon za prekršaje propisane ovim Zakonom, ne može se pokrenuti kada proteknu tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Zastara prekršajnoga progona nastupa u svakome slučaju kada protekne šest godina od dana počinjenja prekršaja.

(3) Izrečene kazne za prekršaje propisane ovim Zakonom, ne mogu se izvršiti ako od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju proteknu tri godine.

DIO ČETRNAESTI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 165.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona, Agencija osnovana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine», broj 46/07) nastavlja s radom.

(2) Vijeće Agencije će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti izmjene i dopune Statuta Agencije u skladu s odredbama ovog Zakona

(3) Direktor Agencije će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu izmjena i dopuna Statuta Agencije podnijeti prijavu za usklađivanje upisa Agencije u sudskom registru.

(4) Vijeće Agencije će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu izmjena i dopuna Statuta Agencije donijeti, ukoliko je to potrebno, izmjene i dopune drugih općih akata Agencije.

(5) Do donošenja izmjena i dopuna Statuta Agencije iz stavka 2. ovog članka i općih akata iz stavka 4. ovog članka na odgovarajući se način primjenjuju Statut Agencije i opći akti Agencije, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

Članak 166.

(1) Ministar će danom stupanja na snagu ovog Zakona donijeti akt kojim će odrediti koja sredstva i opremu koju upotrebljava Ministarstvo postaju imovina Agencije te će zajedno s Direktorom Agencije utvrditi koji službenici i namještenici Ministarstva, koji obavljaju poslove koji prema odredbama ovog Zakona ulaze u djelokrug Agencije, postaju, u roku 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, radnici Agencije.

(2) Do formalnog početka obavljanja poslova iz djelokruga Agencije sukladno odredbama ovog Zakona, poslove iz članka 129. do 139. obavljat će Ministarstvo.

Članak 167.

(1) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na sve započete postupke u kojima nije, do stupanja na snagu ovog Zakona, donijeto konačno rješenje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, prekršajni postupci koji su pokrenuti do stupanja na snagu ovog Zakona, dovršit će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 168.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Uredbu o osnivanju Agencije za istraživanje iz članka 3. ovog Zakona.

(2) Poslove iz djelokruga Agencije za istraživanje do početka njezinog rada obavljat će Ministarstvo.

Članak 169.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, osnovati Povjerenstva iz članka 37., 58., 95. i 114. ovog Zakona.

(2) Nacionalno povjerenstvo za zaštitu zračnog prometa osnovano prema odredbama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine», broj 132/98, 178/04 i 46/07) nastavlja sa radom do osnivanja novog Povjerenstva prema odredbama ovog Zakona.

Članak 170.

Do stupanja na snagu podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog Zakona, ostaju na snazi podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o zračnom prometu («Narodne novine», broj 132/98, 178/04 i 46/07) ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Članak 171.

(1) Odobrenja, dozvole, svjedodžbe i druge isprave izdani pojedinim pravnim i fizičkim osobama na temelju propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog Zakona, ostaju na snazi do isteka roka njihovog važenja.

(2) Do stupanja na snagu podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog Zakona, odobrenja, dozvole, svjedodžbe i druge isprave će se stjecati, izdavati, obnavljati i produžavati prema podzakonskim propisima donesenima na temelju Zakona o zračnom prometu («Narodne novine», broj 132/98, 178/04 i 46/07), a najduže jednu godinu od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 172.

Do njegovog stupanja na snagu, Republika Hrvatska će ECAA Sporazum privremeno primjenjivati pod uvjetom uzajamnosti s drugom potpisnicom ili potpisnicama ECAA Sporazuma.

Članak 173.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakona o zračnom prometu («Narodne novine», broj 132/98, 178/04 i 46/07).

Članak 174.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

VI OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom određuju se područja na koja će se protezati primjena ovog Zakona, kao što su: aktivnosti u civilnom zrakoplovstvu koje se izvode na teritoriju i u zračnom prostoru Republike Hrvatske, ali i izvan teritorija i zračnog prostora Republike Hrvatske na zrakoplove registrirane u Republici Hrvatskoj te ako samim Zakonom nije drukčije određeno, primjenjuju se i na sve zrakoplove koji koriste hrvatski zračni prostor, uključujući inozemne zrakoplove u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

U daljnjim stavcima navode se izvori prava koji će se uz ovaj Zakon također primjenjivati na aktivnosti u civilnom zrakoplovstvu koje se izvode na teritoriju i u zračnom prostoru Republike Hrvatske. To su: Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944. (u daljnjem tekstu: Čikaška Konvencija), mnogostrani sporazumi o uspostavi europskog zajedničkog zračnog prostora (u daljnjem tekstu: ECAA Sporazum) i drugi međunarodni ugovori koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

U stavku 7. propisuje se kakav se zrakoplov može upotrebljavati u zračnom prometu, a u stavku 8. navodi se da se Zakon primjenjuju i na vojne aerodrome i državne zrakoplove samo ukoliko je to izričito propisano tim Zakonom.

Uz članak 2.

Ovim člankom dane su definicije svih najvažnijih pojmova koji će se koristiti u daljnjem tekstu Zakona od kojih je većina preuzeta iz Europskih propisa.

Uz članak 3.

Ovaj članak određuje koja su tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo – ministarstvo nadležno za civilno zrakoplovstvo (u daljem tekstu: Ministarstvo), Agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljem tekstu: Agencija) te Agencija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda – te područja njihove nadležnosti i aktivnosti koje provode u okviru dane nadležnosti.

Uz članak 4.

Ovim člankom određuje se nadležnost Ministarstva.

Uz članak 5.

Ovim člankom određuje se Agencija kao samostalna pravna osoba s javnim ovlastima, da djeluje kao Nacionalno nadzorno tijelo, propisuje se tko je njen osnivač, tko vrši osnivačka prava, te kome Agencija za svoj rad odgovara. Tako je osnivač Agencije Republika Hrvatska. Osnivačka prava obavlja Vlada Republike Hrvatske, kojoj Agencija i odgovara za svoj rad, te joj temeljem toga mora do 30. ožujka svake kalendarske godine podnijeti i godišnje izvješće o radu za prethodnu godinu, te do 30. rujna svake kalendarske godine program rada i financijski plan za narednu godinu.

Osim toga, ovim člankom se navode aktivnosti u kojima je Agencija nadležna za postupanje te mjere koje može poduzimati, naročito u slučaju ako utvrdi da se ovlaštenja u dozvoli, svjedodžbi ili odobrenju provode protivno propisanim primjenjivim zahtjevima, uvjetima i ograničenjima, ili izvan opsega operativnih specifikacija.

Uz članak 6.

Ovaj članak određuje, da se statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije uređuju pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije, što se sve uređuje statutom, te da ga donosi Vijeće Agencije, ali uz prethodnu suglasnost Vlade.

Uz članak 7.

Ovaj članak određuje da su tijela Agencije, Vijeće Agencije i direktor.

Uz članak 8.

Ovaj članak određuje sastav Vijeća, način imenovanja članova, uvjete koje moraju ispunjavati osobe kako bi bile imenovane članovima Vijeća, te tko ih razrješava dužnosti. Također se propisuje koje osobe ne mogu biti članovi Vijeća, kako bi se izbjegao sukob interesa. Dalje se određuje, obzirom Vijeće ima više članova, kolika je većina potrebna kako bi se neka odluka donijela, te koje poslove Vijeće obavlja.

Uz članak 9.

Ovim se člankom propisuje koje poslove obavlja direktor Agencije, s time da se kao dodatan akt u kojem mogu biti propisani i drugi poslovi koje obavlja direktor Agencije, navodi Statut Agencije. Dalje se određuje tko imenuje direktora i zamjenika direktora, na koji način i na koje vrijeme te kome za svoj rad odgovara.

U stavku 4. određuje se gdje su propisane ovlasti direktora i zamjenika direktora te uvjeti koje moraju ispunjavati, a u stavku 5. navodi se iznimna situacija kada direktor može zbog hitnosti situacije, ali u okviru svojih ovlasti, poduzeti potrebne i opravdane mjere koje su nužne u interesu sigurnosti zračnog prometa.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se od kuda Agencija osigurava sredstva potrebna za svoje normalno poslovanje, te na koji će se način financirati ako, u slučaju više sile, ne bude u mogućnosti ostvarivati sredstva na primaran način. Obzirom da je Agencija neprofitna pravna osoba, ako ona u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit može koristiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije. Također, Agencija ne može, bez suglasnosti Vlade, steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu ili drugu imovinu ako vrijednost te imovine prelazi iznos utvrđen Statutom Agencije.

Također se propisuje tko je odgovoran za djelatnosti Agencije. Tako Agencija odgovara za obveze cijelom svojom imovinom, no budući da je osnivač Agencije Republika Hrvatska, tako i Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Agencije.

U stavku 7. propisuje se da postoji dvostепенost u odlučivanju, pa postoji pravni lijek protiv akata Agencije.

Uz članak 11.

Kako je Agencija pravna osoba sa javnim ovlastima, ovim se člankom propisuje supsidijarna primjena Zakona o ustanovama u slučaju da neko pitanje nije uređeno ovim Zakonom.

Uz članak 12.

Ovim se člankom određuje zbog koje se djelatnosti osniva Agencija za istraživanje. Osniva se kao pravna osoba s javnim ovlastima, Uredbom Vlade, neovisna od svih tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo i od svih pravnih i fizičkih osoba s kojima bi mogla doći u sukob interesa.

Stavku 4. ovoga članka propisuje obvezan uvjet koji mora ispunjavati osoba da bi mogla biti imenovana direktorom Agencije za istraživanje, a ostali uvjeti se propisuju Statutom Agencije.

U stavku 5. propisuje se da Agencija može surađivati s drugim državama u provođenju istraživanja.

Uz članak 13.

U stavku 1. ovoga članka, propisuje se na koji se način upotrebljavaju zrakoplovi u zračnom prometu.

Dalje se propisuje da se uvjeti i način, pravila i postupci letenja zrakoplova, uključujući i operativne usluge u zračnom prometu, utvrđuju propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, koji će se primjenjivati i na državne zrakoplove.

Uz članak 14.

Ovim se člankom propisuje na koje je aerodrome dopušteno slijetanje ili uzlijetanje zrakoplova u međunarodnom zračnom prometu te je navedena i iznimka od primarnog pravila.

Nadalje se propisuje tko utvrđuje te međunarodne aerodrome.

Uz članak 15.

Ovim se člankom određuje pod kojim uvjetom inozemni zrakoplovi smiju letjeti u hrvatskom zračnom prostoru, tko im izdaje potrebno odobrenje te s kojom svrhom te za koje letove nije potrebno tražiti izdavanje odobrenja. Kako je Republika Hrvatska članica ECAA Sporazuma o uspostavi Europskog zajedničkog zračnog prostora, nadalje se propisuje da zrakoplovi koji se nalaze na listi Europske unije zračnih prijevoznika koji imaju zabranu letenja unutar područja Europske unije, ne smiju operirati niti u hrvatskom zračnom prostoru.

Uz članak 16.

Ovim se člankom propisuje kada se na inozemni vojni zrakoplov primjenjuju odredbe o letenju državnih zrakoplova, a kada odredbe o civilnim zrakoplovima.

Uz članak 17.

Ovaj članak propisuje prema kojim pravilima državni zrakoplovi mogu letjeti u zračnom prostoru Republike Hrvatske, s time da ako lete prema pravilima letenja za operativni zračni promet, pravila i procedure letenja državnih zrakoplova utvrđuju se posebnim propisom kojeg donosi ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra nadležnog za civilno zrakoplovstvo.

Uz članak 18.

Ovaj članak propisuje kada privremene rezervacije zračnog prostora i/ili privremena ili stalna ograničenja u zračnom prostoru utvrđuje ministar nadležan za civilno zrakoplovstvo uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane, a kada privremene rezervacije zračnog prostora i/ili privremena ili stalna ograničenja u zračnom prostoru utvrđuje ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra nadležnog za civilno zrakoplovstvo.

U stavku 4. propisuje se da će pružatelj usluga u zračnoj plovidbi na pisani zahtjev nadležnih tijela državne uprave ili Agencije, u određenom dijelu zračnog prostora ili na određenom aerodromu, privremeno zabraniti ili ograničiti letenje te da će to objaviti na način uobičajen u zračnom prometu.

Uz članak 19.

Ovim se člankom propisuje da se za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova upotrebljavaju aerodromi, a izvan aerodroma je slijetanje i uzlijetanje zrakoplova dopušteno samo uz odobrenje Agencije, s time da se u stavku 3. taksativno navode zrakoplovi za koje nije potrebno odobrenje Agencije.

Uz članak 20.

Ovim člankom se letovi hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske i letovi zrakoplova policijskih postrojbi koji djeluju u redarstveno-sigurnosne svrhe, određuju kao letovi sa posebnim djelovanjem te imaju prednost pred ostalim letovima, osim u izričito nabrojenim slučajevima u stavku 2.

Uz članak 21.

Taj članak propisuje da se javna natjecanja ili izložbe na kojima sudjeluju zrakoplovi (tzv. zrakoplovne priredbe) mogu održavati pod jednim uvjetom, a to je da dobiju odobrenje Agencije, koja će uzeti u obzir u obzir sigurnost priredbe, dok se za javna natjecanja ili izložbe na kojima sudjeluju vojni i civilni zrakoplovi uz odobrenje Agencije, potrebno i odobrenje ministarstva nadležnog za poslove obrane.

Uz članak 22.

Ovaj članak propisuje pod kojim uvjetima može poduzetnik obavljati komercijalni zračni prijevoz a pod kojim uvjetima može obavljati druge komercijalne operacije.

Uz članak 23.

Ovaj članak propisuje koje uvjete mora poduzetnik ispunjavati da bi mu Agencija izdala Operativnu licencu. Nadalje se propisuje da će Operativna licenca biti važeća sve dok zračni prijevoznik udovoljava propisanim zahtjevima.

U stavku 4. navode se slučajevi za koje se ne treba tražiti izdavanje Operativne licence.

Uz članak 24.

Ovaj članak propisuje da operatori u komercijalnim operacijama, kako bi mogli obavljati svoje dužnosti, moraju dokazati svoju sposobnost i način na koji će ispuniti svoje obveze, a zatim će se u Svjedodžbi zračnog prijevoznika utvrditi prava odobrena operatoru i opseg operacija koje može obavljati.

Uz članak 25.

Ovim se člankom propisuje da operatori u nekomercijalnim operacijama složenim zrakoplovom na motorni pogon moraju dokazati svoju sposobnost i način na koji će ispunjavati svoje obveze povezane s operiranjem tim zrakoplovom, dok druge nekomercijalne operacije može obavljati operator ako udovoljava u stavku 4. izričito navedenim uvjetima.

Uz članak 26.

Ovim se člankom propisuje pod kojim uvjetima poduzetnik smije oglašavati i obavljati komercijalni zračni prijevoz i druge komercijalne operacije.

Uz članak 27.

Ovim se člankom propisuje pod kojim uvjetima hrvatski zračni prijevoznik može obavljati međunarodni linijski zračni prijevoz, tj. uz to što mora imati važeću Operativnu licencu i svjedodžbu, mora udovoljavati i uvjetima predviđenima međunarodnim ugovorima, te drugim međunarodnim aktima kojima se uređuje sigurno i uredno obavljanje međunarodnog linijskog zračnog prijevoza.

U stavku 2., 3. i 4. propisuje se pod kojim uvjetima, koji su taksativno navedeni, može inozemni zračni prijevoznik obavljati međunarodni linijski zračni prijevoz s Republikom Hrvatskom te pod kojim uvjetom može obavljati zračni prijevoz između mjesta unutar Republike Hrvatske (kabotaža).

Uz članak 28.

Ovim člankom uređuje se uspostavljanje linijskog zračnog prijevoza, i to kako unutar Republike Hrvatske, o kojem odlučuje hrvatski zračni prijevoznik, tako i u međunarodnom zračnom prometu, gdje se linijski zračni prijevoz uspostavlja se u skladu s odgovarajućim dvostranim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku, ECAA Sporazumom i odgovarajućim EU propisima.

Uz članak 29.

Ovim se člankom utvrđuje red letenja, pa tako za letove koji se ne izvode u skladu s ECAA Sporazumom, red letenja utvrđuje se posebno za ljetno, a posebno za zimsko prometno razdoblje, s time da se u stavku 2. navodi i do kada se red letenja mora objaviti.

Uz članak 30.

Ovim se člankom propisuje izniman slučaj, kada zračni prijevoznik nema poslovnog interesa za obavljanje usluga zračnog prijevoza na određenoj liniji, a takva linija se smatra vitalnom za gospodarski i socijalni razvoj određene regije, u kojem slučaju Ministarstvo nadležno za civilno zrakoplovstvo može nametnuti obvezu obavljanja javne usluge na toj liniji.

Uz članak 31.- 32.

Ovim člancima se određuje klasifikacija aerodroma, njihove definicije, te na koji se način razvrstavaju u razrede, skupine i kategorije.

Uz članak 33.

Ovaj članak određuje, da se vojni aerodrom, ili dio vojnog aerodroma koji udovoljava uvjetima iz Zakona, može upotrebljavati za odvijanje civilnoga zračnog prometa uz uvjete i na način koji se utvrđuju ugovorom između ministarstva nadležnog za poslove obrane i operatora civilnog aerodroma, u kojem će se potanko utvrditi sva prava i obveze ugovornih strana.

U stavku 3. navodi se mogućnost uporabe vojnog aerodroma, ili dijela vojnog aerodroma za pojedinačne civilne letove, u kojem slučaju ministarstvo nadležno za poslove obrane izdaje odobrenje operatoru zrakoplova.

Uz članak 34.

Ovim se člankom određuje da se civilni aerodrom, ili dio civilnog aerodroma, može upotrebljavati za odvijanje vojnog zračnog prometa, također, kao i u prethodnom članku, uz uvjete i na način koji se utvrđuju ugovorom između operatora civilnog aerodroma i ministarstva nadležnog za poslove obrane.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisuje se da zrakoplov najveće dopuštene uzletne mase veće od 20 000 kilograma smije za slijetanje i uzlijetanje upotrebljavati samo kontrolirani aerodrom, dok zrakoplov kojim se obavlja taksiprijevoz ili lokalni letovi, može za slijetanje i uzlijetanje upotrebljavati i aerodrome za nekomercijalne operacije zrakoplova i letjelišta.

Uz članke 36.-44.

Ovim su člancima regulirane obveze operatora aerodroma, osnivanje Nacionalnog povjerenstva za olakšice, usuglašavanje redova letenja, aerodromske usluge, zemaljske usluge, vrijeme otvorenosti aerodroma, aerodromske naknade, te postupak u slučaju neplaćanja aerodromskih naknada.

Operator aerodroma obvezan je omogućiti nesmetanu uporabu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme, prema njihovoj namjeni i kapacitetu, u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i odgovarajućih EU propisa.

U cilju pojednostavljivanja postupaka i dokumentacije u svezi kretanje zrakoplova, posade, putnika i njihove prtljage, tereta, pošte i zrakoplovnih zaliha, Vlada osniva Nacionalno povjerenstvo za olakšice.

Na prijedlog Nacionalnoga povjerenstva za olakšice, Vlada donosi Nacionalni program za olakšice.

Usuglašavanje redova letenja, dodjeljivanje vremenskih slotova i promjena statusa zračne luke u reguliranu ili koordiniranu, provodi se pod uvjetima i na način utvrđen propisom donesenima na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Na svakome aerodromu mora biti osigurana spasilačko-vatrogasna zaštita i pružanje hitne pomoći, u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima.

Na aerodromima za usluge zračnoga prijevoza, moraju biti također osigurani prihvat i otprema zrakoplova, te putnika i prtljage.

Pružanje zemaljskih usluga na zračnim lukama i dodjeljivanje izuzeća, obavlja se u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Za dodjeljivanje izuzeća nadležno je Ministarstvo. Kada država koja nije članica Europske unije, niti stranka ECAA Sporazuma, ne odobri hrvatskim zračnim prijevoznicima i

operatorima uzajaman tretman u pružanju zemaljskih usluga, Ministarstvo može potpuno ili djelomično obustaviti izvršavanje obveza prema pružatelju zemaljskih usluga i korisniku zračnih luka iz te države.

Vrijeme u kojemu aerodrom, ovisno o prometu, mora biti otvoren za zračni promet, utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

Visinu aerodromskih naknada i razinu kvalitete pružene usluge, utvrđuje operator zračne luke, nakon konzultacija s korisnicima zračne luke, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i odgovarajućim EU propisima.

Od plaćanja aerodromskih naknada, izuzete su sljedeće kategorije: zrakoplovi uključeni u operacije potrage i spašavanja, zrakoplovi koji se koriste za humanitarnu pomoć u slučaju prirodnih nepogoda ili stanja nužde, zrakoplovi u nevolji, državni zrakoplovi koji pružaju hitnu medicinsku pomoć, državni zrakoplovi koji obavljaju letove za protupožarnu zaštitu, državni zrakoplovi koji obavljaju letove za posebna djelovanja.

Ministarstvo odobrava cjenik aerodromskih naknada i njegove izmjene, prije njihovog stupanja na snagu. Operator zračne luke obavezan je najkasnije 60 dana prije planirane primjene novih ili povećanih cijena, izvijestiti sve korisnike zračne luke, koji su korisnici njegovih usluga.

Operator zračne luke ima pravo odgoditi polijetanje zrakoplova sve dok operator zrakoplova ne plati operatoru zračne luke potrebnu aerodromsku naknadu i druge nepodmirene račune za pružene usluge ili ne pruži operatoru zračne luke jamstvo plaćanja naknada i računa u formi i sadržaju, koji su prihvatljivi operatoru aerodroma.

Evidenciju aerodroma vodi Agencija.

Uz članak 45.-54.

Ovim se člancima uređuje vođenje Hrvatskoga registra civilnih zrakoplova, opći uvjeti za upis u Registar, privremeni upis u Registar, upis zrakoplova u zakupu, potvrde o upisu, rokovi i promjena upisanih podataka, brisanje iz Registra, primjena Čikaške konvencije, državna pripadnost i registracijske oznake domaćih i inozemnih zrakoplova.

Hrvatski registar civilnih zrakoplova, koji je javna knjiga, vodi Agencija za civilno zrakoplovstvo, te kvartalno šalje resornome Ministarstvu ažuriranu presliku Registra.

O obavljenome upisu u Registar, podnositelju zahtjeva za upis, Agencija uz rješenje izdaje potvrdu o registraciji zrakoplova, a ako je zrakoplov privremeno upisan u Registar, Agencija uz rješenje izdaje potvrdu o privremenoj registraciji.

Zrakoplovi koji su upisani u Registar, imaju državnu pripadnost Republike Hrvatske i obvezni su nositi znake državne pripadnosti i registracijske oznake u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenoga na temelju ovog Zakona.

Tijekom leta u hrvatskome zračnome prostoru, inozemni zrakoplov mora nositi znake državne pripadnosti i registracijske oznake utvrđene propisom države registracije toga zrakoplova ili znake predviđene međunarodnim ugovorom.

U skladu sa Čikaškom Konvencijom, ministar može ugovorom s drugom državom, prenijeti odgovornost za zrakoplov registriran u Republici Hrvatskoj na odnosnu državu, odnosno pristati na prenošenje odgovornosti za zrakoplov registriran u odnosnoj državi na Republiku Hrvatsku.

Uz članak 55.-58.

Ovim se člancima uređuje zrakoplovna sigurnost, sustav upravljanja sigurnošću, Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću, te Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnome prometu.

Zrakoplovna sigurnost se definira kao stanje u kojemu je rizik od nanošenja štete osobama ili imovini, umanjen i održavan na ili ispod prihvatljive razine rizika, kroz kontinuirani postupak prepoznavanja opasnosti i upravljanja rizikom.

U cilju postizanja prihvatljive razine sigurnosti u Republici Hrvatskoj, Vlada na prijedlog Agencije, donosi Nacionalni program sigurnosti u zračnome prometu, u skladu s odgovarajućim ICAO dokumentima.

Na temelju i u skladu s Nacionalnim programom, zrakoplovni subjekti utvrđeni u tome programu, uspostavljaju svoj sustav upravljanja sigurnošću, kojega prihvaća Agencija, te osiguravaju da se taj sustav primjenjuje.

Zrakoplovni subjekt izrađuje i primjenjuje Priručnik za sustav upravljanja sigurnošću, kao sastavni dio svojega sustava upravljanja sigurnošću, a njegovi elementi mogu biti sadržani i u drugim dokumentima zrakoplovnoga subjekta.

Za nadzor zrakoplovne sigurnosti, Vlada osniva Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu, sa zadaćom obavljanja nadzora i koordinacije procesa upravljanja sigurnošću na strateškoj razini.

Uz članak 59.

Ovim se člankom uređuju uvjeti za sigurnu uporabu zrakoplova.

Zrakoplov mora imati svjedodžbu tipa, svjedodžbu o plovidbenosti i svjedodžbu o otpuštanju s radova, kao uvjete za sigurnu uporabu zrakoplova, a vlasnik odnosno operator zrakoplova snosi odgovornost za kontinuiranu plovidbenost i održavanje zrakoplova, koji su registrirani ili operiraju u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 60.

Ovim se člankom uređuju uvjeti za uporabu zrakoplova.

Uvjeti i način uporabe zrakoplova ovisno o tipu, kategoriji i namjeni, te zrakoplovne komponente koje moraju biti ugrađene u zrakoplov, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Uz članke 61.-62.

Ovim se člancima uređuje izgradnja i preinake, te obveznost homologacije zrakoplova.

Projektiranje, proizvodnja, popravak i preinake zrakoplova i zrakoplovne komponente, provode se u skladu s uvjetima za projektiranje, proizvodnja, popravak i preinake, utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Pravnoj i fizičkoj osobi koja podnese dokaze o udovoljavanju propisanih uvjeta, Agencija

izdaje potvrdu o udovoljavanju tim uvjetima, osim ako nije drugačije utvrđeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku.

Novi tip zrakoplova i zrakoplovne komponente, za koji je to određeno propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, podliježe postupku homologacije, u svrhu utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost, kako je propisano ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima.

Uz članke 63.-66.

Ovim se člancima uređuje obveza održavanja zrakoplova, organizacije i osobe za održavanje, povjeravanje održavanja inozemnoj pravnoj i fizičkoj osobi, te program za održavanje zrakoplova,

Svi zrakoplovi se održavaju u skladu sa zahtjevima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Održavanje zrakoplova i zrakoplovnih komponenti može obavljati odobrena organizacija i kvalificirano osoblje, poštujući metode, tehnike, standarde, upute i ograničenja utvrđena propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Pojedine poslove održavanja, provjere i male popravke na jednostavno projektiranome zrakoplovu namijenjenome za nekomercijalnu uporabu, može obavljati osoba koja za to posjeduje odgovarajuću dozvolu, kao i pilot toga zrakoplova, koji ima odgovarajuću osposobljenost i posjeduje odgovarajuću dozvolu pilota za takav zrakoplov.

Navedenim pravnim i fizičkim osobama, koje podnesu dokaze o udovoljavanju uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, Agencija izdaje potvrdu o udovoljavanju tim uvjetima.

Ako operator zrakoplova povjerava održavanje zrakoplova i zrakoplovne komponente inozemnoj pravnoj ili fizičkoj osobi, koja nije uključena u bazu podataka EASA-e, obavezan je Agenciji podnijeti dokaz da je nadležno tijelo države članice Europske unije ili EASA ili Agencija, ovlastilo tu osobu za održavanje tog tipa zrakoplova i zrakoplovne komponente.

Uz članke 67.-72.

Ovim se člancima uređuje svjedodžba o plovidbenosti zrakoplova, plovidbenost inozemnoga zrakoplova, pregled zrakoplova na stajanci, sprječavanje rizika za sigurnost, tehnički let zrakoplova, te isprave i knjige zrakoplova.

Sposobnost zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu ili plovidbenost, utvrđuje se pregledom obavljenim na način utvrđen ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, a dokazuje se svjedodžbom o plovidbenosti, koju izdaje Agencija.

Svjedodžba o plovidbenosti inozemnoga zrakoplova, izdana u državi registracije zrakoplova, priznaje se u Republici Hrvatskoj, ako je izdana u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku i ako pruža jednakovrijednu razinu sigurnosti, te uz uvjet uzajamnosti. Zrakoplov koji se upotrebljava u zračnome prometu mora imati

propisane isprave i knjige, a vrste isprava i knjiga, njihov sadržaj, te način vođenja knjiga, uređuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Zrakoplovi koji slijeću ili uzlijeću sa zračnih luka Republike Hrvatske, mogu biti podvrgnuti pregledima na stajanci ili provjerama na licu mjesta, koje obavlja kvalificirano osoblje Agencije, a detaljne procedure za obavljanje takvih pregleda i provjera, te zahtjevi za potrebnim kvalifikacijama osoblja koje ih obavlja, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Agencija može poduzimati sve potrebne mjere radi sprječavanja rizika za sigurnost, a osobito prizemljiti zrakoplov, koji je u očigledno opasnom stanju za sigurnost, te o tome obavijestiti državu registracije zrakoplova, ako zrakoplov nije registriran u Republici Hrvatskoj.

Uz članke 73.-79.

Ovim se člancima uređuju opći uvjeti za uporabu aerodroma, odobrenje za uporabu aerodroma, svjedodžba aerodroma, projektiranje, gradnja i označavanje aerodroma, izvješćivanje o promjenama, zrakoplovne prepreke, te održavanje aerodroma,

Aerodrom se može upotrebljavati u zračnome prometu ako ima uporabnu dozvolu izdanu na temelju posebnoga propisa, te odobrenje za uporabu aerodroma, koje izdaje Agencija na temelju propisa donesenog na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima.

Prije započinjanja radova na aerodromu ili drugom objektu od značaja za sigurnost svih operacija, operator aerodroma mora pribaviti posebno odobrenje koje izdaje Agencija uz prethodno pribavljenu suglasnost ministarstva nadležnoga za poslove obrane i ministarstva nadležnoga za unutarnje poslove, ako je funkcija objekata u njihovoj nadležnosti.

Projektiranje, gradnja i označavanje aerodroma, kao i operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte, te drugih objekata koji omogućuju sigurno operiranje zrakoplova na aerodromu, obavlja se prema posebnim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućih EU propisa.

Gradnja i postavljanje prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe, te prepreka izvan područja aerodroma koji mogu utjecati na sigurnost operacija zrakoplova, a i njihovo označavanje i održavanje, obavlja se na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Operator aerodroma obvezan je, u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenoga na temelju ovog Zakona, osigurati održavanje i pregled operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu, te poduzeti sve mjere potrebne za sigurno operiranje zrakoplova, te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, tereta i pošte.

Uz članke 80.-93.

Ovim se člancima uređuju opći uvjeti kojima mora udovoljavati zrakoplovno osoblje, tko se može smatrati zrakoplovnim osobljem, uvjeti za stjecanje dozvola i ovlaštenja, stručno osposobljavanje, priznavanje hrvatskih vojnih dozvola i ovlaštenja, priznavanje inozemnih

dozvola i ovlaštenja, utvrđivanje stručne sposobnosti, utvrđivanje zdravstvene sposobnosti, zabrane zbog posebnih psihičkih ili fizičkih stanja, oduzimanje dozvola zrakoplovnome osoblju, dozvola za obavljanje radio telefonske komunikacije, sastav posade zrakoplova, radno vrijeme, vrijeme leta i odmora članova posade zrakoplova, poslovi i obveze članova posade zrakoplova, te pomoćno zrakoplovno osoblje.

Zrakoplovnim osobljem smatraju se osobe koje obavljaju poslove: člana letačke posade, održavanja i preinaka zrakoplova, kontrole zračnog prometa, procedure pripreme leta, pilota sportskoga zrakoplova, te rukovatelja zrakoplovne stanice na zemlji. Zrakoplovnome osoblju dozvolu i ovlaštenje iz te dozvole izdaje, obnavlja i produžava Agencija. Stručno osposobljavanje zrakoplovnoga osoblja obavlja pravna osoba koja udovoljava propisanim uvjetima i koju je za to ovlastila Agencija, prema programima za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti, koji se utvrđuju propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Stručna sposobnost zrakoplovnoga osoblja utvrđuje se ispitima i provjerama koje provode ispitna povjerenstva i ispitivači koje imenuje Agencija, na način i prema propisanome programu. Zdravstvena sposobnost zrakoplovnoga osoblja utvrđuje se liječničkim pregledima od strane pravne ili fizičke osobe, koja obavlja zdravstvenu djelatnost i koju za to ovlasti Agencija, pod uvjetima i na način utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Poslovi i obveze članova posade zrakoplova, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Za posadu zrakoplova, radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni, tjedni i godišnji odmori, trajanje putovanja i obveze dežurstva, broj uzlijetanja i slijetanja, te zdravstvene i mjere zaštite na radu u svezi obavljanja dužnosti, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

Pomoćnim zrakoplovnim osobljem smatraju se osobe koje obavljaju poslove: zrakoplovnoga informiranja, obrade podataka o letu zrakoplova, prosljeđivanja zrakoplovnih informacija, upravljanja i održavanja ATM opreme koja je odobrena za operativno korištenje, te pružanja usluga u zrakoplovnoj meteorologiji. Dozvolu i ovlaštenje pomoćnog zrakoplovnog osoblja izdaje, obnavlja i produžava, pružatelj usluga u zračnoj plovidbi. Uvjeti i način izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja iz te dozvole, za pomoćno zrakoplovno osoblje, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Uz članke 94.-105.

Ovim se člancima uređuje područje letnih informacija, upravljanje zračnim prostorom, usluge u zračnoj plovidbi, tehnička sredstva i objekti zračne plovidbe, pristup i zaštita operativnih podataka, sustav naplate, odobrenja i upute nadležne kontrole zračnoga prometa, način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova, minimalne sigurne razine i aerodromski operativni minimumi, odobrenja, upute i zabrane nadležne kontrole zračnoga prometa, govorna komunikacija, te aerodromske letne informacije.

Ustroj i strukturu područja letnih informacija Republike Hrvatske, na prijedlog Nacionalnoga povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom, utvrđuje ministar uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane. Poradi pružanja usluga letnih informacija i obavljanja uzbunjivanja, ministar utvrđuje područje letnih informacija i predlaže svoju odluku ICAO-u. U cilju pružanja usluga u zračnoj plovidbi, hrvatski zračni prostor može biti integriran u jedan ili više funkcionalnih blokova zračnog prostora, u skladu sa međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Upravljanje zračnim prostorom odvija se na tri razine.

U cilju učinkovitoga strateškoga upravljanja zračnim prostorom, a radi pripreme prijedloga bitnih za upravljanje zračnim prostorom, Vlada osniva Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom kojega čine civilni i vojni predstavnici (razina 1.).

U cilju dnevnoga upravljanja zračnim prostorom, imenovani pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je ustrojiti Jedinicu za upravljanje zračnim prostorom (razina 2.).

U cilju upravljanja zračnim prostorom u stvarnome vremenu, imenovani pružatelj usluga u zračnoj plovidbi i ministarstvo nadležno za poslove obrane uspostaviti će postupke za civilno-vojnu suradnju i osigurati komunikacijske sustave za međusobnu razmjenu podataka kako bi se omogućila aktivacija, deaktivacija i relokacija zračnog prostora (razina 3.).

Pravnoj osobi koja podnese dokaze da udovoljava zahtjevima predviđenima odredbama ovoga Zakona, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i odgovarajućim EU propisima, te uvjetima i načinima utvrđenima međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, Agencija izdaje svjedodžbu pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Za pružanje određenih usluga u zračnoj plovidbi, Ministarstvo će imenovati na ekskluzivnoj bazi jednoga pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, u skladu sa citiranim propisima.

Pružanje usluga u zračnoj plovidbi za potrebe oružanih snaga Republike Hrvatske, obavlja se uz uvjete, na način i u opsegu utvrđenom posebnim ugovorima između ministarstva nadležnog za poslove obrane i pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, uz prethodnu suglasnost Vlade.

Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima, osigurati projektiranje, postavljanje, puštanje u rad, nadogradnju, održavanje i nadzor nad radom i ispravnošću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe, te njihovu interoperabilnost, na način i u stanju kojim se omogućuje sigurno, nesmetano i učinkovito odvijanje zračnog prometa.

Sustav naplate za usluge u zračnoj plovidbi utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, te odgovarajućim EU propisima.

Uz članke 106.-112.

Ovim se člancima uređuje istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, izvješćivanje o događajima koji ugrožavaju sigurnost, obvezno i dobrovoljno izvješćivanje, nacionalna baza podataka, nadležnosti u postupku potrage za zrakoplovom i spašavanja zrakoplova, obveza sudjelovanja u postupku potrage i spašavanja zrakoplova, te troškovi potrage i spašavanja.

Agencija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda, nadležna je za vođenje Nacionalne baze podataka o ugrožavanju sigurnosti, nesrećama i ozbiljnim nezgodama zrakoplova, kao i za njihovu distribuciju u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona. Istraživanje nesreće i ozbiljne nezgode, te izvješćivanje o nesreći i ozbiljnoj nezgodi, provodi se u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

Svrha izvješćivanja o događajima koji ugrožavaju sigurnost, nije utvrđivanje krivnje ili odgovornosti, nego poboljšanje sigurnosti zračnoga prometa.

Detaljan popis događaja i pravila o izvješćivanju događaja koji ugrožavaju sigurnost, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, te u skladu sa odgovarajućim EU propisima.

O svim događajima koji ugrožavaju sigurnost, a izvješćivanje kojih je propisano kao obvezno, izvijestiti će se u propisnoj formi Agencija za civilno zrakoplovstvo i Agencija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda.

Svaka osoba koja prema propisima nije obvezna izvješćivati o događajima, trebala bi dobrovoljno izvijestiti Agencije i druga nadležna tijela, ovisno o prirodi događaja, o svakome događaju koji ugrožava sigurnost, a kojega prema sustavu obveznoga izvješćivanja nije obvezno prijaviti, za kojeg smatra da predstavlja stvarnu ili potencijalnu opasnost.

Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi obavezan je o nestalome zrakoplovu bez odgađanja izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, Agenciju za civilno zrakoplovstvo i Agenciju za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda, koji o tome izvješćuju operatora ili vlasnika zrakoplova i nadležno tijelo države registracije zrakoplova.

Način usklađivanja djelovanja sudionika u akcijama potrage i spašavanja zrakoplova, utvrđuje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, posebnim standardnim operativnim postupkom uz suglasnost svih sudionika potrage i spašavanja.

Uz članke 113.-121.

Ovim se člancima uređuju zaštita civilnog zračnog prometa i djela nezakonitoga ometanja, Nacionalno povjerenstvo za zaštitu zračnoga prometa, lokalno povjerenstvo za zaštitu zračnoga prometa, Nacionalni program zaštite zračnoga prometa, odvojeni programi zaštite zračnoga prometa, provođenje mjera zaštite zračnoga prometa, nadležnost i obveze provođenja mjera zaštite, zaštitna naknada, te predaja, prijevoz i povrat oružja, streljiva, te drugih eksplozivnih i zapaljivih tvari ili predmeta koji na njih podsjećaju u putničku kabinu zrakoplova kojim se obavlja usluga zračnoga prijevoza.

Zaštita civilnog zračnoga prometa se definira kao skup mjera, te ljudskih i materijalnih izvora, sa ciljem zaštite zračnoga prometa od djela nezakonitog ometanja, u koje se mogu ubrojiti: nasilje protiv osoba na zrakoplovu u letu kao oblik ugrožavanja sigurnosti zrakoplova, uništenje zrakoplova u uporabi ili nanošenja štete na takvome zrakoplovu koja bi ga učinila nesposobnim za let ili koja bi ugrozila sigurnost u letu, postavljanje ili sudioništvo u postavljanju naprave ili stvari na zrakoplov u uporabi, kojima bi se zrakoplov mogao uništiti ili bi se na njemu mogla počinuti šteta, a koja bi ga učinila nesposobnim za let ili bi ugrozila sigurnost u letu, uništenje ili oštećenje tehničkih sredstava zračne plovidbe ili ometanje njihovoga rada, ako takva djela mogu ugroziti sigurnost zrakoplova u letu, davanje lažnih obavijesti kojima se ugrožava sigurnost zrakoplova u letu, nezakonite i namjerne uporabe bilo koje naprave, tvari ili oružja za izvršenje djela nasilja protiv osoba na zračnoj luci koje ima ili bi moglo imati za posljedicu teške ozljede ili smrt, odnosno za uništenje ili teško oštećenje objekata, opreme ili sredstava na zračnoj luci ili zrakoplova izvan uporabe koji se na njemu nalazi, ako takvo djelo ugrožava ili može ugroziti sigurnost na toj zračnoj luci.

U svrhu poduzimanja preventivnih mjera, učinkovitog djelovanja i otklanjanja posljedica uzrokovanih nezakonitim ometanjima zračnoga prometa, Vlada Republike Hrvatske osniva Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnoga prometa.

U svrhu obavljanja pojedinih poslova i mjera zaštite zračnoga prometa, Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnoga prometa, na svakoj zračnoj luci osniva lokalno povjerenstvo za zaštitu zračnog prometa.

Nacionalno povjerenstvo izrađuje Nacionalni program zaštite zračnoga prometa kao temeljni dokument koji sadrži sve mjere zaštite zračnoga prometa od djela nezakonitog ometanja u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Svaka zračna luka i svaki zračni prijevoznik izrađuje vlastiti program zaštite zračnoga prometa u skladu s Nacionalnim programom.

Uz članke 122.- 126.

Ovim se člancima uređuje zaštita od buke, buka zrakoplova i ispušni plinovi, mjerenje buke, područja zaštite od buke, te pravo na naknadu.

Zaštita okoliša se sastoji u tome, što su pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, piloti zrakoplova, operatori zrakoplova i operatori aerodroma ,obvezni poduzimati mjere zaštite od buke zrakoplova, u skladu s propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu s odgovarajućim EU propisima. Buka zrakoplova i ispušni plinovi koje zrakoplov proizvodi prilikom uzlijetanja i slijetanja moraju biti ispod propisanih maksimalnih razina buke i ispušnih plinova utvrđenih propisom donesenim na temelju ovog Zakona i u skladu sa odgovarajućim EU propisima. Operator aerodroma na kojem se odvija promet vojnih mlaznih zrakoplova i operator aerodroma na kojem se odvija linijski prijevoz, obvezan je osigurati stalno mjerenje buke na aerodromu i njegovoj okolici, koja nastaje prilikom slijetanja i uzlijetanja zrakoplova, radi izrade karata buke i akcijskih planova u dijelu koji se odnosi na zračni promet.

Uz članke 127.-140.

Ovim se člancima uređuje nadzor sigurnosti zračnoga prometa i osiguranje njegove primjene, obveza omogućavanja nadzora, nadzor sigurnosti zrakoplova, zrakoplovne komponente i zračnoga prometa, nadzor sigurnosti aerodroma i aerodromskih usluga, nadzor sigurnosti zrakoplovnoga osoblja, pomoćnoga zrakoplovnoga i drugoga stručnoga osoblja, nadzor sigurnosti ispravnosti rada tehničkih sustava pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, nadzor u području zaštite zračnoga prometa, načelne ovlasti zrakoplovnoga inspektora, ovlasti u obavljanju nadzora sigurnosti, ovlast za izricanje ograničenja i zabrana, izvještavanje o prisutnosti, primjena općih propisa o inspekciji, te obavljanje upravnoga nadzora.

Provedbu odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, osiguravaju Ministarstvo i Agencija u okviru svojih ovlaštenja.

Prema članku 138. ovoga Zakona, Ministarstvo obavlja upravni nadzor nad Agencijom i Agencijom za istraživanje u skladu sa odredbama općeg propisa o obavljanju upravnog nadzora.

Agencija obavlja nadzor sigurnosti u okviru svojih ovlasti, koji nadzor provode ovlaštene osobe Agencije, odnosno zrakoplovni inspektori. Zrakoplovni inspektori provode nadzor sigurnosti koji se odnose na zrakoplov, zrakoplovnu komponentu i zračni promet, koji se odnose na aerodrome, koji se odnose na zrakoplovno osoblje i koji se odnose na pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Uz članak 141.

Ovaj članak uređuje ovlasti za donošenje provedbenih propisa i usklađenost propisa sa međunarodnim ugovorima.

Zakon određuje ovlasti za donošenje provedbenih propisa radi njihova usklađivanja sa međunarodnim ugovorima.

Provedbeni propisi koji se donose na temelju ovoga Zakona, moraju biti u skladu s odredbama ovoga Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, te odgovarati međunarodnim standardima i u najvećoj mogućoj mjeri preporučenoj praksi i postupcima sadržanima u tim ugovorima.

Svaki dio pravne stečevine EU koji je sadržan u Dodatku I ECAA Sporazuma, biti će primjenjiv u Republici Hrvatskoj nakon što bude preveden na hrvatski jezik i objavljen u Narodnim novinama.

Provedbeni propisi moraju biti doneseni u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, osim provedbenih propisa u svezi pravne stečevine iz članka 2. stavka 1. Protokola IV ECAA Sporazuma, a koji trebaju biti doneseni u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članke 142.-149.

Ovim člancima utvrđene su ovlasti za donošenje provedbenih propisa, predviđenih odredbama ovoga Zakona, te obveza usklađenosti tih provedbenih propisa s međunarodnim ugovorima.

Uz članke 150.-162.

Ovim člancima propisani su prekršaji u civilnome zrakoplovstvu, temeljem članka 2. stavak 1. Prekršajnoga zakona („Narodne novine“ broj:107/07). Novčane kazne i zaštitne mjere, kao prekršajne sankcije propisane ovim Zakonom za prekršaje u civilnome zrakoplovstvu, utemeljene su na članku 5. stavak 1. točka 1. i stavak 2. točka 2. Prekršajnoga zakona. Visina novčanih kazni temelji se na odredbama članka 33. stavak 1. i 3. Prekršajnoga zakona, a trajanje i vrsta zaštitnih mjera temelji se na odredbi članka 50. stavak 1. točka 3. i stavak 3. Prekršajnoga zakona.

Uz članak 163.

Ovaj članak uređuje tijela za vođenje prekršajnoga postupka.

Nadležnost Ministarstva za provođenje prekršajnoga postupka, kao tijela državne uprave, utemeljena je na članku 96. u svezi članka 189. stavak 1. Prekršajnoga zakona.

Uz članak 164.

Ovaj članak uređuje zastaru prekršajnoga progona i zastaru izvršenja novčane kazne za prekršaje.

Odredbe ovoga Zakona o zastari prekršajnoga progona, temelje se na članku 13. stavak 2. i 6. Prekršajnoga zakona, a odredbe o zastari izvršenja prekršajnih sankcija, temelje se na članku 14. stavak 1. i 6. Prekršajnoga zakona.

Uz članke 165.-174.

Ovi članci sadrže prijelazne i završne odredbe.

Prijelazne i završne odredbe određuju, da danom stupanja na snagu ovoga Zakona, prestaje važiti Zakon o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 132/98, 178/04 i 46/07).

Stoga se odredbe ovoga Zakona primjenjuju na sve započete postupke u kojima nije donijeto konačno rješenje do dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Drugi pojedinačni pravni akti kao što su odobrenja, dozvole, svjedodžbe i druge isprave, koje su izdane pojedinim pravnim i fizičkim osobama na temelju propisa donesenih prije stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na snazi do isteka roka njihova važenja.

Do stupanja na snagu podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovoga Zakona, odobrenja, dozvole, svjedodžbe i druge isprave će se stjecati, izdavati, obnavljati i produžavati prema podzakonskim propisima donesenima na temelju Zakona o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 132/98, 178/04 i 46/07), a najduže jednu godinu od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Obveza Vlade Republike Hrvatske se sastoji u tome, da u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona, donese Uredbu o osnivanju Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda, a u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dužna je osnovati Nacionalno povjerenstvo za olakšice, Povjerenstvo za upravljanje sigurnošću u zračnome prometu, Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom, te Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnoga prometa.

Agencija za civilno zrakoplovstvo je dužna u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti sa njime Statut Agencije, a u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu izmjena i dopuna Statuta Agencije, treba izmijeniti i dopuniti druge opće akte Agencije. Do njegovoga stupanja na snagu, ECAA Sporazum će se smatrati obvezujućim za Republiku Hrvatsku, pod uvjetom reciprociteta s drugom strankom ili strankama ECAA Sporazuma